

TeSTED
ABORDAREA ABANDONULUI ȘCOLAR PRIN
SCREENINGUL SISTEMATIC AL ELEVILOR

WP3 PACHET DE PERFEȚIONARE A
PERSONALULUI/FORMATORILOR VET
PENTRU DETECTAREA TIMPURIE A ABANDONULUI
POTENȚIAL
A3.3 DEZVOLTAREA ȘI TRADUCEREA MODULELOR DE
FORMARE

NUMĂR PROIECT: 2022-1-RO01-KA220-VET-000086834

Cuprins

Modulul 1 Introducere în abandonul VET și implicațiile acestuia	3
Unitatea 1.1 Înțelegerea abandonului VET și impactul acestuia asupra persoanelor și societății	3
Unitatea 1.1. Situația specifică în România	13
Unitatea 1.2 Explorarea implicațiilor sociale și pe piața muncii ale abandonului VET	14
Unitatea 1.2. Situația specifică din România	21
Modulul 2. Factori care contribuie la abandonul VET	22
Unitatea 2.1 Dificultățile socioeconomice cu care se confruntă cursanții aflați în situații de risc	22
Unitatea 2.1 Situația specifică din România	28
Unitatea 2.2 Identificarea factorilor de risc și a semnelor de avertizare timpurie ale abandonului VET	29
Unitatea 2.2. Specificul din România	34
Unitatea 2.3 Analiza rolului factorilor personali, instituționali și sistemici în abandonul școlar	35
Unitatea 2.3. Specificul din România	38
Modulul 3. Crearea unui mediu de învățare favorabil	42
Unitatea 3.1 Promovarea incluziunii și a diversității în mediile VET	43
Unitatea 3.1. Specificul din România	52
Unitatea 3.2 Strategii pentru promovarea implicării și motivației elevilor.	53
Unitatea 3.2. Specificul din România	61
Modulul 4. Strategii de detecție și intervenție timpurie	63
Unitatea 4.1 Recunoașterea și răspunsul la semnele de risc	64
Unitatea 4.1. Specificul din România	68
Unitatea 4.2 Implementarea practicilor eficiente de intervenție timpurie	69
Unitatea 4.2. Specificul din România	79
Unitatea 4.3 Strategii de intervenție timpurie pentru formatori	80
Unitatea 4.3. Specificul din România	84
Modulul 5. Trasee alternative și strategii de retenție	86
Unitatea 5.1 Sisteme de avertizare timpurie. Cum să identifiți elevii cu risc	87
Unitatea 5.1. Specificul din România	92
Unitatea 5.2 Metode de intervenție pentru succes	94
Unitatea 5.2. Specificul din România	99
Unitatea 5.3 Explorarea traseelor alternative de educație și formare	101
Unitatea 5.3. Specificul din România	105

Modulul 6. Monitorizarea și evaluarea inițiativelor de prevenire a abandonului școlar	107
Unitatea 6.1 Părăsirea timpurie a școlii	107
Unitatea 6.1. Specificul din România	110
Unitatea 6.2 Cadrul conceptual	111
Unitatea 6.2. Specificul din România	114
Unitatea 6.3 Metodologia de monitorizare și evaluare	115
Unitatea 6.3. Specificul din România	125
Modulul 7. Promovarea și schimbarea politicii organizaționale	128
Unitatea 7.1 Implicarea în promovarea programelor de prevenire a abandonului școlar	128
Unitatea 7.1. Specificul din România	134
Unitatea 7.2 Colaborarea cu părțile interesate pentru schimbarea politicilor	135
Unitatea 7.2. Specificul din România	140
Modulul 8. Aplicarea cunoștințelor și abilităților de perfecționare în mediul VET	142
Unitatea 8.1 Implicarea în promovarea pentru prevenirea abandonului școlar	142
Unitatea 8.1. Specificul din România	147
Unitatea 8.2 Implementarea strategiilor și intervențiilor în contexte VET din lumea reală	148
Unitatea 8.2. Specificul din România	150

Modulul 1 Introducere în abandonul VET și implicațiile acestuia

Unitatea 1.1 Înțelegerea abandonului VET și impactul acestuia asupra persoanelor și societății

Secțiunea 1.1. Fenomenul abandonului școlar

Abandonul școlar pare a fi un subiect ușor de înțeles, toată lumea este de acord asupra definiției, asupra cauzelor sale și asupra consecințelor lui. Prin definiție, termenul este utilizat pe scară largă atunci când luăm în considerare chestiuni educaționale, în special provocări și probleme.

Cu toate acestea..., chiar așa stau lucrurile?

Să ne imaginăm următoarea situație:

Ești la o conferință în care, în timpul unei pauze de cafea, niște invitați din jurul tău discută despre abandonul școlar. Care ar putea fi subiectul central al discuției în acea conversație? Acești oameni ar putea fi profesori sau directori ai școlilor adiacente dintr-un oraș care vorbesc despre elevii care și-au părăsit școala fără să știe ce s-a întâmplat cu acești elevi după aceea.

Sau acești oameni ar putea fi oficiali educaționali din diferite orașe care nu știu dacă acești elevi care și-au părăsit școala continuă să studieze undeva în străinătate, de exemplu din cauza relocării familiei. Sau aceste persoane ar putea fi profesori sau directori de școli din diferite ramuri educaționale care nu au date administrative dacă acești elevi rămași au fost înscriși într-o altă instituție de învățământ sau de formare.

Se poate observa că diferitele sensuri ale unei anumite noțiuni nu sunt doar o chestiune de terminologie, ci de perspectivă. Astfel de diferențe vor însemna abordări diferite ale prevenirii fenomenului și ale tratării consecințelor.

De aceea, se impune să avem o anumită definiție a abandonului școlar pentru a clarifica factorii cauzatori, metodele de intervenție și rezultatele. Aceasta nu este o sarcină ușoară, deoarece există o varietate de definiții, care determină diferite aspecte și natura internă a termenului.

Fără a intenționa să rezumăm majoritatea definițiilor, vom prezenta unele dintre ele pentru a demonstra diferențele de opinii și, prin urmare, diferențele de abordări aplicabile.

În general, fenomenul abandonului școlar ar putea fi definit ca întreruperea și nefinalizarea studiilor suplimentare de către un elev. De exemplu, Zengin (2021) descrie fenomenul ca un rezultat nedorit pentru orice elev din sistemul educațional. Unii elevi decid să nu-și continue educația sau părăsesc procesul neîndeplinind cerințele necesare continuării educației.

Suh (2001) definește abandonul școlar ca un caz în care un elev părăsește școala înainte de a absolvi programul urmat și care nu poate obține o diplomă. Fortin et al. (2006) văd abandonul școlar ca o situație în care o persoană părăsește școala fără a primi o diplomă corespunzătoare ciclului educațional și nu este înregistrată în anul următor.

Dintr-o perspectivă și mai largă, Alexander et al. (2001) afirmă că abandonul școlar reprezintă o renunțare prematură și o încetare a educației. Alți cercetători, cum ar fi Tinto (1975), definesc "abandonul" ca situația în care o persoană își părăsește instituția, în timp ce Kaplan et al. (1997) afirmă că se află în situație de abandon școlar cei care își părăsesc departamentele în mod voluntar după finalizarea plății taxei de școlarizare și/sau după încheierea perioadei de adăugare/renunțare.

În schimb, Levy (2007) prezintă o perspectivă diferită, postulând că elevii care aleg să se retragă dintr-un curs în "perioada de adăugare/renunțare" nu ar trebui să fie clasificați ca elevi care au abandonat. Acest lucru se datorează faptului că fie primesc o rambursare integrală pentru școlarizare, fie nu sunt

afecțați financiar de decizia lor de a întrerupe cursul în această perioadă specifică. Abandonul școlar sau părăsirea școlii este definită în linii mari ca persoane care își întrerup studiile (Comisia Europeană, 2003). Este folosit ca indicator pentru a măsura relația dintre progresul școlar, vârstă și nivelul de educație.

Abandonul școlar (numit și terminarea timpurie a școlii) înseamnă retragerea din sistemul educațional formal înainte de obținerea diplomei finale care exprimă finalizarea studiilor.

În scopul proiectului, în continuare vom explora abandonul școlar ca acel fenomen în care elevul nu mai frecventează cursurile și rămâne în afara sistemului educațional fără a primi documentele corespunzătoare. În această lumină, vom folosi termenul "abandon" pentru cursanții care au abandonat școala din alte motive decât promovarea, transferul, absolvirea școlii, schimbarea preferințelor de studiu etc.

Încetarea studiilor, lipsa educației și formării, nedezvoltarea abilităților adecvate și neobținerea documentelor educaționale necesare pentru găsirea unui loc de muncă decent sunt printre cele mai caracteristice trăsături ale fenomenului abandonului școlar. În ansamblul lor, ele provoacă consecințe negative profunde și acesta este motivul oricărei încercări de a aborda fenomenul abandonului școlar.

Secțiunea 1.2. O privire mai profundă asupra fenomenului abandonului școlar

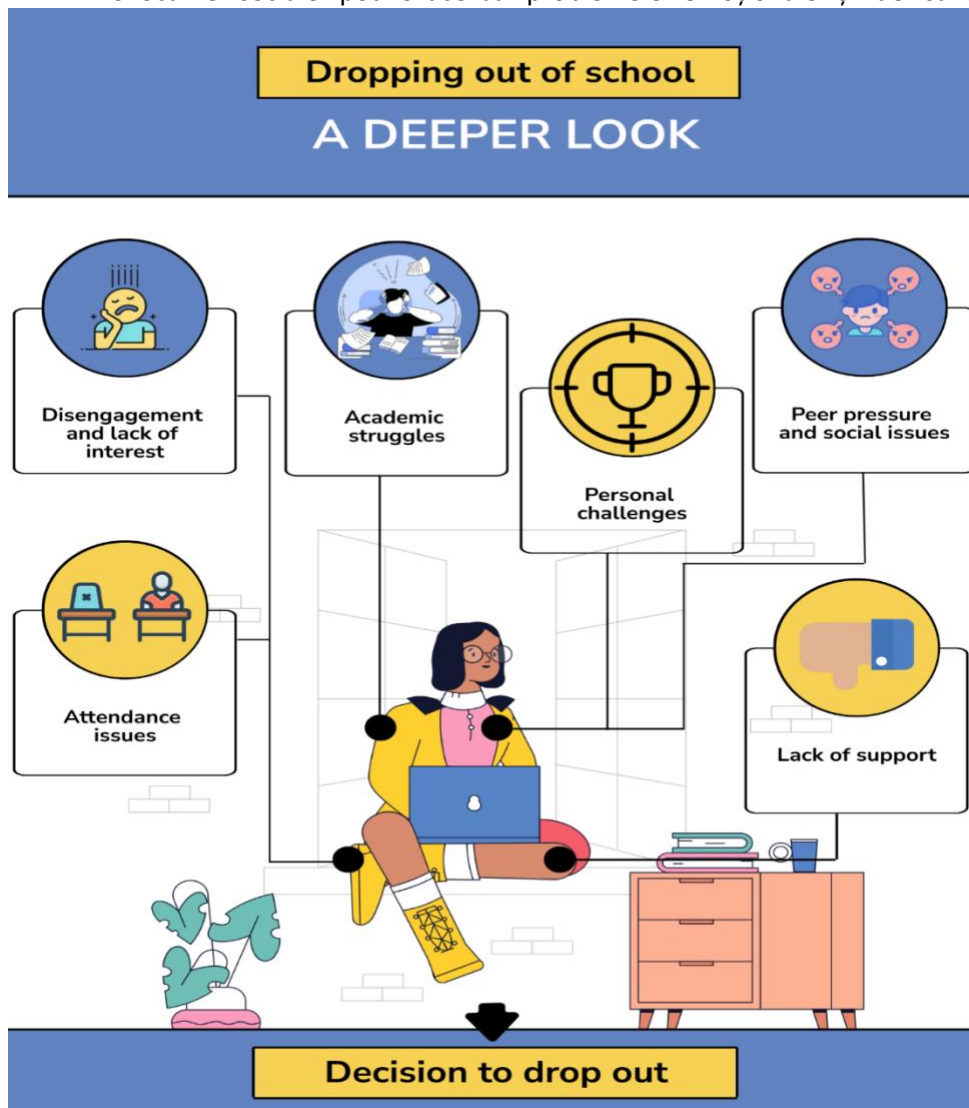
Fenomenul abandonului școlar ar putea fi înțeles mai bine considerându-l ca pe un proces, dezvăluindu-i tipologia, originile și manifestările.

Procesul de abandon școlar este complex și poate implica o combinație de factori personali, sociali și școlari. În timp ce experiența fiecărui abandon școlar este unică, unele etape sau factori comuni pot contribui la decizia de a părăsi școala prematur. Putem sugera următoarea prezentare generală a elementelor acestui proces:

- ❖ Lipsa motivației și a interesului:
 - Un elev poate începe să se deconecteze de la școală din cauza lipsei de interes pentru curriculum, metode de predare sau mediul școlar.
 - Provocările școlare, cum ar fi dificultatea materiei sau sentimentul de copleșire, pot contribui la renunțare.
- ❖ Probleme de prezență:
 - Dezangajarea duce adesea la prezență neregulată. Un elev poate începe să lipsească de la cursuri, să ajungă târziu sau să lipsească frecvent de la școală.
 - Problemele de prezență pot fi un semn al unor probleme mai profunde, cum ar fi plictiseala, agresiunea sau problemele personale.
- ❖ Probleme școlare:
 - Dacă un elev se confruntă cu provocări școlare persistente fără a primi sprijin adecvat, poate deveni frustrat și demotivat.
 - Lipsa succesului școlar poate eroda încrederea și încrederea unui elev în capacitatea sa de a reuși la școală.
- ❖ Provocări personale:
 - Problemele personale, cum ar fi problemele familiale, problemele de sănătate sau dificultățile financiare, pot crea factori de stres suplimentari care interferează cu capacitatea unui elev de a se concentra asupra școlii.
 - Alegerile personale, cum ar fi implicarea în grupuri negative de colegi, abuzul de substanțe sau paternitatea timpurie, pot contribui, de asemenea, la decizia de a renunța la școală.
- ❖ Presiunea colegilor și problemele sociale:

- Influențele negative ale colegilor, agresiunea sau lipsa unui mediu social de susținere pot duce la sentimentele de izolare și alienare.
- Provocările sociale pot exacerba problemele emoționale și de sănătate mintală,

împingând și mai mult un elev departe de școală.

❖ Lipsa sprijinului:

- Dacă un elev nu primește sprijin adecvat de la profesori, consilieri sau membri ai familiei, provocările sale pot rămâne neabordate, ceea ce face mai probabil ca acesta să-și întrerupă educația.

❖ Decizia de a renunța la școală:

- La un moment dat, elevul poate lua o decizie conștientă de a renunța la școală. Această decizie este adesea influențată de o combinație a factorilor menționați mai sus.
- Presiunile externe, cum ar fi nevoia de a contribui la venitul familiei sau de a-și asuma responsabilități specifice adulților, pot juca un rol în procesul de luare a deciziilor.
- Este important de reținut că procesul de abandon școlar nu este liniar, iar indivizii pot oscila între aceste etape. În plus, intervențiile eficiente și sistemele de sprijin în diferite

etape pot ajuta la prevenirea abandonului școlar și pot încuraja elevii să rămână implicați în educația lor.

Tipologia abandonului școlar se referă la clasificarea sau clasificarea abandonului școlar pe baza diferitelor criterii sau caracteristici. Diverși factori pot contribui la abandonul școlar, iar cercetătorii clasifică adesea acești factori pentru a înțelege mai bine și a aborda diversele motive ale elevilor care părăsesc școala prematur. Câteva tipologii comune de abandon școlar sunt următoarele:

- Tipologie școlară:
 - Elevi care renunță din cauza dificultăților școlare persistente, cum ar fi note mici, dizabilități de învățare sau dificultăți în a ține pasul cu materia.
 - Elevi care pleacă pentru că se simt neprovocați, plictisiți sau neimplicați din procesul de învățare.
- Tipologie socială și comportamentală:
 - Izolați social: Elevii care se confruntă cu dificultăți sociale, agresiune sau izolare, ceea ce îi determină să se retragă de la școală.
 - Probleme de comportament: Elevi cu probleme de comportament, probleme disciplinare sau un istoric de încălcare a regulilor care contribuie la decizia lor de a renunța.
- Tipologie economică și profesională:
 - Necesitate economică: Elevii care părăsesc școala pentru a contribui la venitul familiei sau din cauza constrângerilor financiare.
 - Angajare timpurie: Elevi care aleg să lucreze sau să urmărească oportunități de angajare în loc să-și continue educația.
- Tipologie familială:
 - Responsabilități familiale: Elevii care renunță pentru a-și asuma responsabilități de îngrijire, cum ar fi îngrijirea fraților sau a membrilor familiei.
 - Drame familiale: Elevii afectați de probleme familiale, cum ar fi divorțul, relocarea sau mediile familiale instabile.
- Tipologie legată de sănătate:
 - Probleme de sănătate fizică: Elevii care se confruntă cu probleme cronice de sănătate care interferează cu prezența și performanța școlară obișnuită.
 - Provocări de sănătate mintală: Elevii care se confruntă cu probleme de sănătate mintală, cum ar fi depresia, anxietatea sau alte tulburări, care le afectează capacitatea de a face față școlii.
- Tipologie culturală și etnică:
 - Disonanță culturală: Elevii care pot experimenta o deconectare între mediul lor cultural și mediul școlar.
 - Bariere lingvistice: Elevii se confruntă cu provocări legate de competența lingvistică, în special în mediile în care nu stăpânesc limba de predare.
- Tipologia parentală timpurie:
 - Părinți adolescenți: Elevi care devin părinți la o vârstă fragedă și decid să părăsească școala pentru a se concentra pe responsabilitățile parentale.
- Tipologie push-out:
 - Probleme sistemice: Elevii care se simt marginalizați, discriminați sau alungați din sistemul educațional din cauza problemelor sistemice, cum ar fi rasismul instituțional, serviciile de sprijin inadecvate sau politicile discriminatorii.

Înțelegerea acestor tipologii ajută la dezvoltarea de intervenții țintite și de sisteme de sprijin pentru a răspunde nevoilor specifice ale diferitelor grupuri de elevi cu risc de abandon școlar. Primul pas este să recunoaștem diversitatea motivelor din spatele abandonului școlar și să adaptăm intervențiile în consecință pentru a crea sisteme educaționale mai incluzive și mai eficiente.

Vorbind despre originile fenomenului abandonului școlar, putem folosi diverse noțiuni – forțe motrice, cauze, factori etc.

Pentru modulele de instruire ulterioare, următoarea clasificare va fi importantă:

- ☐ Static vs. dinamic
- ☐ Extern vs. intern
- ☐ Colectiv vs. personal
- ☐ Volitiv vs. aleatoriu

Concret, factorii vor constitui subiectul următorului modul.

În ceea ce privește manifestările fenomenului abandonului școlar, întâlnim mai mulți termeni care le descriu, cum ar fi semne de avertizare timpurie, simptome, indicatori etc., totuși toți exprimă același sens.

Potrivit volumului *High School Dropout, Graduation, and Completion Rates: Better Data, Better Measures, Better Decisions* (2011) elaborat de The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine (SUA), abandonul școlar este un proces care începe cu mult înaintea ca un elev să părăsească școala. Cercetările au identificat semne de avertizare timpurie ale abandonului școlar, cum ar fi note slabe, absențe frecvente, depășirea vârstei clasei, rezultate scăzute și transferuri frecvente de la o școală la alta.

Abandonul școlar poate fi văzut în diferite moduri, iar semnele sale pot fi observate la diferite niveluri, inclusiv prin indicatori comportamentali, școlari și sociali. Printre indicatorii comuni ai abandonului școlar se numără următorii:

- Scăderea performanței școlare - scăderea bruscă și semnificativă a notelor și a rezultatelor școlare; absenteism frecvent, ceea ce duce la neefectuarea de sarcini de lucru și la absențe de la examene.
- Schimbări de comportament - comportament perturbator crescut în clasă; lipsa de interes sau de participare la activitățile de clasă; implicarea în comportamente riscante sau abuz de substanțe.
- Lipsa motivației - pierderea interesului pentru învățare și activități extracurriculare; lipsa motivației de a finaliza temele sau de a participa la discuțiile din clasă.
- Izolare socială - retragerea din interacțiunile sociale și din prietenii; dificultate în formarea și menținerea relațiilor cu colegii.
- Repetarea clasei - din cauza dificultăților școlare.
- Probleme familiale - circumstanțele familiale, cum ar fi problemele financiare sau conflictele, pot contribui la riscul de abandon școlar.
- Absenteism - absenteism obișnuit sau lipsa de la cursuri fără motive întemeiate.
- Stima de sine scăzută - percepție negativă de sine și sentimente de inadecvare; lipsa de încredere în abilitățile școlare.
- Suferință emoțională - simptome de anxietate, depresie sau alte probleme de sănătate mintală.
- Implicarea în activități delincvente - angajarea în comportamente ilegale sau antisociale în afara școlii.
- Planuri limitate - lipsa unor obiective sau aspirații clare pentru viitor.
- Implicarea limitată a părinților - lipsa sprijinului și implicării părinților în educația copilului.

Desigur, aceste manifestări pot varia de la individ la individ, iar unii elevi pot prezenta o combinație a acestor semne. Abordarea cauzelor profunde, cum ar fi problemele familiale, factorii socioeconomiici sau dificultățile de învățare, este crucială în prevenirea și atenuarea abandonului școlar.

Secțiunea 1.3. Precizări suplimentare despre terminologie

Impactul cauzelor și al factorilor de abandon școlar și raportul dintre interferența lor în dezvoltările și fluxurile concrete ale procesului descris mai sus ar putea avea puncte forte și scale diferite în fiecare caz individual. Astfel, ne-am putea aștepta ca situația rezultată să difere în ceea ce privește finalitatea, posibilitățile de schimbare, mijloacele de intervenție și fezabilitatea eforturilor.

În acest sens, merită menționată următoarea distincție:

◆ School leavers

Dicționarul Britannica definește pe cel care părăsește școala (school leaver) ca cineva care a părăsit școala de obicei după ce a terminat un curs de studiu în loc să continue la un colegiu sau universitate.

Din studiu reiese că, de obicei, un *school leaver* este un elev care a fost înscris chiar și pentru o perioadă scurtă în anul precedent și nu se întoarce înainte de închiderea ferestrei de începere a școlii în toamna următoare. Pentru acești elevi inspectoratele educaționale respective nu pot stabili care este statutul lor, cu excepția cazului în care există dovezi din partea altor autorități.

Aici subcategoria cu impact social negativ sever este cea care se referă la părăsirea timpurie a școlii. Potrivit glosarului Eurostat, părăsirea timpurie a educației și formării, denumită anterior părăsirea timpurie a școlii, se referă la o persoană cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care a absolvit cel mai mult învățământul secundar inferior și nu este implicată în educație sau formare suplimentară.

În analizele statistice Eurostat, o persoană care părăsește timpuriu studiile din educație și formare este definită din punct de vedere operațional ca fiind o persoană cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani înregistrată în ancheta asupra forței de muncă (LFS – Labour Force Survey):

- al cărei cel mai înalt nivel de educație sau formare atins este cel mult învățământul secundar inferior. Cea mai mare parte a învățământului secundar inferior se referă la ISCED (Clasificarea internațională standard a educației) 2011 nivel 0-2 pentru date începând cu 2014 și la nivelul ISCED 1997 0-3C prescurtat pentru date până în 2013;
- care nu au primit nicio educație sau formare (nici formală, nici non-formală).

◆ School Movers

Aceștia sunt elevi care își schimbă școala într-un oraș sau se mută într-o altă regiune rămânând în sistemul educațional. Menționăm această categorie deoarece de foarte multe ori cauzele sunt similare cu cele care au dus la încheierea finită a studiilor fără absolvire.

◆ Abandon școlar

În plus față de definițiile de mai sus, putem spune că aceștia sunt elevi care ajung la stadiul final al creșterii problemelor care provoacă abandonarea studiilor.

Secțiunea 1.4. Renunțarea la VET

Diplomele de educație formală sunt necesare în multe țări pentru a urma o carieră stabilă. Renunțarea la educație înseamnă părăsirea sistemului educațional fără diplomă formală. Acest lucru poate fi asociat cu consecințe negative pe piața muncii, cum ar fi o carieră discontinuă pe piața muncii, șomajul, locuri de

muncă necalificate și salarii mici. Cu toate acestea, elevii care își revizuiesc decizia inițială de abandon își pot continua educația într-un alt domeniu ocupațional și pot obține o diplomă profesională formală. Apoi își păstrează șansele de a se integra cu succes pe piața muncii (Wydra-Somaggio, 2021).

Potrivit lui Böhn&Deutscher (2022), abandonul școlar este asociat cu consecințe multiple din diferite perspective. Poate fi problematic la nivel de companie dacă companiile afectate s-ar retrage de la oferirea de programe de formare în viitor ca reacție la numărul mare de abandonuri școlare. Din punct de vedere societal, abandonul școlar din sistemul VET duce adesea la un deficit de personal calificat, la șomaj și la ocuparea de locuri de muncă în sectorul cu salarii mici. În cele mai grave cazuri, provoacă, de asemenea, costuri ridicate atât la nivel agregat, cât și la nivel individual. La nivel individual, din punctul de vedere al unui ucenic, renunțarea la școală poate fi o strategie de succes pentru a se adapta la o alegere greșită de carieră prin alegerea unui program educațional mai potrivit. În alte cazuri, însă, provoacă un sentiment de eșec, crește atât riscul de demotivare, cât și nevoia de a reorienta obiectivele vocaționale inițiale și este asociată cu un sentiment de pierdere a timpului. Indiferent de calea pe care o urmează un ucenic, abandonul școlar reprezintă o perturbare a biografiei vocaționale.

În general, abandonul reduce numărul de elevi care finalizează cursurile. În măsura în care obiectivul creșterii economice și al reducerii sărăciei necesită ca persoanele să finalizeze (și nu doar să participe) la cursuri de formare profesională, abandonul școlar subminează obiectivele factorilor de decizie politică, deoarece retenția este considerată o măsură cheie în evaluarea cursurilor de formare profesională. Cu toate acestea, elevii sunt probabil în afara calculului cost-beneficiu (deoarece întreaga misiune a formării profesionale este de a pregăti un elev pentru o anumită abilitate și de a crește câștigurile viitoare). Astfel, dacă elevii ezită dacă să rămână sau să părăsească formarea profesională pe baza costurilor și beneficiilor participării, ratele de abandon școlar ar putea reflecta lipsa percepută de beneficii din aceste programe (Ragulan, 2022).

Secțiunea 1.5. Impactul abandonului VET asupra individului

Renunțarea la învățământul profesional poate avea consecințe specifice asupra unui individ care pot diferi de renunțarea la programele de educație generală. Educația profesională este concepută pentru a oferi abilități practice și formare pentru anumite meserii sau profesii, iar impactul său asupra indivizilor poate varia în funcție de diverși factori. Putem enumera următoarele impacturi potențiale ale abandonului profesional asupra unei persoane:

- Oportunități limitate de angajare în domeniul ales

Programele de educație profesională sunt adesea adaptate anumitor industrii sau meserii. Renunțarea înseamnă pierderea formării și certificărilor specializate pe care angajatorii din aceste domenii le pot solicita. Acest lucru poate limita oportunitățile de angajare și avansarea în carieră în domeniul vocațional ales.

- Set de abilități reduse

Educația profesională se concentrează pe dezvoltarea abilităților practice relevante pentru un anumit loc de muncă sau industrie. Renunțarea înseamnă a nu dobândi pe deplin aceste abilități, ceea ce poate împiedica capacitatea unui individ de a performa competent în domeniul ales.

- Potențial de câștig mai mic

Multe cariere profesionale oferă salarii competitive, dar renunțarea poate duce la un potențial de câștig mai mic în aceste domenii. Finalizarea unui program profesional duce adesea la salarii mai mari în comparație cu pozițiile entry-level care pot să nu necesite o formare profesională specifică.

- Certificări și licențe ratate

Anumite cariere profesionale necesită ca persoanele să obțină certificări sau licențe specifice. Renunțarea poate împiedica persoanele să îndeplinească aceste cerințe, limitându-le eligibilitatea pentru anumite locuri de muncă sau împiedicându-le capacitatea de a începe o afacere într-o industrie reglementată.

- Dificultate de tranziție spre alte domenii

Educația profesională este adesea specializată, iar abandonul poate face dificilă tranziția către diferite trasee de carieră. Abilitățile dobândite pot să nu fie ușor transferabile în industrii independente.

- Potențial de șomaj sau subocupare

Fără finalizarea educației profesionale, persoanele se pot confrunta cu provocări în asigurarea unui loc de muncă stabil în domeniul ales. Ei pot fi mai susceptibili la șomaj sau se pot mulțumi cu poziții mai puțin plătite care nu se aliniază cu obiectivele lor de carieră.

- Impactul asupra încrederii și stimei de sine

Renunțarea la orice program educațional poate afecta încrederea și stima de sine a unui individ. Acest lucru poate fi valabil în special pentru educația profesională, unde accentul este adesea pus pe abilități practice și experiență practică.

- Oportunități limitate de networking

Educația profesională implică adesea construirea de conexiuni în industrii specifice prin stagii, ucenicii sau parteneriate industriale. Renunțarea poate duce la oportunități ratate de a relaționa cu profesioniști din domeniu.

La nivel personal, renunțarea completă la învățământul profesional, șomajul sau munca fără nicio calificare constituie o reducere substanțială a biografiei persoanei, în timp ce continuarea formării într-o altă întreprindere are ca rezultat doar o mică pierdere de timp. O schimbare a ocupației de formare este asociată cu începerea de la zero (Krötz și Deutscher, 2022).

Secțiunea 1.6. Impactul abandonului VET asupra societății

Din punct de vedere social, abandonul școlar în sistemul VET duce adesea la un deficit de personal calificat, la șomaj și la ocuparea de locuri de muncă în sectorul cu salarii mici (vezi Deuer, 2003; Kriesi et al., 2016). În cele mai grave cazuri, provoacă, de asemenea, costuri ridicate atât la nivel agregat, cât și la nivel individual (vezi Bessey & Backes-Gellner, 2015; Hensen, 2014).

Impactul renunțării persoanelor la învățământul profesional se poate extinde dincolo de consecințele personale și poate avea implicații pentru societate în ansamblu. Unele dintre efectele potențiale asupra societății sunt următoarele:

- Deficitul de competențe

Renunțarea la învățământul profesional contribuie la un deficit de competențe în cadrul forței de muncă. Industriile care se bazează pe competențe tehnice sau profesionale specifice se pot confrunta cu deficite, împiedicând creșterea economică și inovarea. Acest decalaj poate duce la creșterea concurenței pentru lucrătorii calificați și poate avea un impact asupra productivității generale a sectoarelor afectate.

- Productivitatea forței de muncă

O forță de muncă cu un nivel mai ridicat de educație profesională tinde să fie mai productivă. Când indivizii renunță la programele vocaționale, le pot lipsi abilitățile și cunoștințele specializate necesare pentru anumite locuri de muncă, afectând productivitatea generală a industriilor și încetinind potențial dezvoltarea economică.

- Creșterea ratei șomajului

Dacă un număr semnificativ de persoane renunță la programele de educație profesională, acest lucru poate contribui la rate mai mari ale șomajului în anumite industrii, ceea ce duce la provocări sociale și economice, inclusiv la o dependență sporită de programele de asistență guvernamentală și la o presiune asupra resurselor publice.

- Inegalitate economică

Educația profesională este adesea văzută ca o cale către locuri de muncă bine plătite, iar abandonul școlar poate contribui la inegalitatea economică. Persoanele care nu au acces sau nu pot finaliza programe vocaționale se pot confrunta cu bariere în a intra în domenii cu cerere mare și bine compensate, exacerbând disparitățile socioeconomice.

- Impactul asupra inovării

Anumite industrii se bazează pe o forță de muncă calificată pentru a stimula inovația. Renunțarea la învățământul profesional poate limita rezerva de talente disponibile pentru a contribui la progresele tehnologice și la alte soluții inovatoare, ceea ce ar putea împiedica competitivitatea unei țări pe scena globală.

- Costuri sociale

Persoanele care abandonează învățământul profesional se pot confrunta cu dificultăți în asigurarea unui loc de muncă stabil, ceea ce duce la potențiale costuri sociale, cum ar fi creșterea ratei criminalității, dependența de serviciile sociale și presiunile asupra sănătății și a altor sisteme publice.

- Pierderea resurselor educaționale

Dacă un număr semnificativ de elevi renunță la programele de educație profesională, acest lucru poate duce la o alocare greșită a resurselor educaționale, ceea ce poate avea un impact asupra eficienței și eficacității sistemelor educaționale și asupra capacității de a satisface atât nevoile elevilor, cât și ale industriilor.

Unitatea 1.1. Situatia specifica in România

România are cea mai mare rată de abandon școlar în Uniunea Europeană, cu mult peste obiectivul setat de blocul comunitar, în contextul în care la nivelul întregii UE, tendința generală este de scădere. Abandonul școlar poate fi privit ca un fenomen de încetare a frecvenței școlii, părăsirea timpurie a sistemului educațional, indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări recunoscute printr-o diplomă de absolvire, respectiv înaintea finalizării studiilor prevăzute pentru ciclul școlar început. (Coman, 2010).

Fenomenul abandonului școlar este analizat din mai multe perspective de către specialiștii din România. Unii autori (Viadero, 2001; Finn, 1989) susțin că se consideră abandon școlar atunci când elevul nu a atins nivelul de educație obligatoriu, nivel insuficient pentru integrarea sa viitoare pe piața forței de muncă. Alții, precum Neamțu (2003), sunt de părere că abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecvenței școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început.

În același timp, abandonul școlar reprezintă un indicator al eficienței sistemului educațional astfel încât, dacă indicele de abandon școlar este mare, atunci sistemul educațional este inefficient. În acest sens, abandonul școlar și părăsirea timpurie a școlii creează condițiile insuccesului integrării sociale, întrucât reduce șansele autorealizării profesionale și limitează integrarea pe piața muncii (Neamțu, 2003)

Fenomenul abandonului școlar este unul dintre subiectele de top de pe agenda politică educativă din România. Validat ca problemă socială gravă în rândul țărilor subdezvoltate și în curs de dezvoltare, în țara noastră abandonul școlar a luat amploare în ultimii ani, în special în mediul rural, în condițiile în care de-a lungul ultimilor 10 ani, rata abandonului școlar în România a înregistrat anumite fluctuații.

Abandonul școlar apare ca o consecință a eșecului social, familial sau școlar, în urma unei decizii individuale, prin constrângere exterioară sau datorită procesului de respingere reciprocă dintre elev și școală, având consecințe grave, mergând de la incapacitatea adaptării în societate până la angajarea în acțiuni negative îndreptate împotriva propriei persoane, a familiei și a societății. Abandonul școlar, atât simptom, cât și cauză a inadapării școlare, amplifică inegalitățile existente din start, pentru că mediul școlar, în numele egalității șanselor, oferă același tip de educație pentru toți elevii și nu respectă individualitatea fiecărui elev și particularitățile situațiilor specifice. Pe fondul acestor inegalități și a problemelor generate de acestea, consecințele cele mai frecvente sunt apariția abandonului școlar sau deplasarea problemelor de adaptare în comunități, la nivelul vieții sociale.

Unitatea 1.2 Explorarea implicațiilor sociale și pe piața muncii ale abandonului VET

Secțiunea 2.1. Intrarea și ieșirea din VET

Conform teoriei lui Becker (1962), indivizii decid să investească în formare atunci când randamentele monetare depășesc costurile. Revizuirea unei decizii educaționale nu este posibilă, deoarece indivizii sunt conștienți de toate informațiile în orice moment. Manski (1989) și Montmarquette (2001) depășesc această ipoteză strictă a lui Becker (1962) descriind formarea ca un experiment în care are loc o reevaluare continuă a deciziei educaționale. Pentru a face acest lucru, elevii trebuie să înceapă formarea și să adune informații pentru a judeca dacă pot gestiona formarea profesională într-un anumit mediu de formare. Analiza lui Aarkrog et al. (2018) se bazează pe un astfel de proces de reevaluare, iar autorii susțin că un elev își revizuieste continuu decizia educațională inițială ținând cont de schimbările circumstanțelor personale. Astfel, elevii sunt capabili să detecteze discrepanțe între așteptările lor inițiale și circumstanțele reale de formare, cum ar fi cerințele și contextul educațional și ocupațional (Karmel și Mlotkowski 2010; Snell și Hart 2008). Pe baza informațiilor obținute, elevii pot decide dacă programul de formare profesională este ceea ce au în vedere și, astfel, sunt capabili să-și reevalueze în mod repetat decizia inițială (de exemplu, Mangan și Trendle 2008; Biewen și Tapalaga 2017). Mai mult, această reevaluare devine mai substanțială cu cât participarea elevului la programul de formare este mai lungă, deoarece se bazează pe o cantitate mai mare de informații valabile privind condițiile de formare. Această reevaluare ar putea duce la rezilierea anticipată.

Conform Wydra-Somaggio (2021), revizuirea deciziei educaționale inițiale depinde de investițiile făcute până acum. Investițiile cresc odată cu timpul investit în formare, iar costurile (de oportunitate) ale încetării contractului sunt mai mari într-o etapă ulterioară a instruirii, deoarece investițiile în capital uman sunt mai mari, ceea ce ar putea duce la o productivitate mai mare și, prin urmare, la salarii mai mari. Persoanele care își întrerup formarea într-o etapă ulterioară renunță la salariile potențial mai mari pe care le-ar fi putut câștiga dacă și-ar fi terminat formarea profesională. În plus, veniturile ar putea fi mai mari și în instituțiile care investesc intensiv în formare și oferă astfel condiții bune de formare pentru a păstra ucenicii după formare. Prin urmare, costurile globale și pierderea câștigurilor aferente unei decizii de reziliere anticipată sunt mai mari într-o etapă ulterioară a formării, deși costurile formării ulterioare rămân aceleași. Prin urmare, încetarea anticipată într-o etapă ulterioară ar trebui să ducă la renunțarea la școală, mai degrabă decât la oprire. Cu toate acestea, costurile de a efectua o nouă formare scad dacă noua formare este în același domeniu profesional, deoarece capitalul uman dobândit până în prezent poate fi aplicat la acest nou program. În plus, este cu atât mai puțin probabil să apară o schimbare ocupațională cu cât este mai târziu momentul încetării. În cele din urmă, persoanele care renunță mai devreme ar trebui să aibă mai multe șanse de a absolvi cu succes programul de formare ulterioară dacă această formare este în același domeniu ocupațional inițial în loc de un domeniu ocupațional diferit. Cu toate acestea, renunțarea la educație poate duce în cele din urmă la abandonul educației dacă formarea profesională ulterioară nu este finalizată cu succes.

Secțiunea 2.2. Implicații sociale mai ample ale abandonului VET

Renunțarea la învățământul profesional are implicații sociale mai largi, afectând atât indivizii, cât și societatea în ansamblu. Putem sugera următoarea o listă neexhaustivă a acestor implicații:

- ◆ Competențe reduse ale forței de muncă

Persoanele care abandonează educația profesională pot să nu aibă abilitățile și pregătirea specializată necesare pentru anumite meserii sau industrii. Acest lucru poate duce la o forță de muncă mai puțin calificată și mai puțin competitivă.

◆ Șomaj crescut

Fără calificări profesionale, indivizilor le poate fi mai dificil să obțină un loc de muncă stabil pe o piață a muncii competitivă. Acest lucru ar putea contribui la rate mai mari ale șomajului, în special în industriile care necesită competențe specializate.

◆ Reducerea productivității

O forță de muncă mai puțin calificată poate avea un impact asupra productivității economice generale a unei regiuni sau țări. Industriile care se bazează pe competențe profesionale pot suferi de un deficit de lucrători calificați, ceea ce ar putea duce la o încetinire a creșterii economice.

◆ Inegalitatea veniturilor

Educația profesională oferă adesea persoanelor abilitățile necesare pentru locuri de muncă bine plătite. Fără această educație, există riscul de perpetuare a inegalității veniturilor, deoarece cei fără abilități specializate pot avea acces limitat la oportunități de angajare bine plătite.

◆ Bariere în calea mobilității sociale

Educația profesională poate servi drept cale de mobilitate socială, permițând persoanelor să urce pe scara socio-economică. Fără această opțiune, pot exista oportunități reduse pentru indivizi de a-și îmbunătăți poziția economică și socială.

◆ Dependență sporită de învățământul general

Cu mai puțini indivizi care urmează educație profesională, poate exista o cerere crescută pentru educație generală și diplome universitare. Acest lucru ar putea duce la o saturație a anumitor piețe ale muncii, ceea ce ar face mai dificilă găsirea unui loc de muncă adecvat pentru persoanele cu educație generală.

◆ Împovărarea serviciilor sociale

Persoanele fără abilități profesionale pot întâmpina dificultăți în găsirea unui loc de muncă stabil, ceea ce ar putea duce la o dependență crescută de serviciile sociale și programele de asistență socială. Acest lucru pune presiune pe resursele guvernamentale și sistemele de sprijin social.

◆ Deteriorarea percepției asupra învățământului profesional

Dacă un număr semnificativ de persoane renunță la învățământul profesional, acest lucru poate contribui la percepția că traseele vocaționale sunt inferioare traseelor școlare tradiționale, ceea ce poate stigmatiza și mai mult aceste alegeri de carieră și îi poate descuraja pe alții să le urmeze.

◆ Încetinirea impactului asupra inovației

Anumite industrii, în special cele care necesită competențe tehnice, pot suferi de o lipsă de inovație dacă există un deficit de lucrători instruiți și calificați. Acest lucru poate împiedica progresul tehnologic și competitivitatea la scară globală.

◆ Lacune în atitudinile culturale față de muncă

Devalorizarea educației profesionale poate influența atitudinile societății față de diferite forme de muncă. Ar putea contribui la o prejudecată culturală care favorizează traseele școlare în detrimentul celor vocaționale, limitând potențialul recunoașterea și aprecierea meseriilor și abilităților esențiale.

Putem concluziona că abordarea problemei abandonului școlar din învățământul profesional necesită o abordare holistică care să implice instituțiile de învățământ, factorii de decizie politică și comunitatea pentru a sublinia importanța diverselor trasee de carieră și pentru a oferi sprijin pentru programele de formare profesională.

Labour market implications of VET

Dropout

Renunțarea la învățământul profesional poate avea diverse implicații pentru persoanele de pe piața muncii, afectându-le atât perspectivele de angajare, cât și potențialele cariere. Unele dintre aceste implicații sunt următoarele:

❖ Oportunități de angajare limitate

Persoanele fără calificări profesionale pot avea mai puține oportunități de angajare, în special în industriile care necesită abilități specializate. Multe programe vocaționale sunt concepute pentru a pregăti elevii pentru roluri specifice, iar renunțarea poate limita accesul la aceste poziții.

❖ Potențial de câștig mai mic

Educația profesională duce adesea la dobândirea de competențe specializate care sunt solicitate pe piața muncii. Fără aceste abilități, indivizii se pot trezi limitați la locuri de muncă mai puțin plătite și mai puțin specializate, afectându-le potențialul general de câștig.

❖ Creșterea concurenței în locurile de muncă necalificate

Renunțarea la învățământul profesional poate duce la creșterea concurenței pentru locuri de muncă necalificate sau slab calificate. Acest lucru ar putea duce la rate mai mari ale șomajului pentru persoanele fără pregătire specializată.

❖ Subocuparea

Chiar dacă indivizii își găsesc un loc de muncă, renunțarea la învățământul profesional ar putea duce la subocupare, unde persoanele lucrează în locuri de muncă care nu își folosesc pe deplin potențialul sau abilitățile dobândite.

❖ Provocări de progres în carieră

Educația profesională oferă adesea o cale structurată pentru progresul în carieră în anumite industrii. Fără a finaliza astfel de programe, persoanele se pot confrunta cu provocări în avansarea în cariera lor și în accesarea pozițiilor de nivel superior.

❖ Cerințe specifice industriei

Unele industrii au cerințe specifice de licențiere sau certificare care sunt adesea îndeplinite prin învățământul profesional. Persoanele care renunță pot avea dificultăți în a îndeplini aceste standarde din industrie, astfel limitându-li-se eligibilitatea pentru anumite locuri de muncă.

❖ Stabilitatea locului de muncă

Educația profesională oferă indivizilor abilități practice care pot spori stabilitatea locului de muncă. Fără aceste abilități, indivizii pot fi mai vulnerabili la recesiuni economice, deoarece le lipsesc cunoștințele specializate pe care le cer unele industrii.

❖ Neconcordanța dintre competențe și cerințele postului

Renunțarea la învățământul profesional poate duce la o nepotrivire între abilitățile pe care le posedă indivizii și cerințele locurilor de muncă disponibile. Acest lucru poate duce la frustrare atât pentru angajatorii care caută lucrători calificați, cât și pentru persoanele care caută un loc de muncă adecvat.

❖ Impactul asupra industriilor care necesită competențe tehnice

Industrii precum producția, construcțiile și tehnologia necesită adesea abilități tehnice specifice furnizate de învățământul profesional. Abandonul persoanelor din aceste programe poate contribui la un deficit de lucrători calificați în aceste sectoare.

❖ Reducerea inovării în anumite sectoare

Industriile care se bazează pe competențe tehnice și profesionale pentru inovare pot fi afectate negativ dacă există un deficit de lucrători calificați. Acest lucru poate avea un impact asupra competitivității generale a acestor industrii la scară globală.

Abordarea implicațiilor pe piața muncii ale abandonului din învățământul profesional necesită eforturi pentru a oferi trasee alternative pentru dezvoltarea competențelor, promovarea valorii formării profesionale și crearea unor medii favorabile pentru ca indivizii să-și finalizeze programele de educație și

formare. Colaborarea dintre instituțiile de învățământ, angajatori și factorii de decizie politică este crucială pentru a asigura o forță de muncă calificată și competitivă.

Secțiunea 2.4. Importanța abordării abandonului VET

Abordarea problemei abandonului profesional este crucială din mai multe motive, deoarece are implicații semnificative pentru indivizi, piața muncii și societate în ansamblu. Iată câteva motive cheie care evidențiază importanța abordării problemei abandonului școlar în învățământul profesional:

*** Dezvoltarea forței de muncă calificate**

Educația profesională joacă un rol vital în dezvoltarea unei forțe de muncă calificate, cu cunoștințe specializate și formare practică. Abordarea problemei abandonului școlar asigură că persoanele dobândesc abilitățile necesare pentru anumite meserii și industrii, contribuind la o forță de muncă mai competentă și mai versatilă.

*** Competitivitate economică**

O forță de muncă bine pregătită și calificată sporește competitivitatea economică a unei națiuni. Finalizarea programelor de educație profesională echipează persoanele cu expertiza necesară pentru diverse industrii, promovând inovația, productivitatea și creșterea economică generală.

*** Șomaj redus**

Finalizarea învățământului profesional crește capacitatea de inserție profesională a persoanelor, reducând riscul de șomaj. Abordarea problemei abandonului școlar ajută la asigurarea faptului că oamenii sunt instruiți și calificați în mod adecvat pentru oportunitățile de angajare disponibile, contribuind la scăderea ratei șomajului.

*** Potențial de câștig mai mare**

Educația profesională este adesea legată de un potențial de câștig mai mare. Persoanele cu abilități specializate au mai multe șanse să obțină locuri de muncă bine plătite în industrii care necesită expertiză tehnică. Abordarea problemei abandonului școlar poate ajuta la îmbunătățirea veniturilor și a stabilității financiare a indivizilor.

*** Satisfacerea cerințelor industriei**

Multe industrii au cerințe specifice de competențe, iar programele de educație profesională sunt concepute pentru a satisface aceste cerințe. Prin abordarea problemei abandonului școlar, există șanse mai mari de a alinia competențele forței de muncă la nevoile diferitelor sectoare, promovând o relație mai armonioasă între educație și industrie.

*** Diversitatea traseelor de carieră**

Educația profesională oferă diverse trasee de carieră dincolo de traseele școlare tradiționale. Abordarea problemei abandonului școlar asigură accesul persoanelor la aceste trasee alternative, promovând incluziunea și recunoscând valoarea diferitelor abilități și profesii.

*** Mobilitate socială facilitată**

Prin abordarea problemei abandonului școlar, există șanse mai mari de a oferi oportunități egale persoanelor de a accesa și de a finaliza formarea profesională, indiferent de mediul din care provin.

*** Inovație și progres tehnologic**

Industriile care necesită competențe tehnice și inovare beneficiază de o forță de muncă cu o pregătire profesională solidă. Abordarea problemei abandonului școlar ajută la asigurarea unui flux continuu de lucrători calificați în aceste sectoare, contribuind la progresul tehnologic și la competitivitate la scară globală.

*** Reducerea dependenței de serviciile sociale**

Persoanele cu abilități profesionale au mai multe șanse de a-și asigura un loc de muncă stabil, reducând dependența lor de serviciile sociale și programele de asistență socială. Abordarea problemei abandonului școlar contribuie la autosuficiență și la reducerea poverii asupra resurselor guvernamentale.

✱ Promovarea învățării pe tot parcursul vieții

Abordarea problemei abandonului școlar promovează o cultură a învățării pe tot parcursul vieții. Încurajarea persoanelor să finalizeze programe de educație profesională subliniază importanța dezvoltării continue a abilităților, a adaptabilității și a rămânerii relevante pe o piață a muncii în continuă schimbare.

Pe scurt, abordarea problemei abandonului școlar în învățământul profesional este vitală pentru construirea unei forțe de muncă calificate, adaptabile și competitive, promovarea creșterii economice și promovarea dezvoltării sociale și individuale. Este nevoie de eforturi de colaborare din partea instituțiilor de învățământ, a factorilor de decizie politică, a angajatorilor și a comunităților pentru a crea medii de sprijin și strategii eficiente pentru reținerea și finalizarea programelor vocaționale.

Pentru a măsura implicațiile abandonului din învățământul profesional, pot fi utilizați diverși indicatori cantitativi și calitativi. Unele unități de măsură și valori care pot fi utilizate sunt următoarele:

✿ Ratele de abandon

Măsurați procentul de elevi care încep programe de educație profesională, dar nu le finalizează. Aceasta este o măsură cantitativă fundamentală care reflectă direct prevalența abandonului școlar.

✿ Ratele de ocupare a forței de muncă

Urmăriți procentul de persoane care au renunțat la învățământul profesional și sunt angajate în prezent. Acest lucru poate oferi informații despre rezultatele imediate ale angajării celor care nu și-au finalizat formarea.

✿ Disparități de câștiguri

Comparați câștigurile medii ale persoanelor care au absolvit învățământul profesional cu cele care au abandonat. Această măsurătoare ajută la evaluarea impactului asupra disparităților de venituri și a bunăstării economice.

✿ Rata șomajului

Analizați ratele șomajului în rândul persoanelor care au abandonat învățământul profesional în comparație cu cele care și-au finalizat programele. O rată mai mare a șomajului în rândul abandonului școlar poate indica un impact negativ.

✿ Ratele de plasare a locurilor de muncă

Determinați procentul de persoane care își asigură un loc de muncă în domeniul lor de studiu după finalizarea educației profesionale față de cei care renunță la studii. Acest lucru oferă informații despre relevanța formării profesionale în asigurarea plasamentelor profesionale.

✿ Cererea de competențe specifice industriei

Evaluati cererea pentru abilități specifice în diferite industrii și comparați-o cu abilitățile deținute de persoanele care au abandonat. Acest lucru ajută la identificarea potențialelor lacune în materie de competențe și a impactului asupra piețelor forței de muncă specifice industriei.

✿ Indicatori de progres în carieră

Măsurați avansarea în carieră, ratele de promovare și obținerea de poziții de nivel superior în rândul persoanelor care au absolvit învățământul profesional față de abandonul școlar. Acest lucru ajută la măsurarea impactului pe termen lung asupra carierei.

✿ Indicatori de mobilitate socială

Utilizați indicatori socioeconomiici, cum ar fi mobilitatea veniturilor, nivelul de educație al generațiilor viitoare și mobilitatea ascendentă pentru a evalua impactul social al abandonului din învățământul profesional.

✿ Utilizarea serviciilor sociale

Cuantificați utilizarea serviciilor sociale și a programelor de asistență socială de către persoanele care au renunțat la învățământul profesional. Acest lucru poate indica nivelul de sprijin necesar acestui grup.

✿ Indicele de nepotrivire a competențelor

Dezvoltați un indice care să măsoare gradul de neconcordanță dintre abilitățile deținute de cei care abandonează școala și abilitățile solicitate de angajatori. Acest lucru ajută la identificarea zonelor în care sunt necesare intervenții pentru a reduce decalajul.

✿ Indicatori de inovație și adoptare a tehnologiei

Evaluați contribuția persoanelor cu educație profesională la inovare și adoptarea tehnologiei în industrii specifice. Acest lucru poate oferi informații despre impactul asupra competitivității acestor sectoare.

✿ Sondaje și date calitative

Utilizați sondaje și date calitative pentru a obține informații despre experiențele, provocările și percepțiile persoanelor care au renunțat la învățământul profesional. Datele calitative completează valorile cantitative și oferă o înțelegere mai nuanțată a implicațiilor.

✿ Comparatie cu parcursurile școlare

Comparați indicatori cantitativi, cum ar fi ratele de ocupare a forței de muncă, câștigurile și progresul în carieră între persoanele care au abandonat educația profesională și cele care au renunțat la programele școlare. Acest lucru permite o analiză comparativă a rezultatelor.

✿ Rentabilitatea investiției

Calculați rentabilitatea investiției pentru persoanele care au absolvit învățământul profesional în comparație cu cei care au abandonat școala. Aceasta implică evaluarea beneficiilor financiare, cum ar fi creșterea veniturilor, în raport cu costurile educației.

Utilizarea unei combinații a acestor unități de măsură permite o evaluare cuprinzătoare a implicațiilor abandonului din învățământul profesional. Este esențial să se ia în considerare atât datele cantitative, cât și cele calitative pentru a surprinde natura multifacțetată a impactului asupra indivizilor și societății.

Referințe:

- Alexander, K. L., Entwisle, D. R., & Kabbani, N. (2001). The Dropout Process in Life Course Perspective: Early risk factors at home and school. *Teachers College Record* (1970), 103(5), 760–822. <https://doi.org/10.1111/0161-4681.00134>
- European Commission. (2003). The role of the universities in the Europe of knowledge. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2003:0058:FIN:en:pdf>
- Fortin, L., Marcotte, D., Potvin, P., Royer, É., & Joly, J. (2006). Typology of students at risk of dropping out of school: Description by personal, family and school factors. *European Journal of Psychology of Education* (Lisboa), 21(4), 363–383. <https://doi.org/10.1007/bf03173508>
- Kaplan, D. S., Peck, B. M., & Kaplan, H. B. (1997). Decomposing the Academic Failure–Dropout Relationship: A Longitudinal analysis. *The Journal of Educational Research*, 90(6), 331–343. <https://doi.org/10.1080/00220671.1997.10544591>
- Levy, Y. (2007). Comparing dropouts and persistence in e-learning courses. *Computers and Education* (Print), 48(2), 185–204. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2004.12.004>
- Suh, S. P. *Korean American adolescents' perceptions of contributors to school dropout risk.*
- Tinto, V. (1975). Dropout from Higher Education: A Theoretical Synthesis of Recent Research. *Review of Educational Research*, 45(1), 89. <https://doi.org/10.2307/1170024>
- Zengin, M. (2021). Investigation of high school students' dropout risk level. *Shanlax International Journal of Education (Online)*, 9(S1-May), 59–68. <https://doi.org/10.34293/education.v9is1-may.4000>

Unitatea 1.2. Situația specifică din România

Abandonul studiilor vocaționale și tehnice în România are un impact semnificativ, generând o serie de consecințe negative, care se manifestă în special pe plan social și pe piața muncii. Aflați la debutul vieții active, tinerii care părăsesc școala reprezintă o resursă umană importantă în economia actuală, al cărui potențial rămâne nevalorificat în absența unor diplome sau certificate care să le ateste competențele.

Procentul ridicat al tinerilor care părăsesc școala reprezintă un semnal de alarmă întrucât reflectă un stoc redus de educație sub aspect cantitativ și al competențelor profesionale, dar și o cerere scăzută și o eficiență redusă a sistemului de educație și a impactului pe care sistemul de educație, asistență socială și ocupare îl pot avea în același timp asupra beneficiarilor educației.

Impactul social este considerabil, tinerii care abandonează studiile având mai puține șanse să obțină un loc de muncă bine plătit și stabil, ceea ce poate duce la o creștere a sărăciei și a inegalităților sociale. O populație cu un nivel scăzut de calificare înseamnă o forță de muncă mai puțin competitivă, ceea ce poate afecta negativ dezvoltarea economică a țării, absolvenții școlilor profesionale care nu își finalizează studiile având șanse mai mari să se confrunte cu șomajul pe termen lung și dificultăți în a-și construi o viață independentă și stabilă și de a se integra social.

Lipsa de forță de muncă calificată devine o problemă majoră a multor companii românești, care se confruntă cu o lipsă acută de muncitori calificați în anumite sectoare, cum ar fi industria, construcțiile și serviciile. Forța de muncă cu un nivel scăzut de calificare duce astfel la o scădere a productivității și a competitivității companiilor românești, care sunt nevoite să angajeze lucrători străini, pentru a acoperi nevoile de personal calificat, fapt ce poate avea implicații sociale și economice.

Îmbătrânirea populației active este o altă problemă care se conturează, pe măsură ce tot mai mulți tineri abandonează studiile profesionale și se constată o penurie de forță de muncă în anumite sectoare, context care poate crea presiuni suplimentare asupra sistemului de pensii.

Problema abandonului școlar din învățământul profesional necesită o abordare holistică prin implicarea instituțiilor de învățământ, a factorilor de decizie politică și a comunității pentru a oferi sprijin și programe de formare profesională beneficiarilor sistemului educațional. Astfel, îmbunătățirea calității educației vocaționale, prin investiții în infrastructură, dotarea școlilor cu echipamente moderne, formarea continuă a profesorilor, orientarea profesională încă din timpul școlii generale sau parteneriate încheiate între școli și companii pentru implementarea programelor de ucenicie și stagii de practică, pot reprezenta măsuri eficiente pentru reducerea abandonului studiilor în școlile profesionale și pot genera creșterea competitivității economiei românești.

Modulul 2. Factori care contribuie la abandonul VET

Unitatea 2.1 Dificultățile socio-economice cu care se confruntă cursanții aflați în situații de risc

Secțiunea 1.1. Determinarea cursanților aflați în situație de risc

Majoritatea politicilor educaționale au o orientare fundamentală către a ajuta elevii cu orice fel de dificultăți de învățare în ceea ce privește adaptarea sau învățarea pentru a reuși în instruire, socializare și calificare. Viziunea succesului educațional este astfel lărgită, mergând dincolo de achizițiile legate de curriculum. O astfel de orientare plasează natura riscului în centrul preocupărilor educaționale. Categoria elevilor cu dificultăți de adaptare sau de învățare ar putea fi împărțită în două subcategorii, elevii expuși riscului și elevii cu probleme grave de comportament. Conform acestor subcategorii, elevii care prezintă dificultăți care ar putea duce la eșec, întârzieri de învățare, probleme emoționale, probleme de comportament, întârzieri de dezvoltare sau dizabilități intelectuale ușoare sunt expuși riscului.

Această definiție de lucru generează o grupare eterogenă de elevi, în care singurul criteriu este progresul sau lipsa progresului tânărului, în funcție de obiectivele pe care școala le stabilește în ceea ce privește învățarea, socializarea și calificările lor. Această poziție, în concordanță cu prevenirea și cu o abordare globală a dificultăților elevilor, respinge practica etichetării care a fost criticată de multe ori. Permite ca eforturile să se concentreze pe intervenții preventive.

Hixson și Tinzmann (1990) grupează definițiile predominante în prezent ale elevului expus la risc în patru categorii: abordarea predictivă; abordarea descriptivă; abordarea unilaterală și abordarea instituțională. Abordarea predictivă identifică un elev ca fiind în pericol atunci când se confruntă cu afecțiuni specifice, cum ar fi deficitul de atenție, familia monoparentală etc. Aceste condiții sau factori sunt asociați cu o creștere a probabilității de eșec sau abandon școlar. Abordarea descriptivă identifică elevii cu risc din momentul în care problemele încep să se manifeste (performanță școlară scăzută, repetarea unui an, absenteism, agresivitate etc.). Abordarea unilaterală afirmă că, din cauza complexității problemelor cu care se confruntă tinerii astăzi, toți elevii sunt în pericol într-un fel sau altul. Viziunea egalitaristă a drepturilor și valorilor, transmisă de această abordare, a fost transpusă într-o credință conform căreia intervenția trebuie să fie aceeași pentru toți elevii, chiar și pentru cei cu nevoi speciale. În cele din urmă, abordarea instituțională se concentrează pe factorii școlari care ar putea constitui cauze potențiale de risc: 1) programe inflexibile; 2) curriculumul restrictiv; 3) accentul prioritar pe competențele de bază; 4) dependența disproporționată de testele standardizate pentru elaborarea planurilor de intervenție; 5) repetarea claselor și strategia școlii secundare separate; 6) clase speciale și clase de resurse și 7) atitudini și convingeri ale profesorilor și administratorilor față de elevi și părinții lor.

După analiza avantajelor și dezavantajelor fiecăreia dintre aceste abordări, Hixson și Tinzmann (1990) propun o abordare ecologică care recunoaște educația ca un proces în derulare, atât în interiorul cât și în afara școlii, și care este afectat de: 1) organizarea socială și școlară a școlii; 2) caracteristicile personale ale elevilor și ale familiilor lor; 3) mediul comunitar, familial și școlar și 4) relațiile dintre fiecare dintre acești factori.

Statutul de risc nu constă doar în legătura cu o singură persoană sau cu școala. Întreaga societate este îngrijorată, pentru că construiește școli după imaginea unei ideologii dominante și creează medii în care anumiți copii vor fi în pericol. Această clasificare are puncte în comun cu evoluția paradigmelor epistemologice descrise de Terrisse et al. (2000) și pare interesantă pentru identificarea fundamentelor diferitelor definiții.

Partenerii din școli și concepția lor asupra noțiunii de risc

La rândul său, Rosa și Stallings (1996) menționează că cea mai răspândită noțiune de risc în mediile școlare este legată de o deficiență personală a elevului care trebuie abordată și că direcționează intervențiile în mod specific către această deficiență. Prin urmare, abordarea descriptivă, cu un model deficitar în fundal, ar predomina în mediul educațional.

După Ronzone (2000), puține studii au încercat să identifice statutul elevilor în situație de risc menținut și dezvoltat de profesori, ca o construcție educațională, contextuală și culturală. Potrivit ei, statutul de risc este construit atât social, cât și cultural, iar contextul în care este construit discursul despre risc ar exercita o influență semnificativă asupra cuvintelor și acțiunilor profesorilor. Concepțiile ar fi filtrate social și cultural prin lentilele perceptuale care ar influența luarea deciziilor educaționale.

În cadrul unui studiu etnografic (observarea participanților, interviuri formale și informale), ea a studiat dezvoltarea reprezentării elevilor aflați în situații de risc în rândul cadrelor didactice implicate într-un program de intervenție. Din analize reiese că factorul timp este un element important în construcția noțiunii de risc:

- 1) perioada anului școlar;
- 2) timp pentru a parcurge curriculumul;
- 3) timp pentru instruire;
- 4) timp pentru remedierea individuală;
- 5) timpul corespunzător dezvoltării copilului și
- 6) vârsta cronologică a copilului.

Profesorii raportează, de asemenea, volumul de muncă crescut, dificultatea de a satisface nevoile tuturor elevilor și așteptările părinților elevilor de succes sau supradotați. Rezultatele indică, de asemenea, că profesorii construiesc un profil demografic al elevilor cu risc sau supradotați, pe baza statutului economic, a etniei și a sexului. Aceste rezultate sugerează că profesorii au o concepție a riscului guvernată de abordări instituționale și predictive.

Secțiunea 1.2. Tipologia tinerilor aflați în situații de risc

Deși acest lucru este riscant pentru că ar putea duce la o "normalizare" a fenomenului, mulți autori au elaborat tipologii de tineri care abandonează școala. Aceștia sunt adesea elevi din medii sociale modeste care se confruntă cu dificultăți de învățare. Această idee, însă, trebuie să fie calificată, deoarece tot mai mulți elevi cu resurse semnificative – economice, sociale și intelectuale – se confruntă și ei cu situații de abandon școlar.

Tipologia creată de Catherine Blaya este interesantă pentru că evidențiază faptul că tinerii cu risc de abandon școlar nu sunt întotdeauna cei pe care i-am putea crede (Bonnéry, 2011). Această tipologie identifică patru grupuri de tineri cu risc de abandon școlar. 1. Primul grup se referă la elevii care tind să-și "exprime dificultățile într-un mod vizibil" prin comportament de protest. Acești tineri sunt în conflict cu familiile lor și cu adulții în general, cu care comunicarea este întreruptă. 2. Al doilea grup enumerat reunește elevii care nu sunt interesați de școală și adoptă o atitudine pasivă față de cerințele școlare. Deși

nu sunt în conflict cu mediul lor familial, regretă puținul ajutor pe care li-l oferă profesorii lor și se plictisesc în clasă. Acest lucru poate duce la absenteism sau "comportamente de dependență", care pot fi precursori ai abandonului școlar. 3. În al treilea rând, un grup corespunde tinerilor care au "comportamente deviate ascunse" și care "trebuie să se confrunte cu probleme disfuncționale în familia lor". Acești elevi sunt greu de identificat pentru că par să "se conformeze normei". 4. Ultimul grup se referă la elevii deprimați cu dificultăți de concentrare. Această clasificare este dificil de folosit deoarece este depășită, situațiile de abandon școlar sunt influențate de diverși factori, cum ar fi comportamentul și performanța elevilor, pedagogia și climatul școlar, dar și relațiile cu profesorii și părinții. Tinerii cu risc de abandon școlar nu reprezintă în niciun fel un "grup omogen".

Secțiunea 1.3. Cum perturbă inegalitățile socio-economice învățarea

Inegalitățile sociale și economice au efecte semnificative și de durată asupra dezvoltării cognitive și socio-emoționale a copiilor, precum și asupra performanței lor școlare (Grantham-McGregor et al., 2007; Shonkoff și Garner, 2012). Cumulativ, inegalitățile multiple au un impact negativ asupra capacității copiilor marginalizați de a învăța (Suárez-Orozco, Yoshikawa și Tseng, 2015). Ca urmare, decalajul dintre copiii avantați și cei dezavantați se mărește în timp (Shonkoff și Garner, 2012; Suárez-Orozco, Yoshikawa și Tseng, 2015).

În contexte de inegalitate ridicată, educația de calitate și echitabilă este crucială pentru dezvoltarea incluzivă, pașnică și durabilă a societății și a țării. Implicarea grupurilor și a indivizilor marginalizați în planuri de dezvoltare mai ample ajută la reducerea inegalităților sociale. În schimb, dacă nu acordăm atenție egalității de acces, oportunităților de învățare și calității realizărilor școlare, educația poate perpetua inegalitățile sau poate crea altele noi.

Inegalitățile socio-economice și educația în Agenda 2030

Nu lăsa pe nimeni în urmă. Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă consideră echitatea ca o condiție esențială pentru dezvoltarea durabilă și solicită să nu fie lăsat nimeni în urmă. Aceasta înseamnă includerea tuturor țărilor vulnerabile și asigurarea faptului că oricine, indiferent de mediul din care provine, are dreptul de a-și realiza potențialul și de a duce o viață decentă, demnă și plină de satisfacții într-un mediu sănătos. Obiectivul de Dezvoltare Durabilă (ODD) nr. 4 urmărește în mod specific reducerea inegalității, dar nu numai din punct de vedere economic: "Până în 2030, dezvoltarea potențialului tuturor oamenilor și promovarea lor socială, economică și indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic sau de altă natură" (ODD 10.2, Organizația Națiunilor Unite, 2015).

Lupta împotriva inegalităților în educație se află în centrul ODD 4. ODD 4 subliniază necesitatea de a combate toate formele de excluziune și inegalități legate de accesul la educație și de procesele de învățare. Pentru a face acest lucru, trebuie să ne reorientăm eforturile către îmbunătățirea rezultatelor educaționale de-a lungul ciclului de viață, în special pentru femei, fete și persoane marginalizate în situații vulnerabile. Echitatea se aplică tuturor aspectelor ODD 4 ("toate fetele și băieții", fiecare indicator fiind dezagregat pe sexe), dar este și subiectul unei ținte specifice (ODD nr. 4.5): "Până în 2030, eliminarea inegalităților de gen în educație și asigurarea accesului egal pentru persoanele vulnerabile, inclusiv persoanele cu dizabilități, populațiile indigene și copiii aflați în situații vulnerabile; la toate nivelurile de educație și formare profesională" (Organizația Națiunilor Unite, 2015).

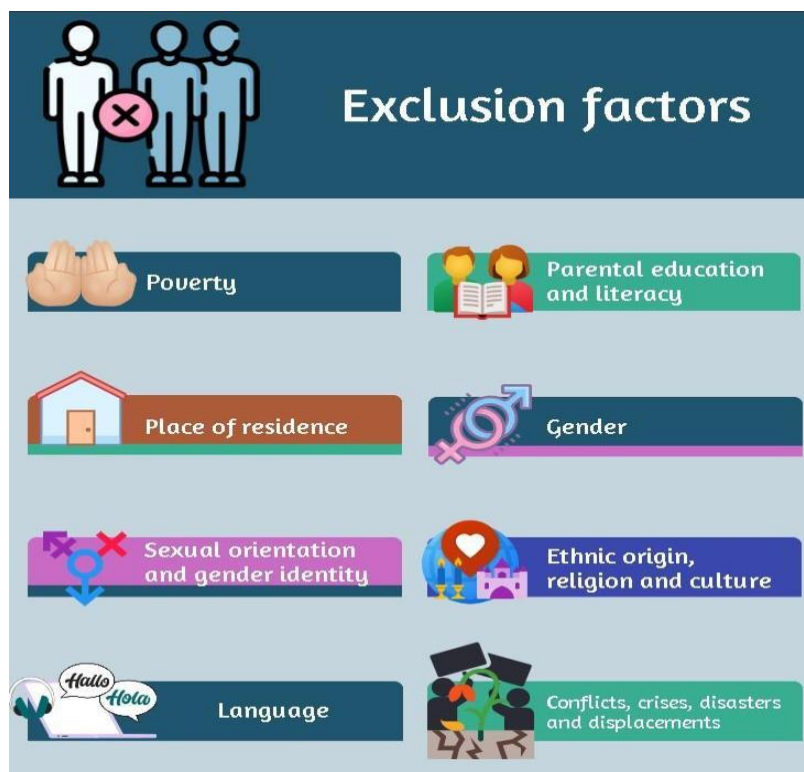
Există diferențe mari între țări, dar această imagine de ansamblu se concentrează pe inegalitățile socio-economice dintre grupuri sau indivizi din interiorul țărilor. Este important să înțelegem cine este expus riscului de marginalizare și excluziune și cum diferite tipuri de excluziune afectează învățarea.

Excluderea este contextuală și influențată de barierele din partea cererii și ofertei care împiedică copiii și tinerii să se înscrie și/sau să reușească la școală. Excluderea se poate manifesta:

- La nivel individual, pe baza statutului socio-economic (sărăcie sau părinți slab educați), a locului de reședință (rural sau urban, disparități regionale) sau a altor factori precari;
- La nivel de grup (grupuri etnice sau lingvistice marginalizate, popoare nomade sau indigene, gen sau factori socio-culturali și religioși sau statut de migrație); Sau
- Din cauza factorilor de mediu și contextuali, cum ar fi state fragile, conflicte sau dezastre naturale, care duc adesea la strămutare.

Factori de excludere

Sărăcia. Copiii din familii sărace sunt mai puțin susceptibili de a îndeplini condițiile de bază pentru învățare și sunt adesea slab pregătiți pentru școală. Statistic, cei care trăiesc în comunități cu puține resurse suferă mai mult de malnutriție și sunt expuși riscului de a avea părinți absenți și de a fi expuși la violență și stres. Școala lor poate primi mai puțină finanțare. Acești factori duc adesea la rezultate slabe (Grantham-McGregor et al., 2007; Shonkoff și Garner, 2012). Nevoia de a contribui la finanțele familiei și dificultățile de plată a școlarizării și a altor costuri pot afecta frecventarea școlii.

Educația și alfabetizarea părinților. Mediul de acasă joacă un rol vital în dezvoltarea și învățarea timpurie a copiilor (Save the Children, 2018). Rezultatele Programului pentru Evaluarea Internațională a Elevilor (PISA) arată că copiii ai căror părinți au un statut socio-economic ridicat au abilități de citire mai bune decât cei care trăiesc într-o situație socio-economică precară (Xin Ma, 2008). Conform constatărilor celui de-al treilea studiu regional comparativ și explicativ (TERCE), elevii au rezultate mai bune atunci când părinții lor cred că vor avea acces la un nivel superior de educație (UNESCO Santiago, 2015). Inegalitățile în educația parentală pot avea un impact semnificativ asupra capacității copiilor de a beneficia de educație

formală. Părinții care nu au mers la școală sau sunt analfabeți pot evita să participe la temele copiilor lor sau să interacționeze cu profesorii și alți furnizori de servicii (Eccles, 2005; Tusiime et al., 2014). Este posibil să nu poată oferi acces la cărți și alte materiale de alfabetizare.

Locul de reședință. Majoritatea țărilor nu oferă aceleași condiții de dezvoltare economică, finanțare și servicii sociale de la o regiune la alta, iar decalajul dintre zonele rurale și cele urbane este semnificativ. Școlile din zonele cu resurse reduse – inclusiv zonele rurale și așezările urbane informale – primesc adesea mai puțină finanțare decât școlile din zonele cu resurse suficiente. Accesul la centre de îngrijire a copiilor, școli excelente și profesori bine pregătiți este, prin urmare, limitat. Ca urmare, există rate mai scăzute de alfabetizare, performanțe școlare slabe și rate mai mari de abandon școlar, care contribuie în cele din urmă la ciclul sărăciei (Hindle, 2007). Potrivit unui raport UNICEF din 2018, într-una din șase țări, cei mai săraci copii din zonele urbane au mai puține șanse de a termina școala primară decât colegii lor din zonele rurale (UNICEF, 2018).

Sexul. În multe țări, fetele au acces la școală mai puțin ușor decât băieții și riscă să abandoneze școala prematur. Factorii pot fi practici, cum ar fi distanța, securitatea sau disponibilitatea unor facilități adecvate, dar aceste dificultăți se pot datora, printre altele, așteptărilor privind participarea la treburile casnice, practicilor de căsătorie a copiilor sau perspectivelor limitate de angajare a fetelor după școală (Raportul GEM, 2016; Rihani, 2006; UNESCO, 2012). În unele țări, băieții sunt expuși riscului de a abandona școala sau de a avea performanțe slabe din cauza presiunii de a câștiga bani sau pentru că școala este considerată neatractivă (Raportul GEM, 2016). La școală, practicile de predare sau materialele didactice pot conține stereotipuri de gen (Rihani, 2006), iar elevii se pot confrunta cu violența legată de gen, care le împiedică grav învățarea.

Orientarea sexuală și identitatea de gen. Hărțuirea, violența și alte rele tratamente sunt adesea exacerbate pentru copiii și tinerii LGBTI și de gen neconform (UNESCO Bangkok, 2015), cu un impact puternic asupra educației. Riscă să lipsească de la cursuri, să evite activitățile școlare sau să renunțe complet la școală. Evaluările internaționale ale învățării arată că hărțuirea scade performanța elevilor la materii cheie precum matematica (UNESCO, 2017).

Origine etnică, religie și cultură. Copiii care se confruntă cu discriminarea directă și indirectă pe baza etniei, religiei sau culturii lor pot suferi impacturi psihologice și fizice de la o vârstă fragedă (Shonkoff și Garner, 2012). Apoi pot avea performanțe mai slabe sau pot întâmpina dificultăți de învățare.

Limba. Sondajele arată în mod regulat că vorbirea unei limbi acasă alta decât cea predată la școală constituie un handicap (Duru-Bellat, 2004) care crește riscul de repetare a clasei sau de abandon școlar (Pinnock, 2009).

Conflicte, crize, dezastre și strămutări. Confruntarea cu conflicte, crize și dezastre poate traumatiza fizic și emoțional copiii. Este posibil ca copiii migranți, refugiați sau strămutați să nu aibă un permis oficial de ședere care să le permită să meargă la școală sau riscă să se confrunte cu ostilitate sau prejudecăți la școală. Din cauza daunelor cauzate și/sau a insecurității, copiii nu au întotdeauna acces la clădirile școlare, materiale educaționale sau profesori calificați (Raportul GEM, 2018b; IIPE-UNESCO, 2011).

Secțiunea 1.4. Teorii socio-economice ale abandonului școlar

Aici, vom prezenta câteva teorii sociale.

Teoria socială (Baudelot și Establet, 1971; Owono, 1986)

Inspirat de munca desfășurată în Franța de Bourdieu și Passeron (1964) și apoi de Baudelot și Establet (1971), Mballa Owono (1986) a contextualizat problema reproducerii sociale în educație sau rolul acesteia în "ascensorul" social. Potrivit acestuia din urmă, școlarizarea contribuie mai mult la menținerea capitalismului. Cu cât situația socio-economică a părinților este mai bună, cu atât sunt mai mari șansele

ca copiii lor să meargă la școală. Ca urmare, există două rețele educaționale diferite care corespund a două clase sociale majore. În categoriile defavorizate, doar o minoritate de copii poate depăși obstacolul școlii primare și va putea, prin intrarea în școala gimnazială, să spera la avansare socială. În concluzie, această teorie sociologică stabilește o corelație statică între categoria socio-profesională a părinților și performanța școlară.

Teoria economică a capitalului uman a lui Becker (1964)

De mai bine de treizeci de ani, conceptul de capital uman a fost o chestiune pentru economiști (Schultz, 1961; Becker, 1962). Acest capital subliniază puternic importanța factorului uman în economiile bazate pe cunoștințe și abilități. Capitalul uman conform lui Zuinen și Varlez (2004) este un concept larg, care are multiple fațete și acoperă diferite forme de investiții în resurse umane. Alimentația și sănătatea sunt cu siguranță un aspect important al acestei investiții, în special în țările în curs de dezvoltare. Aspectul-cheie al capitalului uman se referă la cunoștințele și competențele deținute de indivizi și acumulate în timpul educației, formării și experienței care sunt utile pentru producerea de bunuri, servicii și noi cunoștințe. Prin urmare, capitalul uman constituie un activ necorporal care poate promova sau sprijini productivitatea, inovarea și capacitatea de inserție profesională.

Educația este o investiție importantă care construiește capitalul uman. Potrivit lui Bezbakh și Gherardi, 2011 citat de Rezine (2015), educația a constituit întotdeauna o investiție cheie pentru viitorul indivizilor, al economiei și al societății în ansamblu. Astfel, educația devine baza unei investiții intangibile sau intelectuale al cărei scop este producerea de capital uman. În acest sens, Woodhall (1997) postulează că noțiunea de capital uman se referă la faptul că ființele umane investesc în ele însele, prin educație, formare sau alte activități, ceea ce le permite să-și crească veniturile viitoare pentru întreaga viață. Cu lucrările unor autori precum Becker (1964), Denison (1962), Drucker (1969) și Schultz (1963), teoria capitalului uman a făcut un pas decisiv în Statele Unite. Denison și Schultz, încercând să explice creșterea economică observată prin diferiți factori, cum ar fi capitalul financiar și cantitatea de muncă, descoperă o parte necuantificată pe care o atribuie îmbunătățirii calității muncii ca urmare a creșterii nivelului de educație în rândul lucrătorilor.

Secțiunea 1.5. Dificultățile socio-economice- factor de abandon școlar

Îngrijorarea cu privire la problema abandonului școlar a dat naștere la numeroase studii de cercetare privind factorii care duc la abandon. Mai multe distincții sunt utilizate în mod obișnuit pentru a clasifica acești factori: factori individuali sau factori instituționali, factori psihologici sau factori sociologici, mediu social sau mediu școlar. Pe de o parte, tot ceea ce ține de contextul socio-economic cu care se confruntă persoanele care abandonează școala, inclusiv mediul educațional familial în care au fost crescute: mediul social, zona rezidențială, situația economică a zonei de ocupare a forței de muncă, oferta de formare disponibilă și accesibilă etc. Pe de altă parte, tot ceea ce ține de contextul școlarizării: experiențele școlare, caracteristicile instituțiilor, practicile de predare etc. Această distincție poate fi interpretată din punct de vedere științific, dar și din punct de vedere politic. În ceea ce privește abordările științifice, aceste două ordine de fenomene se referă la două paradigme succesive pentru analiza inegalităților educaționale. În timp ce teoriile reproducerii au evidențiat determinările mediului social în lumea școlară, turnura interacționalistă și constructivistă a condus cercetările să analizeze mai mult ceea ce se întâmplă în "cutia neagră" a clasei și relațiile dintre profesori și elevi.

Unitatea 2.1 Situatia specifica din Romania

Dificultățile și inegalitățile socio-economice au efecte semnificative și de durată asupra dezvoltării cognitive și socio-emoționale a copiilor, precum și asupra performanței lor școlare și reprezintă un factor major care contribuie la abandonul școlar în România, dar nu este singurul. Este important să subliniem că abandonul școlar este un fenomen complex, rezultat din intersecția mai multor factori, atât individuali, cât și de mediu.

Factori individuali, cum ar fi dificultățile de învățare, care asociază școala cu experiențe frustrante și descurajante, problemele de sănătate mintală, cum ar fi anxietatea, depresia sau alte probleme care pot afecta concentrarea, motivația și capacitatea de a interacționa cu ceilalți, pot genera comportamente mai puțin adaptate mediului școlar sau atitudini negative față de învățare.

Factorii de mediu, axați pe calitatea educației și pe un mediu de învățare inadecvat, relațiile dificile cu profesorii, colegii sau părinții ori evenimente majore precum divorțul părinților, decesul unui membru al familiei sau mutarea într-o altă școală pot descuraja elevii și pot afecta bunăstarea emoțională a elevului și motivația acestuia de a merge la școală.

În absența unor sisteme flexibile de educație permanentă, categoriile dezavantajate au șanse relativ limitate de a-și dezvolta competențele necesare supraviețuirii într-o societate în schimbare, fiind necesare numeroase intervenții care pot reduce abandonul școlar, cum ar fi programele de mentorat, care oferă modele de rol pozitive și suport emoțional, sprijin academic suplimentar, prin consolidarea unor medii de învățare individualizate, remedieri și activități extracurriculare sau crearea unui climat școlar pozitiv și colaborarea cu familia.

Se impune ca aceste intervenții să fie personalizate și adaptate contextului școlar și local specific, întrucât datele statistice referitoare la abandonul școlar din România ridică serioase semne de întrebare cu privire la legitimitatea politicilor actuale în domeniul educației, care generează reprezentări negative cu privire la sistemul de educație și rolul acesteia în succesul personal, de vreme ce importante categorii de populație nu dețin competențe de bază pentru a face față situațiilor de viață cu care se confruntă într-o societate într-o continuă schimbare.

Intervențiile și măsurile adoptate trebuie raportate la profilul elevilor care părăsesc școala și care ar putea pleca de la o serie de principii diferite de cele abordate în prezent și care sunt centrate pe sistemele formale de educație și pe oferta de formare inițială și dovedesc un nivel ridicat de segmentare. Școala românească este centrată pe ideea de succes și performanță intelectuală și mai puțin pe dezvoltarea competențelor sociale și incluziune.

Unitatea 2.2 Identificarea factorilor de risc și a semnelor de avertizare timpurie ale abandonului VET

Secțiunea 2.1. Informații despre categoriile de factori de risc

FACTORI INDIVIDUALI

Literatura despre abandonul școlar favorizează cu mult studiul caracteristicilor individuale. Studiile se concentrează în general pe demonstrarea legăturilor dintre inadaptarea școlară, inadaptarea psihosocială și abandonul școlar, dar rareori specifică modul în care aceste relații sunt poziționate una față de cealaltă.

Inadaptare școlară și psihosocială

Dezvoltarea psihosocială nu are loc independent de contextele sociale în care are loc (familie, școală, grup de colegi). Școala, prin mandatul, funcționarea și istoria sa, se impune ca un agent esențial de socializare în îndeplinirea sarcinilor de dezvoltare (Grusec & Lytton, 1988; Hill, 1980; Palmer și Humphrey, 1990; Walgrave, 1992). Școala este, desigur, un loc de învățare axat pe dezvoltarea cognitivă și creșterea cunoștințelor (Keating, 1990), dar influența sa asupra individului transcende aceste aspecte utilitariste. Școala nu numai că oferă adolescenților cunoștințe care le vor facilita accesul la piața muncii (sau la continuarea școlarizării), dar, poate chiar mai fundamental, oferă un loc în care, prin diverse activități și experiențe, își pot descoperi, dezvolta, afirma și testa abilitățile, valorile și o serie de roluri sociale. Este un loc privilegiat pentru interacțiunile dintre colegi, ceea ce duce la aprofundarea prieteniei și a intimității. Este adesea locul primelor întâlniri romantice și, de asemenea, locul în care se stabilesc relații cu adulți, alții decât părinții. Prin toate experiențele cu care se confruntă la școală, adolescenții vor învăța să se comporte într-un mod "acceptabil din punct de vedere social" și să cunoască și să urmeze valorile și normele societății. Școala se prezintă, așadar, ca un mediu de viață propice dezvoltării și îndeplinirii diferitelor sarcini psihosociale specifice adolescenței (Pinker și Bloom, 1990; Claes, 1983; Hill, 1980). Dacă experiența școlarizării contribuie la dezvoltarea psihosocială a adolescenților în același mod ca și experiența lor familială, ar trebui să observăm legături între funcționarea slabă a școlii și dificultățile psihosociale. Cercetările asupra adolescenței observă că există într-adevăr astfel de legături și evidențiază frecvent calitatea adaptării școlare ca fenomen concomitent sau anterior la inadaptarea psihosocială.

Adaptarea psihosocială și abandonul școlar

Unii oameni vor fi reticenți să vorbească despre "consecințele" abandonului școlar. Deși acest termen este folosit în mod obișnuit pentru a descrie comportamentele sau stările "post-abandon", până în prezent nu există niciun studiu care să permită distingerea clară și fără echivoc a efectelor caracteristicilor personale sau a experiențelor anterioare asupra abandonului școlar, sau de efectele abandonului școlar în sine. Neputând vorbi despre consecințe, strict vorbind, termenii "legături" și "consecințe" vor fi preferați pentru a descrie experiența post-abandon.

Legături economice

Numeroase studii au confirmat legăturile negative dintre sub-educație și statutul socio-economic. Astfel, după cum ne putem imagina, cei care au abandonat școala au perspective de angajare mai sumbre decât omologii lor absolvenți: mai mulți dintre ei beneficiază de asistență socială, iar cei care au abandonat școala au locuri de muncă mai puțin stabile, mai puțin prestigioase și mai puțin bine plătite.

Legături comportamentale

Abandonul școlar nu este străin de evoluția activității infracționale și de anumite obiceiuri de viață. Majoritatea studiilor pe această temă arată că abandonul școlar este cert legat de criminalitatea adulților (Bachman et al., 1971). Pe de altă parte, efectele pe termen scurt ale abandonului școlar asupra activității infracționale sunt mai nuanțate. Într-adevăr, unii cercetători au observat o scădere pe termen scurt a activității infracționale după abandonul școlar, atât în ceea ce privește delincvența auto-dezvăluită, cât și cea oficială. Aceste rezultate tind să confirme teza lui Elliot și Voss (1974) că abandonul școlar ajută la reducerea stresului și frustrării experimentate la școală, factori care favorizează apariția unui comportament delincvent. Studiile lui Pronovost și LeBlanc (1979, 1980) permit, de asemenea, înțelegerea faptului că abandonul școlar reduce comportamentul delincvent în măsura în care adolescentul se poate integra pe piața muncii. Ei notează că reducerea comportamentului delincvent este de două ori mai semnificativă în rândul celor care au abandonat școala care și-au găsit un loc de muncă decât în rândul celor care nu au abandonat școala sau a șomerilor. Activitatea infracțională este departe de a fi o mulțime de indivizi care au abandonat școala (Jarjoura, 1993). Sexul, rasa, vârsta, activitățile delincvente anterioare, parcursul educațional urmat (general sau profesional), prezența condițiilor de viață dificile după abandon și motivele abandonului sunt factori care mediază impactul abandonului asupra activității infracționale. Arată, printre altele, că adolescenții care spun că au abandonat școala pentru că nu le-a plăcut școala sunt mai predispuși să fie violenți, să fure și să vândă droguri, în timp ce cei care au fost exmatriculați sunt mai predispuși să fure și să vândă droguri.

FACTORI ORGANIZAȚIONALI

Calitatea experienței școlare nu depinde doar de abilitățile individuale. Mediul școlar afectează calitatea interacțiunilor educaționale legate de învățare și comportament. Deși este o dimensiune mult mai puțin studiată în literatura empirică despre abandonul școlar, ni se pare esențial să descriem influența mediului educațional din perspectiva sa organizațională. Astfel, vom remarca mai întâi studiile care au demonstrat variabilitatea la nivel de școli în prevalența abandonului școlar și a problemelor concomitente. Vom prezenta apoi aspectele metodologice care caracterizează studiile privind eficacitatea școlilor. În cele din urmă, vom rezuma aspectele structurale și funcționale ale organizării școlare care au fost identificate în literatura științifică pentru influența lor asupra succesului educațional.

FACTORI SOCIO-POLITICI

Abandonul școlar este o construcție socială. Perceperea abandonului școlar ca o problemă socială nu este străină de schimbările economice și culturale care au zguduit societățile occidentale în ultimele decenii. După cum subliniază Rivard (1991) și Schreiber (1969), abandonul din sistemul școlar nu a constituit întotdeauna un act deviant în raport cu așteptările societății. Într-adevăr, dacă abordăm problema dintr-un unghi socio-economic, perspectiva cel mai des folosită pentru a descrie daunele abandonului școlar, observăm că acum 30 sau 40 de ani un adolescent putea foarte bine să părăsească școala. fără diplomă, să își găsească un loc de muncă și să își ocupe pe deplin locul în societate. Cu toate acestea, mulți factori, cum ar fi explozia demografică postbelică, migrația către centrele urbane, specializarea forței de muncă, încetinirea economică și crizele din anii 1970 și 1980, precum și intrarea femeilor pe piața muncii, au contribuit la reducerea semnificativă a oportunităților de angajare. Acolo unde era suficient doar să știi să citești și să scrii, acum este necesară o diplomă de școală secundară; Acolo unde era necesară doar o diplomă de liceu, acum avem nevoie de o diplomă de facultate și așa mai departe. Pe scurt, dacă cei care abandonează școala sunt practic de trei ori mai puțini decât la începutul secolului, timp de 25 de ani s-au aflat în condiții socio-economice mai dezavantajoase ca niciodată.

Mulți autori au încercat să identifice un set coerent de factori socio-economici ai abandonului școlar. Ouellet (1994) este foarte aproape de realitate atunci când enumeră mai mulți factori pentru a oferi o

viziune explicativă globală a fenomenului. Factori sociodemografici: origine etnică și socială, apartenență lingvistică, regiune, statut socioeconomic și gen. Factori familiali: structura familiei, educația și venitul părinților, prezența modelelor de succes sau eșec, monitorizarea parentală și locul de reședință. Factori economici: atractivitatea pieței muncii, nevoia de a aduce venituri suplimentare familiei, nevoia de a consuma. Factori legați de sistemul școlar în ansamblu: politici privind cerințele de admitere, note de promovare, evaluare etc. Factori legați de școală: organizarea școlii, climatul, personalul didactic, metodele de predare etc. Factori legați de cultura tinerilor: interesele, gusturile, modurile lor de comunicare etc. Factori individuali: caracteristicile personale și atitudinile elevilor (stima de sine, simțul responsabilității, motivația etc.), precum și caracteristicile școlii (dificultăți de învățare, aspirații educaționale, participarea la activități extrașcolare etc.)

Secțiunea 2.2. Specificul factorilor de risc pentru abandonul VET

O serie de factori și obstacole favorizează abandonarea ucenicilor. Putem prezenta aceste obstacole grupate în nouă categorii:

- Atitudinea negativă față de ucenicie și meserii; acestea sunt văzute ca profesii de mâna a doua, fără viitor sau progres. Deciziile fetelor sau băieților de a urma aceste profesii sunt adesea influențate de stereotipuri sociale și sexuale.

- Lipsa de informații și ignorarea învățării; angajatorii își pun adesea această întrebare: "Ce poate face un ucenic pentru mine?". Într-adevăr, ei cred că învățarea este doar o povară foarte mare (Fayek, 2002), și totuși, este o sursă de forță de muncă calificată

- Dificultăți create de mediile de lucru sau de formare puțin primitoare: discriminare, sexism, comportament ostil, nesiguranță, adaptare la mediul de lucru etc.

- Costul uceniei: remunerația și costurile de monitorizare a ucenicului, care sunt îngrijorătoare pentru angajator, precum și presiunea financiară asupra ucenicilor uneori, având în vedere vârsta lor și nevoia lor de independență, sunt constant în creștere. La aceste constrângeri se adaugă, pentru femeile care au copii, costurile de îngrijire a copiilor

- Posibile repercusiuni ale factorilor economici asupra muncii și continuării învățării: în perioadele de încetinire economică, o reducere a timpului de lucru poate reduce oportunitățile de învățare și chiar poate duce la părăsirea de către ucenic a centrului de formare sau a atelierului

- Lipsa resurselor de sprijin pentru învățare: lipsa instrumentelor de lucru sau a "materiei prime" necesare pentru ucenicie

- Preocupări cu privire la competențele de bază și abilitățile esențiale ale ucenicilor: prea multe lacune tehnice sau intelectuale la începutul uceniei (nu știu să citească, să scrie sau să numere, de exemplu)

- Lacune în formarea la locul de muncă și instruirea tehnică: Lipsa centrelor și a personalului calificat în zonele rurale

- Dificultăți create de reglementările care vizează ucenicia: absența programelor comune între centrele de formare și ateliere, programe de formare date aleatoriu ucenicilor.

Secțiunea 2.3. Identificarea semnelor de avertizare timpurie în clasă

Mai jos sunt câțiva sugestii despre cum să identificați primele semne de abandon în clasă:

Pasul 1: Căutați indicii (implicare și performanță școlară)

Este evident că nici apatia elevului A, nici pierderea de memorie a elevului B, nici măcar insolența elevului C nu sunt suficiente pentru a determina dacă unii dintre elevii clasei dau semne de avertizare de abandon.

Cercetările au arătat că elevii cu cel mai mare risc de abandon școlar sunt cei a căror implicare și performanță școlară sunt cele mai scăzute (Archambault și Janosz, 2009; Bowers, Taff și Sprott, 2013): Performanța școlară aici se referă la numărul de repetenții ale elevului, precum și la rezultatele sale școlare actuale - indicii pe care le puteți colecta cu ușurință din dosarul elevului.

Implicarea școlară caracterizează participarea elevului la școală, precum și modul în care interacționează cu activitățile de învățare, cu profesorii și cu colegii (Skinner & Pitzer, 2011). Astfel, are o dimensiune comportamentală (de exemplu, respectarea regulilor vieții de clasă), cognitivă (de exemplu, perseverență în fața dificultăților), emoțională (de exemplu, a fi fericit la școală) și socială (de exemplu, a-i face plăcere să colaboreze cu colegii săi) (Wang et al., 2019). Grilele de observare există pentru a vă ajuta să diagnosticați implicarea școlară a elevilor dvs.

Nu încercați să interpretați totul. Colectarea acestor doi indici - implicare și performanță școlară - vă va permite să identificați corect situațiile de abandon școlar în aproape 80% din cazuri (Archambault și Janosz, 2009).

Pasul 2: Cunoașteți diferitele profiluri de abandon

Abandonul școlar este o problemă mult mai răspândită decât s-ar crede. Abandonul școlii a bântuit nopțile unei întregi comunități de cercetători după ce au descoperit că nu are o singură față. Într-adevăr, dacă de obicei ne gândim la un prototip unic al abandonului școlar (= elev perturbator care întâmpină mari dificultăți de învățare), realitatea este mult mai diversă. În prezent, patru profiluri de abandon sunt relativ stabilizate în literatura științifică (de exemplu, Janosz et al., 2000).

În primul rând, unii elevi abandonează școala devreme, adică abandonează școala în timpul gimnaziului sau la începutul liceului, în special după vârsta învățământului obligatoriu (16 ani). Pentru acești elevi, abandonul școlar apare ca ultimul episod al unui curs de viață nefavorabil inițiat la intrarea în școala primară din cauza unei legături eșuate cu școala. Această conexiune eșuată s-ar datora unui decalaj între așteptările școlare legate de profesia elevului (așteptări implicite, cum ar fi atitudinile și comportamentele pe care trebuie să le aibă în clasă) și contextul de socializare mai dezavantajat în rândul acestor elevi (la nivel familial, social, cultural, economic).

În consecință, acești elevi se află în timpul școlii într-o situație de eșec școlar însoțit uneori o demotivare la nivel comportamental (probleme de comportament, atitudini ocazionale etc.) și/sau emoțional (resemnare dobândită în fața eșecului școlar, stimă de sine scăzută etc.)

Cum să-ți reangajezi elevii neimplicați?

Printre așa-numitele "abandonuri timpurii", se remarcă două profiluri:

Abandonurile nepotrivite (30 până la 50% dintre abandonuri) constituie profilul pe care îl cunoaștem cel mai bine, deoarece sunt cazurile pentru care abandonul este cel mai vizibil și, prin urmare, mai ușor de observat. Pe lângă eșecul școlar, se manifestă prin comportamente externalizate de respingere a școlii care duc la probleme disciplinare.

În schimb, abandonul școlar cu performanțe slabe (10 până la 20% dintre cei care abandonează școala) tind să-și internalizeze suferința și prezintă puține probleme de comportament. Elevii aflați în această situație pot prezenta și semne superficiale de angajament (relație pozitivă cu profesorul, "păstrarea aparențelor" prin ascunderea deficiențelor lor școlare), care nu permit compensarea dificultăților lor de învățare.

Pentru celelalte două profiluri, abandonul școlar este în general mai târziu, adică separarea de școală are loc în timpul liceului sau la sfârșitul liceului (de exemplu, după un prim eșec la bacalaureat). Parcursul educațional este similar cu cel al elevilor care nu abandonează școala, ceea ce face ca aceste două profiluri să fie extrem de greu de identificat.

În cazul acestor elevi, de obicei, anumite evenimente de viață (orientare direcționată sau forțată, hărțuire, eșec la un examen important, moartea unei persoane dragi etc.) sau episoade de dezvoltare (deviație socială în adolescență, influența colegilor) le subminează angajamentul școlar și epuizează resursele pe care le pot mobiliza la școală, ducând astfel la abandonul școlar.

Abandonul discret (30 până la 60% dintre cazuri) sunt elevii care au performanțe școlare ușor slabe, dar aproape de medie și care nu prezintă probleme de comportament, deși pot fi absenți. Se caracterizează prin faptul că rămân mult timp în sistemul școlar în ciuda dificultăților personale, din școală sau din afara școlii, care îi împing la absenteism și le deteriorează sentimentul de apartenență la școală, deși de altfel ei raportează că le place școala. Acest profil de elev relevă situații de "suprasolicitare școlară", caracterizate prin angajament ridicat, dar dificultăți în îndeplinirea cerințelor școlare (succes școlar precar).

În schimb, abandonul școlar neimplicat (10 până la 20% dintre cazuri) presupune rezultate școlare bune, dar lipsa unei viziuni pozitive asupra școlii: acești elevi sunt dezimplificați emoțional sau nemotivați față de aceasta (pierderea sensului, inutilitatea percepută a școlii), ceea ce se manifestă prin probleme de indisciplină și teme școlare reduse la minimul necesar din punct de vedere școlar. Acești elevi pot primi astfel sancțiuni disciplinare, fără a prezenta dificultăți de învățare.

Pasul 3: Stabiliți un diagnostic la nivel de clasă

În această etapă, puteți avea deja o idee generală despre starea riscului de a renunța la clasă, idee care poate părea îngrijorătoare. Din fericire, există instrumente complete, deschise, pentru 1) a identifica sistematic cele mai proeminente probleme de implicare și învățare din clasa ta și 2) a te ghida către cele mai relevante și adecvate acțiuni de remobilizare educațională.

Secțiunea 2.4. Mai multe informații despre factorii pentru abandonul VET

Renunțarea la formarea profesională poate fi motivată de diverși factori, cum ar fi dificultăți personale, o schimbare de proiect profesional sau constrângeri externe.

Există mai multe motive pentru care o persoană poate decide să renunțe la formarea profesională, inclusiv:

- Nepotrivirea dintre așteptări și realitate: dacă formarea nu răspunde nevoilor specifice ale participantului sau nu corespunde obiectivelor sale de carieră, poate prefera să o abandoneze pentru a căuta alte oportunități, mai potrivite;
- Dificultăți personale sau financiare: problemele de sănătate, problemele familiale sau constrângerile financiare pot îngreuna continuarea formării;
- Schimbarea proiectului profesional: aceasta se poate datora unei noi conștientizări, apariției de noi oportunități sau unei reevaluări a aspirațiilor și intereselor;
- Nemulțumirea sau problemele de formare: Dacă instruirea nu îndeplinește standardele de calitate așteptate, are resurse insuficiente sau formatorii nu sunt competenți, acest lucru poate duce la nemulțumire și abandon. Problemele organizatorice, dezacordurile pedagogice sau metodele de predare nepotrivite pot fi, de asemenea, factori care duc la abandonul școlar;

- Oportunități profesionale imediate: o ofertă de muncă interesantă sau posibilitatea de a participa la proiecte concrete poate încuraja persoana să renunțe la pregătirea actuală pentru a-și începe cariera mai devreme.

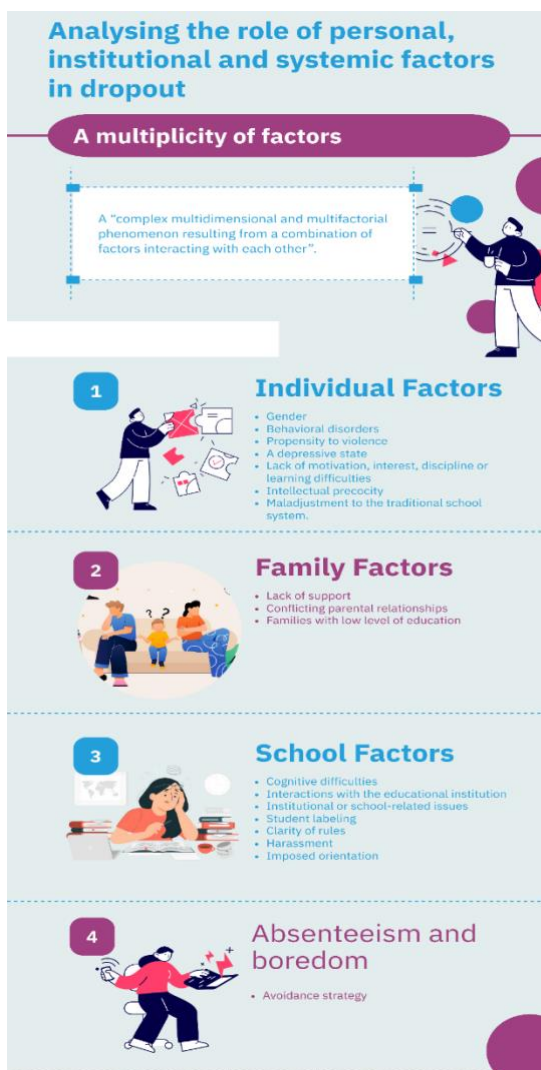
Unitatea 2.2. Specificul din Romania

Abandonul studiilor vocaționale și tehnice (VET) în România este o problemă complicată, influențată de o serie de factori interconectați. Analiza specifică a factorilor de risc este esențială pentru o înțelegere mai bună a acestei probleme și pentru a găsi soluții eficiente.

Factorii individuali au o pondere considerabilă, care duc la o performanță academică slabă, elevii care nu reușesc să învețe pot experimenta o presiune mai mare și pot fi mai susceptibili să renunțe. Lipsă de interes pentru domeniul ales reprezintă un alt factor, în condițiile în care demotivarea și abandonul pot rezulta din alegerea unei specializări din motive externe, cum ar fi presiunea din partea familiei sau lipsa de informare. Factorul socio-economic și dificultățile financiare, în special pentru tinerii care provin din familii cu venituri mici, pot fi o provocare semnificativă. Conflictele familiale, problemele de sănătate sau alte situații de viață dificile pot afecta concentrarea și determinarea elevilor.

Factorii de context contribuie la percepția socială negativă a competențelor oferite de sistemul școlar profesional, deoarece există o mentalitate persistentă în România că studiile universitare sunt mai importante decât studiile vocaționale, ceea ce poate reduce dorința elevilor de a-și continua studiile. Mulți tineri nu sunt informați suficient despre opțiunile de carieră și beneficiile pe termen lung ale acestor studii profesionale. Calitatea redusă a echipamentelor și a infrastructurii poate favoriza abandonul școlar, în condițiile în care liceele tehnologice și școlile profesionale au adesea probleme în ceea ce privește dotarea cu tehnologie modernă și calitatea spațiilor de învățământ. Migrația, munca la negru, plecarea părinților sau a altor membri ai familiei în străinătate și mirajul câștigului imediat pot determina tinerii să renunțe la școală din cauza veniturilor rapide

Factorii instituționali dețin o altă pondere în ceea ce privește problema abandonului școlar. Curriculum-ul rigid sau programele de studii din școlile profesionale pot fi percepute ca fiind prea teoretice și neadaptate la cerințele pieței muncii, la fel ca și sistemul de evaluare neadecvat, care se bazează în principal pe examene scrise, poate descuraja elevii cu abilități practice mai bine dezvoltate. Lipsa de colaborare între școală și mediul economic poate limita oportunitățile de practică și de angajare ale elevilor. O abordare multifactorială a factorilor de risc pentru abandon școlar, ar diminua procentul elevilor care părăsesc școala, prin campanii de educație și informare, prin stimulente materiale, prin îmbunătățirea calității educației, actualizarea infrastructurii, formarea continuă a profesorilor și crearea de programe de studiu flexibile și relevante pentru piața muncii sau colaborări între instituții de învățământ, întreprinderi și autorități publice, pentru dezvoltarea de programe de practică, ucenicie și duală prin colaborare.

Unitatea 2.3 Analiza rolului factorilor personali, instituționali și sistemici în abandonul școlar

Secțiunea 3.1. O multitudine de factori

Abandonul școlar este un "fenomen complex multidimensional și multifactorial rezultat dintr-o combinație de factori care interacționează între ei" și este rezultatul unui proces lung în care fiecare dintre părți (profesori, părinți, elevi) pare să aibă o parte de responsabilitate. Prin urmare, definiția abandonului este complexă și mai mulți factori o pot provoca. Luat separat, niciun factor nu poate justifica o situație de abandon școlar.

1. FACTORI INDIVIDUALI

Abandonul școlar poate fi influențat de factori individuali precum sexul (băieții sunt mai predispuși la asta), tulburări de comportament, înclinație spre violență, stare depresivă, lipsă de motivație, de interes,

de disciplină sau chiar dificultăți de învățare, precocitate intelectuală, inadaptare la sistemul școlar tradițional etc.

2. FACTORI FAMILIALI

Mediul familial trebuie luat în considerare atât la nivel structural, cât și funcțional, deoarece familia este "un element esențial al succesului școlar". Organizarea, relațiile și structura pot influența fenomenul abandonului școlar. Astfel, lipsa de sprijin și relațiile conflictuale cu părinții afectează succesul școlar al copilului. În plus, copiii din familii în care părinții au un nivel scăzut de educație sunt mai susceptibili de a abandona școala. Prin urmare, originea socio-economică a familiei poate avea un impact asupra situațiilor de abandon școlar, în special în ceea ce privește "dificultățile de adaptare la standardele școlare".

3. FACTORII ȘCOLARI

Chiar dacă dificultățile școlare nu pot fi separate de cauzele și efectele lor sociale și subiective, abandonul școlar pare a fi rodul unui proces lent care își găsește originea într-un abandon cognitiv precoce și se manifestă în interacțiunea dintre elevi și instituția de învățământ, de la politicile sale la situația din clasă, de la interacțiunile cu profesorul la cadrul de lucru propus, atât din punct de vedere al formelor școlare, cât și al conținutului și al formelor de evaluare. Factorii instituționali sau școlari sunt preponderenți în situațiile de abandon școlar, funcționarea generală a sistemului școlar fiind uneori chiar problematică. Implicarea școlară la nivelul elevului, dar și al profesorului, climatul școlar, sprijinul profesorilor în învățare, claritatea regulilor școlii sau clasei, etichetarea, orientarea, programele școlare etc. sunt variabilele de luat în considerare. Printre acestea, pentru Catherine Blaya et al., climatul școlar în general și fenomenul de etichetare sunt centrale. Prin etichetă, ești fie un elev bun, fie un elev rău. Este o clasificare pe care tânărul o va internaliza. Când un elev întâmpină dificultăți la școală, instituția va avea tendința de a-i "naturaliza", "patologiza" și "exterioriza". Tânărul va crede astfel că locul său nu este în sistemul școlar, deoarece acesta nu îl vrea. Repetarea unei clase, retrogradarea și segregarea sunt unele dintre fenomenele cu care tinerii se confruntă.

Tinerii aflați în situații dificile la școală vor avea tendința de a se grupa într-o "subcultură a opoziției față de sistem și imaginea pe care acesta o reflectă, într-un proces de reacție la stigmatizarea sau excluderea pe care o suferă". "Diferențierea" și "victimizarea" astfel apărute pot duce, de asemenea, la o socializare dificilă, la o lipsă de stimă de sine și, prin urmare, la creșterea sentimentului de excludere de la școală. În ceea ce privește climatul școlar, situațiile de hărțuire, relațiile dintre elev și profesor și clasă sunt factori care pot avea repercusiuni puternice asupra elevului. Organizarea clasei, sprijinul oferit de profesor, modul în care sunt dictate și percepute regulile etc. pot duce la un sentiment de "nesiguranță" și o "viziune negativă asupra sistemului" în elev. Dacă nu se simte acasă în clasă sau școală, va avea tendința de a nu mai participa la cursuri.

Orientarea aleasă sau urmată este, de asemenea, un factor important care afectează abandonul școlar. În toate țările europene, sectoarele profesionale sunt cele mai predispuse la situații de abandon școlar. În plus, un studiu PISA din 2009 arată că instituțiile în care sunt concentrați tinerii din familii de imigranți nu cresc în mod deosebit riscul de abandon școlar, în timp ce gruparea tinerilor dintr-o categorie socială defavorizată crește această posibilitate. Elementele "culturale" și "metodologice" pot interveni și în situațiile de abandon școlar. Unii elevi care nu înțeleg ce li se cere la nivel metodologic, de exemplu, se pot simți rapid excluși și de neînțeleși.

4. ABSENTEISM ȘI PLECTISEALĂ

Toți factorii de mai sus pot duce la absentism și/sau plectiseală. Absenteismul poate fi o "strategie de evitare" care poate duce la abandonul școlii. Atât cauză, cât și consecință a abandonului școlar, absentismul favorizează neadaptarea elevilor: nepotriviri mediului școlar, riscă să fie și nepotriviri pentru piața muncii. În ceea ce privește plectiseala, aceasta nu poate fi considerată un factor de creștere a riscului de abandon școlar. Cu toate acestea, este simptomatică pentru o situație problematică, sau pentru o experiență de școlarizare sub-optimală, pentru o disfuncție.

Secțiunea 3.2. Interdependența dintre factori

Este dificil de identificat, printre multitudinea de factori, riscurile semnificative ale abandonului școlar, deoarece sunt atât de interdependenți. Acești factori au valoare doar în acumulările lor. Interacțiunea dintre factori și mediu este cea care va predispuce la un anumit tip de comportament. Concret, este imposibil să standardizăm motivele care ar putea duce la abandonarea formării.

Factorii menționați frecvent sunt dificultățile personale de învățare, lipsa abilităților sociale, tulburările de comportament și depresia. Am putea crede că elevii care sunt mai expuși riscului au relații de familie conflictuale și/sau puține resurse educaționale, cu toate acestea, plectiseala este și ea adesea învocată de tineri. În cele mai multe cazuri, nu există o singură cauză și dificultățile nu apar peste noapte. Situația tânărului se deteriorează treptat și dificultățile se acumulează.

Ceea ce este sigur este că interacțiunile dintre elevi și profesori au un impact asupra implicării elevilor. Pentru a completa tabloul, lipsa de organizare și o percepție negativă a profesorului sunt susceptibile de a crește riscurile.

Cu cât elevul devine mai matur, cu atât este mai probabil să renunțe. Cei mai comuni factori sunt:

- Prezența sentimentelor depresive
- Lipsa de organizare
- Atitudinile negative ale profesorului față de elevi
- Lipsa de implicare a elevului în școală și activitățile extracurriculare.

Soluțiile

Pentru a încuraja perseverența în studii, trebuie evidențiate motivația, încrederea în sine și încrederea în abilitățile lor. Am putea menționa și: sprijinul și implicarea părinților, promovarea formării de către familie, precum și ascultarea și comunicarea. Este important să simțim că cei din jurul nostru au încredere în alegerile noastre și în succesul nostru.

Unitatea 2.3. Specificul din Romania

Abandonul școlar este un fenomen complex, iar **factorii individuali** joacă un rol semnificativ în acest proces. Acești factori interacționează unul cu celălalt într-o rețea, amplificându-se reciproc și crescând riscul de abandon. Rezultatele slabe la școală pot duce la o scădere a stimei de sine, ceea ce poate duce la sentimente de inferioritate și lipsă de încredere în sine. Elevii care nu găsesc școala interesantă sau care au probleme emoționale, cum ar fi anxietatea sau depresia, pot pierde motivația și pot înceta să urmeze cursurile. Necesitatea de a contribui la venitul familiei poate determina elevii să renunțe la școală pentru a se angaja. Această decizie poate fi influențată și de o stimă de sine scăzută, care îi face să creadă că nu au alte opțiuni. Problemele de sănătate cronice sau repetate pot duce la absenteism, ceea ce poate afecta atât performanța academică, cât și relațiile sociale ale elevului, crescând riscul de izolare și abandon, la fel ca și mediul familial tensionat, caracterizat de conflicte sau instabilitate, care poate afecta concentrarea și motivația elevului, făcându-l mai vulnerabil la abandon. Odată ce un elev începe să întâmpine dificultăți, acestea se pot acumula și amplifica, creând un cerc vicios din care este din ce în ce mai greu de ieșit.

Cum se manifestă aceste interdependențe în contextul învățământului profesional românesc?

Elevii care se confruntă cu discriminarea pe baza originii etnice, a orientării sexuale sau a altor caracteristici pot experimenta o stimă de sine scăzută, izolare socială și dificultăți de adaptare, crescând astfel riscul de abandon. Absența unor modele de rol pozitive, precum părinți cu studii superioare sau profesori implicați, poate diminua motivația elevilor de a continua studiile. Elevii cu dificultăți de învățare pot fi stigmatizați de colegi, ceea ce duce la o scădere a motivației și la o absență crescută, la fel ca și în cazul școlilor din zone defavorizate în cadrul cărora elevii cu un nivel socio-economic scăzut având o motivație redusă pentru activitățile școlare sau în cazul familiilor cu probleme financiare de unde elevii sunt nevoiți să lucreze pentru a ajuta familia, ceea ce le lasă mai puțin timp pentru studiu și îi poate determina să abandoneze școala.

Pentru a preveni abandonul școlar, este esențial să se intervină la nivelul tuturor factorilor de risc și să se ofere elevilor un sprijin personalizat:

- ✓ consiliere pentru a ajuta elevii să își identifice punctele forte și să își stabilească obiective realiste.
- ✓ programe de mentorat prin implicarea unor mentori care să ofere elevilor îndrumare și susținere.
- ✓ parteneriate cu comunitatea, colaborarea cu organizații non-guvernamentale, biserici și alte instituții pentru a oferi servicii sociale și educaționale suplimentare.
- ✓ adaptarea curriculumului și crearea de programe de studiu flexibile și relevante pentru nevoile elevilor.

În concluzie, interdependența factorilor personali în abandonul școlar subliniază necesitatea unei abordări holistice și a unor intervenții complexe pentru a sprijini elevii vulnerabili. Prin înțelegerea acestor interconectări, putem dezvolta programe de prevenire și intervenție mai eficiente.

Referințe:

- 2011 *Global Monitoring Report - The hidden crisis: Armed conflict and*. (2015, February 10). IIEP-UNESCO. <https://www.iiep.unesco.org/en/2011-global-monitoring-report-hidden-crisis-armed-conflict-and-education-2971>
- Archambault, I., Janosz, M., Morizot, J., & Pagani, L. S. (2009). Adolescent Behavioral, Affective, and Cognitive engagement in School: Relationship to Dropout. *Journal of School Health*, 79(9), 408–415. <https://doi.org/10.1111/j.1746-1561.2009.00428.x>
- Bachman, J. G., Green, S., & Wirtanen, I. (1971). Youth in transition, volume III: dropping out -- problem or symptom? Ann Arbor: Survey Research Center, Institute for Social Research.
- Baudelot, C., & Establet, R. (1971). *The capitalist school in France*. Editions La Découverte.
- Becker, G. S. (1962). Investment in Human Capital: A Theoretical analysis. *Journal of Political Economy*, 70(5, Part 2), 9–49. <https://doi.org/10.1086/258724>
- Black, G., & Tusiime, P. (2014). Methods and Challenges in Using Participatory Processes in Diverse Contexts: Bridging the Gap Between Community Reality and Policymaking; Digital Storytelling.
- Bonnéry, S. (2011). Blaya Catherine. School dropouts. The school in difficulty. *French Journal of Pedagogy (Paris)*, 177, 131–133. <https://doi.org/10.4000/rfp.3462>
- Bourdieu, P., & Passeron, J. C. (1964). *The heirs. Students and culture*. Paris: Les Éditions de Minuit.
- Bowers, A. J., Sprott, R., & Taff, S. A. (2013). Do We Know Who Will Drop Out?: A Review of the Predictors of Dropping out of High School: Precision, Sensitivity, and Specificity. *The High School Journal*, 96(2), 77–100. <https://doi.org/10.1353/hsj.2013.0000>
- Buire, C. (2014). The bitter taste of color in Cape Town. Ifas. https://www.academia.edu/6104439/Le_go%C3%BBt_amer_de_la_couleur_au_Cap
- Claes, M. (1983). *The adolescent experience*. Bruxelles : P. Mardaga.
- Denison, E. F. (1962). *The Sources of Economic Growth in the United States and the Alternatives before Us*. Committee for Economic Development, New York.
- Drucker, P. (1969). *The Age of Discontinuity: Guidelines to Our Changing Society*. New York: Harper and Row.
- Duru-Bellat, M., Kieffer, A., & Marry, C. (2003). Girls in School in France over the Twentieth Century: Investigating the Claim of a Double Gender-Class Handicap. *Revue Francaise De Sociologie*, 44, 49. <https://doi.org/10.2307/3323246>
- Eccles, J. S. (2005). Subjective Task Value and the Eccles et al. Model of Achievement-Related Choices. In A. J. Elliot & C. S. Dweck (Eds.), *Handbook of competence and motivation* (pp. 105-121). Guilford Publications.
- Elliott, D. S., & Voss, H. L. (1974). *Delinquency and dropout*. <https://eric.ed.gov/?id=ED091497>
- *GEM 2016 / 2017 GLOBAL REPORT*. (2017, February 2). Global Entrepreneurship Monitor. Retrieved April 9, 2024, from <https://www.gemconsortium.org/report/gem-2016-2017-global-report>
- *GEM 2018 / 2019 GLOBAL REPORT*. (2018, February 2). Global Entrepreneurship Monitor. Retrieved April 9, 2024, from <https://www.gemconsortium.org/report/gem-2018-2019-global-report>
- Gherardi, S. (2011). Organizational learning: The sociology of practice. *ResearchGate*. https://www.researchgate.net/publication/285761877_Organizational_learning_The_sociology_of_practice
- Grantham-McGregor, S., Cheung, Y. B., Cueto, S., Glewwe, P., Richter, L., Strupp, B., & International Child Development Steering Group. (2007). Developmental potential in the first 5 years for children in developing countries. *Lancet*, 369, 60-70.

- Grusec, J. E., & Lytton, H. (1988). *Social development: History, theory, and research*. Springer-Verlag Publishing.
- Hill, J. P. (1980). Early Adolescence: a research agenda. *Journal of Early Adolescence*, 3(1–2), 1–21. <https://doi.org/10.1177/027243168331002>
- Hixson, J., & Tinzmann, M. B. (1990). Who are the “at-risk” students of the 1990s? Portland, OR: North Central Regional Educational Laboratory.
- Janosz, M., Blanc, M. L., Boulerice, B., & Tremblay, R. E. (2000). Predicting different types of school dropouts: A typological approach with two longitudinal samples. *Journal of Educational Psychology*, 92(1), 171–190. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.92.1.171>
- Jarjoura, G. R. (1993). Does dropping out of school enhance delinquent involvement? Results from a large-scale national probability sample. *Criminology*, 31(2), 149–172. <https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.1993.tb01126.x>
- Keating, D. P. (1990). Adolescent thinking. In S. S. Feldman & G. R. Elliott (Eds.), *At the threshold: The developing adolescent* (pp. 54–89). Harvard University Press.
- *Marrying Too Young: End Child Marriage | Health and Education Resource Centre*. (n.d.). <https://healtheducationresources.unesco.org/library/documents/marrying-too-young-end-child-marriage>
- Ouellette, P., & Berryman, D. L. (1984). Leisure counseling: dimensions and perspectives. *Leisure and Society*, 7(1), 241–257. <https://doi.org/10.1080/07053436.1984.10715181>
- Owono, R. M. (1986). *The Colonial School in Cameroon: historical-sociological approach*.
- Palmer, S., & Humphrey, J. A. (1990). *Deviant behavior: patterns, sources, and control*. <http://ci.nii.ac.jp/ncid/BA10102361>
- *Parenting education: guidebook (smo)*. (2015). UNESCO Bangkok. Retrieved April 9, 2024, from https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000214006_smo?posInSet=2&queryId=af114e03-f78e-4f90-88fb-96576fa83e6b
- Pinker, S., & Bloom, P. (1990). Natural language and natural selection. *Behavioral and Brain Sciences*, 13(4), 707–727. <https://doi.org/10.1017/s0140525x00081061>
- Pinnock, H. (2009). *Language and Education: The Missing Link: How the Language Used in Schools Threatens the Achievement of Education for All*. CFBT Education Trust/Save the Children Alliance. Available at: <https://learningportal.iiep.unesco.org/es/biblioteca/language-and-education-the-missing-link-how-the-language-used-in-schools-threatens-the>
- Pronovost, L., & LeBlanc, M. (1979). The transition from school to work and delinquency. *Learning and Socialization*, 2(2), 69–74.
- Pronovost, L., & LeBlanc, M. (1980). Status transition and delinquency. *Canadian Journal of Criminology*, 22(3), 288–297.
- Rezine O., (2015). Human capital and economic growth; A panel data approach on African countries. *Roaitissadia review*, vol.5, No 9, pp. 331–342.
- Rihani, M. (2006). *Keeping the promise: Five benefits of girls’ secondary education*. Washington, DC: Academy for Educational Development.
- Ronzone, D. M. (1999). *The political work of teaching: Teachers' construction of the status "at-risk"*. University of Pennsylvania.
- Rosa, E. A., & Stallings, R. A. (1996). Promoting risk: constructing the earthquake threat. *Social Forces*, 75(1), 381. <https://doi.org/10.2307/2580803>
- Schreiber, G. (1969). *Watercolors*. <https://www.jhbooks.com/pages/books/153173/georges-schreiber/georges-schreiber-watercolors-1969-1970>
- Schultz, T. (1963). *Economic Value of Education*. Columbia University Press, New York.
- Suarez-Orozco, C., Yoshikawa, H., & Tseng, V. (2015). *Intersecting Inequalities: Research to Reduce Inequality for Immigrant Origin Children and Youth*. William T. Grant Foundation. New York, NY.

Available at: <https://wtgrantfoundation.org/intersecting-inequalities-research-to-reduce-inequality-for-immigrant-origin-children-and-youth>

- Terrisse, B., Larose, F., Lefebvre, M.-L., & Martinet, N. (2000). Characteristics analysis Measures of early educational intervention and comparison of their effects in the medium term academic and social adaptation of children from low socioeconomic backgrounds. Montreal: UQAM, Department of Educational Sciences. Final research report submitted to the Council for Social Research of Quebec for grant no. 2677095.
- UNESCO. (2017). School Violence and Bullying: Global Status report. In *UNESCO eBooks*. <https://doi.org/10.54675/poiv1573>
- W. Schultz, T. (1961). Investment in human capital on JSTOR. www.jstor.org. <https://www.jstor.org/stable/1818907>
- Walgrave, L. (1992). Systematized youth delinquency and societal vulnerability: essay construction of an integrative theory. Genève: Méridiens Klincksieck.
- Wang, Y., Tian, L., & Huebner, E. S. (2019). Basic psychological needs satisfaction at school, behavioral school engagement, and academic achievement: Longitudinal reciprocal relations among elementary school students. *Contemporary Educational Psychology (Print)*, 56, 130–139. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2019.01.003>
- Woodhall, M. (1987). Human Capital Concepts. In *Elsevier eBooks* (pp. 21–24). <https://doi.org/10.1016/b978-0-08-033379-3.50011-5>
- Woodhall, M. (1997). Human capital concepts. Education, culture, economy, and society, 219-223.
- Zuinen, N., & Varlez, S. (2004). Sustainable development: production methods and human capital. Working paper 22-04, Federal Planning Bureau, Brussels, p. 140.

Modulul 3. Crearea unui mediu de învățare favorabil

Pe scurt...

Capitolul este compus din Unitatea 1, care se concentrează pe crearea unui mediu de învățare favorabil în mediile VET, subliniind importanța promovării incluziunii și diversității pentru a se asigura că toți cursanții se simt sprijiniți. Unitatea 2 prezintă potențiale obstacole în calea punerii în aplicare a incluziunii și diversității în cadrul VET și strategii privind modul de depășire a acestor bariere.

Va fi explicată importanța implicării și motivației elevilor pentru bunăstarea lor generală și succesul în procesul de învățare, iar unitățile vor oferi o perspectivă practică asupra modului de a face din mediile de formare profesională un mediu de învățare care să prevină abandonul școlar. Oferă strategii, sfaturi și trucuri, liste de verificare și metode pentru promovarea implicării și motivației elevilor, ceea ce duce apoi la reducerea ratelor de abandon.

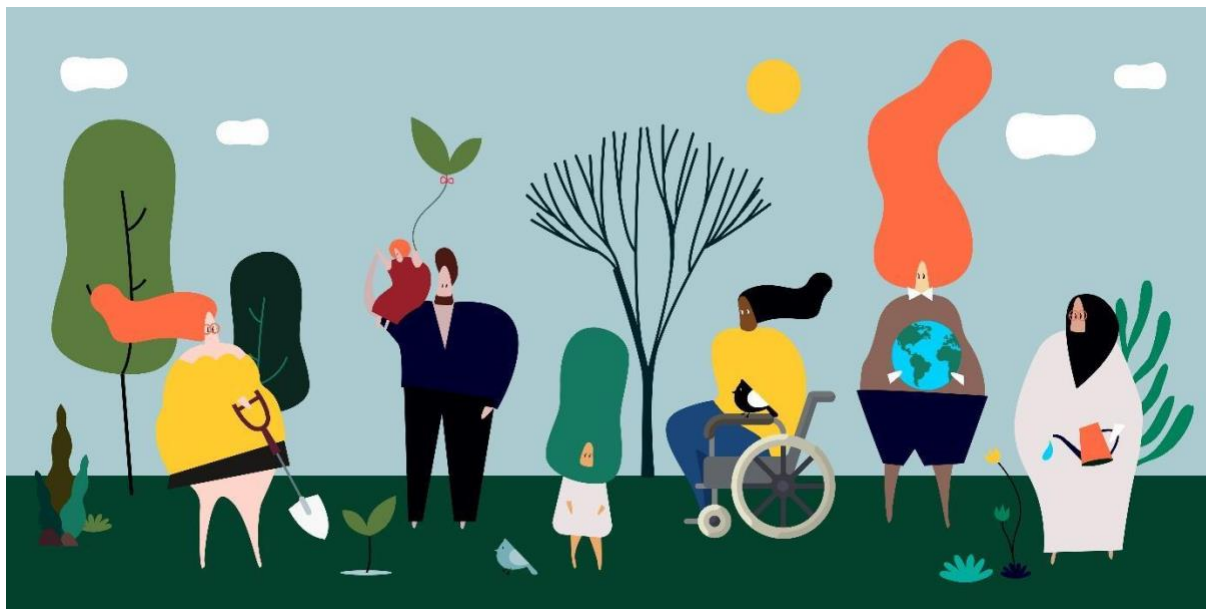

Unitatea 3.1 Promovarea incluziunii și a diversității în mediile VET

Cele mai importante mecanisme de educație și formare profesională de succes și eficiente sunt incluziunea și diversitatea, deoarece creează un cadru fără prejudecăți, favorabil și deschis tuturor cursanților.

- **Incluziunea** implică un mediu de învățare care este primitiv și favorabil pentru toți cursanții, indiferent de proveniența lor, de cultură sau de identitate.
- **Diversitatea**, pe de altă parte, denotă includerea unei game largi de persoane cu medii sociale și culturale diferite, precum și includerea diferitelor identități în educație și formare.

Ambii factori ajută la eliminarea barierelor de participare, la îmbunătățirea calității educației și la pregătirea cursanților pentru a satisface nevoile și așteptările unei forțe de muncă din ce în ce mai diverse. În plus, promovarea incluziunii și a diversității în educația VET ajută la abordarea problemelor de justiție socială și echitate, care sunt necesare pentru construirea unei societăți mai drepte și mai imparțiale.

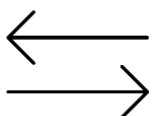
Proiectat de rawpixel.com / Freepik

Care sunt barierele potențiale în calea punerii în aplicare a diversității și incluziunii în cadrul VET?

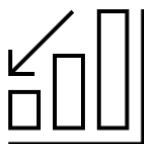
Barierile potențiale în calea punerii în aplicare a inițiativelor de diversitate și incluziune în cadrul VET sunt complexe și multiple și pot include motive diferite, de la lipsa resurselor până la lipsa de conștientizare și înțelegere¹.

În calitate de profesor, este important să luați în considerare următoarele tendințe comune:

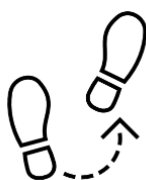
Rezistența la schimbare:

Practicile educaționale tradiționale, care de obicei nu sunt incluzive și blochează în general integrarea inițiativelor de diversitate și incluziune în programele de învățământ profesional, par a fi greu de depășit. Educația formală tinde să arate rezistență față de practicile și metodele non-formale.

Lipsa resurselor:

Lipsa resurselor și finanțarea inadecvată, care duc la un deficit de personal calificat, de materiale și de infrastructură adecvate pentru cursanții cu nevoi diverse, pot întârzia sau bloca complet implementarea practicilor incluzive în instituțiile VET.²

Instruire limitată a personalului:

Deoarece profesorii și formatorii sunt direct implicați în lucrul cu persoane cu medii și nevoi culturale diferite în educația VET, ei sunt cei care desfășoară și implementează practicile de incluziune și diversitate. Prin urmare, formarea inadecvată a profesorilor și a formatorilor și lipsa dezvoltării profesionale și a sprijinului pot fi un obstacol grav în calea punerii în aplicare a practicilor VET incluzive și a sprijinirii eficiente a cursanților diverși și a nevoilor acestora.

Lipsa de conștientizare și înțelegere:

¹ <https://www.linkedin.com/advice/0/what-benefits-promoting-diversity-inclusion-lkyjf>

² <https://tvetjournal.com/tvet-systems/towards-integrating-inclusive-vocational-and-technical-education-practices-in-zimbabwe-tvet-institutions/>

Lipsa de conștientizare a nevoilor specifice ale diferiților cursanți, precum și conștientizarea și înțelegerea limitată sau inexistentă a beneficiilor promovării diversității și incluziunii în mediile VET pot fi un alt obstacol în calea punerii în aplicare a practicilor incluzive.

Infrastructură și accesibilitate:

Infrastructura inadecvată și lipsa accesibilității pentru cursanții cu nevoi specifice, cum ar fi cei cu dizabilități, pot reprezenta bariere semnificative în calea punerii în aplicare a mediului și practicilor VET incluzive. ³

Este necesară o abordare extinsă, astfel încât instituțiile VET să poată satisface nevoile diverse ale tuturor cursanților implicați.

Lista de verificare "Cum să"

- ✓ O schimbare în cultura instituțională pentru a promova diversitatea și incluziunea în programele VET.
- ✓ Dezvoltare profesională continuă și sprijin pentru profesori și formatori.
- ✓ Resurse și finanțare adecvate.

Cum să promovăm incluziunea și diversitatea în mediile VET

³ <https://aer.eu/eu-policy-and-funding-framework-for-social-inclusion-in-tvet-and-skills-development/>

Ca urmare a barierelor existente în punerea în aplicare a inițiativelor de diversitate și incluziune în cadrul VET identificate în capitolul anterior, unele dintre strategiile eficiente de promovare a incluziunii și diversității în mediile VET (educație și formare profesională) pot fi⁴:

PASUL 1: Dezvoltare profesională⁵

Profesorii și formatorii care lucrează în mediul VET sunt provocați în mod continuu să-și îmbunătățească strategiile și metodele de predare pentru a-și menține elevii concentrați, deoarece mulți dintre ei au probleme de învățare sau prezintă un nivel foarte scăzut de motivație. Părăsirea timpurie a programelor de educație și formare profesională (VET) poate fi uneori rezultatul nemulțumirii elevilor față de materialele și metodele de predare/formare, precum și al relației problematice cu formatorii. Prin urmare, asigurarea dezvoltării profesionale pentru predarea și formarea incluzivă pentru a depăși barierele de participare pentru toți profesorii și formatorii este crucială.

Dezvoltarea profesională a profesorilor și formatorilor în VET pentru a promova incluziunea și diversitatea poate fi implementată prin luarea de mini-pași, cum ar fi...

MINI-PASUL 1 ☐ Programe de formare incluzive:

Dezvoltarea de programe de formare incluzivă care să răspundă nevoilor diversilor cursanți și să promoveze competența culturală în rândul profesorilor și formatorilor.

MINI-PASUL 2 ☐ Colaborare și parteneriate:

⁴ <https://www.togetherplatform.com/blog/diversity-programs-in-the-workplace>

⁵ <https://www.linkedin.com/pulse/promoting-workplace-diversity-inclusion-inspiring-success-ociti>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Colaborarea cu organizațiile comunitare, grupurile de promovare și instituțiile de învățământ pentru a înțelege mai bine nevoile unice, a stabili încrederea și a reduce lacunele în accesul la educație și formare.

MINI-PASUL 3 *Dezvoltare profesională continuă:*

Oferirea de oportunități de dezvoltare profesională continuă pentru profesori și formatori pentru a-și îmbunătăți cunoștințele și abilitățile în promovarea incluziunii și a diversității.

MINI-PASUL 4 *Practici de predare incluzive:*

Încurajarea și sprijinirea profesorilor și formatorilor să adopte practici de predare incluzive care prețuiesc și respectă diferențele și oferă oportunități de învățare diversă.

MINI-PASUL 5 *Formare în diversitate și incluziune:*

Oferirea de formare în domeniul diversității și incluziunii pentru profesori și formatori pentru a-și îmbunătăți competențele culturale și înțelegerea diversității cursanților.

Prin implementarea acestor strategii, instituțiile de educație și formare profesională se pot asigura că profesorii și formatorii lor dețin abilitățile și cunoștințele necesare pentru a promova incluziunea și diversitatea în programele lor. Acest lucru va duce la o forță de muncă VET mai diversă și mai incluzivă, care reflectă mediile variate ale comunităților pe care le deservește.

PASUL 2: Flexibilitatea programelor

Flexibilitatea este foarte necesară în programele VET pentru a adapta programele la nevoile cursanților din medii diferite și cu preferințe diverse. Acest lucru poate fi realizat prin mini pași, cum ar fi...

MINI-PASUL 1 *Evaluarea nevoilor:*

Efectuarea de evaluări continue într-un mod practic pentru a vedea care este nivelul de performanță și satisfacția elevilor, evaluând în mod calitativ care sunt nevoile și potențialele soluții pentru îmbunătățirea acestei performanțe.

MINI-PASUL 2 *Modularizare:*

Făcând VET mai accesibil și mai atractiv și oferind sprijin suplimentar pentru a ajuta cursanții să selecteze modulele potrivite și să proiecteze parcursuri de învățare personalizate.

MINI-PASUL 3 *Programe personalizate la diferite niveluri de abilități și calificări:*

Programele mai scurte și mai puțin solicitante, cu o componentă puternică de învățare la locul de muncă, care duce la calificări parțiale, ar avea în același timp o valoare pe piața muncii, având în același timp un avantaj față de programele VET existente atunci când vine vorba de grupurile sociale dezavantajate care au dificultăți.

PASUL 3: Abordarea percepțiilor negative

Percepția negativă față de VET din învățământul secundar superior are ca rezultat eșecul acestuia de a atrage elevi cu performanțe mai slabe și dezavantajați, în comparație cu învățământul general. Acest lucru poate fi observat în scăderea generală a percepției asupra VET în învățământul secundar superior în rândul tinerilor, care sunt din ce în ce mai interesați să urmeze studii superioare și arată ambiția de a lucra în locuri de muncă înalt calificate (Musset și Mytna Kurekova: 2018). Creșterea atractivității profesiei de profesor VET s-ar putea realiza prin mici pași, cum ar fi:

MINI-PASUL 1 *Dezvoltare profesională continuă:*

Îmbunătățirea programelor actuale și adăugarea de programe personalizate la diferite niveluri de performanță a competențelor și calificărilor, astfel încât conținutul să fie atrăgător și practic pentru integrarea pe piața muncii.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

MINI-PASUL 2 ▢ Desfășurarea sesiunilor de informare despre beneficiile educației VET:

Acest lucru ar putea fi făcut direct în școli și ar trebui subliniat faptul că este nevoie de înscrieri în învățământul secundar superior, deoarece există o cerere tot mai mare pe piața muncii pentru absolvenții de educație și formare profesională medie și superioară.

PASUL 4: Creșterea gradului de conștientizare și atenuarea stigmatizării

Organizațiile VET ar trebui să crească gradul de conștientizare și să atenueze stigmatizarea asociată cu formarea concentrată și să ofere educație continuă la nivel național/regional pentru a îmbunătăți diversitatea și incluziunea în cadrul sectorului. Aceasta poate include webinarii, podcasturi și alte resurse care susțin diversitatea, incluziunea și justiția rasială.

PASUL 5: Atragerea candidaților diverși

Oferirea de oportunități educaționale menite să răspundă nevoilor culturale largi și sprijinul necesar prin formare specializată și mentorat poate atrage candidați mai diverși, încurajând astfel în mod direct diversitatea și incluziunea în mediul VET. Instituțiile VET ar trebui să caute să admită și să educe un corp studentesc divers ca să îmbogățească experiența educațională și să pregătească elevii pentru a satisface nevoile actuale și viitoare ale profesiei. Acest angajament implică construirea unei platforme de incluziune și succes pentru toți elevii și lipsa toleranței față de limbajul sau acțiunile discriminatorii. Predarea de calitate superioară împreună cu formarea lingvistică și profesională combinată sunt de o importanță crucială.

PASUL 6: Crearea unor medii de lucru incluzive

Există diverse strategii care pot fi implementate, astfel încât setările VET să devină mai incluzive și mai diverse atât pentru cursanți, cât și pentru profesioniști:

MINI-PASUL 1 *Crează medii educaționale și de lucru conștiente social:*

MINI-PASUL 2 *Eliminați barierele din calea echității:*

Aceasta înseamnă oferirea de sprijin grupurilor subreprezentate, inclusiv persoanelor cu dizabilități, născute în străinătate și celor din medii socio-economice mai puțin favorabile.

MINI-PASUL 3 *Dezvoltarea programelor de mentorat:*

Monitorizarea progresului și statutului diversilor elevi și implementarea programelor de pregătire pentru a încuraja incluziunea lor, cum ar fi oferirea unui mentor din anii precedenți, care îi poate ajuta cu întrebări teoretice și practice.⁶

Importanța implementării acestor strategii

Nepunerea în aplicare a inițiativelor privind diversitatea și incluziunea în programele de educație și formare profesională (VET) duce la consecințe potențiale, cum ar fi⁷:

- **Rezultate reduse ale învățării**
- **Capacitatea de angajare și perspectivele de carieră limitate**
- **Agravarea inegalității**
- **Subutilizarea rezervei de talente**
- **Pregătire inadecvată a forței de muncă**

⁶ <https://www.linkedin.com/advice/1/how-do-you-overcome-diversity-inclusion-training-barriers>

⁷ <https://strengthscape.com/effects-of-a-lack-of-diversity-inclusion-at-the-workplace/>

Instituțiile VET care nu reușesc să înțeleagă importanța practicilor incluzive și să abordeze potențialele consecințe ale acestora riscă să nu ofere cursanților abilitățile, cunoștințele și sprijinul necesare pentru a prospera într-o forță de muncă incluzivă și diversă, influențând în cele din urmă negativ calitatea, relevanța și impactul programelor și serviciilor VET.

Unitatea 3.1. Specificul din Romania

O problemă complicată, dar crucială

În România, promovarea incluziunii și diversității în sistemul de învățământ profesional este un proces complicat care implică o serie de factori interconectați, inclusiv politicile educaționale și opiniile personale.

În ciuda progreselor din ultimii ani, încă există multe probleme de rezolvat.

Aspectele importante care contribuie la promovarea diversității și incluziunii se axează pe:

politicile pentru educație, cadrul legal trebuie să împiedice discriminarea și să garanteze egalitatea de șanse.

metodologii specifice, regulamente, care ar trebui să promoveze principiile de respect și toleranță și să reflecte diversitatea societății.

nevoile specifice ale elevilor să fie adaptate iar școlile să ofere programe și servicii personalizate, raportate nevoilor individuale ale elevilor.

angajații din sistemul școlar profesional trebuie să fie educați pentru a lucra cu elevii din diferite medii socio-culturale și pentru a gestiona conflictele și trebuie să aibă capacitatea de a interacționa cu alte culturi

conducerea școlilor ar trebui încurajată pentru a încheia cât mai multe parteneriate în cadrul comunității, pentru a utiliza serviciile altor părți interesate în acest domeniu: ONG-uri, alte instituții.

Implicarea activă a părinților în procesul educațional pentru ca elevii să reușească

parteneriate cu companiile angajatoare care pot oferi oportunități de practică și angajare pentru elevii din comunitățile defavorizate

consiliere educațională pentru a-i ajuta pe elevi să-și găsească interesele și să-și construiască un proiect de viață sau acordarea unor burse și a altor modalități de sprijin financiar.

Unitatea 3.2 Strategii pentru promovarea implicării și motivației elevilor.

În comparație cu mediile școlare tradiționale, formarea profesională este menită să pregătească persoanele cu abilitățile practice și cunoștințele necesare pentru a lucra în industrii specifice. Prin urmare, menținerea nivelurilor ridicate de implicare și motivație este importantă pentru a se asigura că elevii nu numai că dobândesc cunoștințele și abilitățile necesare, ci și că rămân interesați și dedicați activităților lor educaționale.

Elevii motivați, care sunt, prin urmare, foarte implicați, sunt mai predispuși să participe activ la activitățile de învățare și, prin urmare, să rețină informații și să-și aplice cunoștințele în mod eficient mai târziu. Acest lucru, la rândul său, le îmbunătățește pregătirea pentru forța de muncă și crește probabilitatea de a găsi un loc de muncă după finalizarea formării. Este responsabilitatea instituțiilor de formare să neutralizeze factorii care duc adesea la lipsă de motivație și la indiferență.

În acest scop, este esențial să ne concentrăm pe implicarea și motivarea elevilor în mediile de formare profesională, deoarece nu este doar benefic pentru cursanții individuali, ci și esențial pentru creșterea continuă și puterea forței de muncă în diverse industrii.

Cum să facem din formarea profesională un mediu de învățare favorabil pentru a reduce abandonul școlar.

Formarea profesională își propune să creeze cursanților abilități practice și cunoștințe în diverse ocupații. Această abordare urmărește să abordeze provocările unice cu care se confruntă acești indivizi, promovând în același timp implicarea, motivația și bunăstarea generală în timpul parcursului lor educațional.

Un mediu de învățare favorabil pentru cei în risc de abandon școlar poate fi obținut prin mai multe strategii care răspund nevoilor specifice ale acestei populații. Acestea pot include:

Lista de verificare "Cum să"

- ✓ **Creați o cultură pozitivă și incluzivă:** Subliniați comunicarea respectuoasă, munca în echipă și empatia față de toți elevii, indiferent de mediu sau nivel de calificare.
- ✓ **Oferiți sprijin individualizat:** Implementați programe de coaching sau mentorat unu-la-unu pentru a ajuta elevii să depășească provocările și să dobândească încredere.
- ✓ **Oferiți conexiuni semnificative:** Promovați legături puternice între elevi, instructori și profesioniști din industrie pentru a îmbunătăți perspectivele de angajare și a crește moralul.
- ✓ **Încurajați sprijinul colegilor:** Facilitați interacțiunile dintre elevi pentru a împărtăși experiențe, pentru a oferi încurajare și pentru a forma prietenii.
- ✓ **Promovați autonomia și libertatea de a alege:** Ajutați-i pe elevi să dezvolte abilități de management personal și încurajați-i să își asume responsabilitatea parcursului lor de învățare.
- ✓ **Predați abilități esențiale de viață:** Încorporați lecții despre gestionarea timpului, stabilirea obiectivelor, rezolvarea conflictelor și gestionarea stresului pentru a pregăti elevii pentru succes în interiorul și în afara școlii.
- ✓ **Asigurați confort și siguranță:** oferiți un spațiu educațional curat, bine întreținut și fără pericole pentru a minimiza distragerile și a promova un sentiment de siguranță.
- ✓ **Implementați opțiuni flexibile de orar:** Permiteți elevilor să-și ajusteze programele în funcție de nevoile și angajamentele lor pentru a vă adapta diverselor preferințe și situații de învățare.
- ✓ **Utilizați tehnologia în mod judicios:** Integrați tehnologia pentru a facilita învățarea, dar evitați să vă bazați doar pe ecrane pentru a implica elevii. În schimb, folosiți tehnologia pentru a completa metodele tradiționale.

- ✓ **Monitorizați progresul și interveniți prompt:** Evaluați în mod regulat performanța elevilor și abordați proactiv problemele înainte ca acestea să escaladeze în probleme mai mari.

Aceste strategii vor crea un mediu care sprijină creșterea școlară și personală, încurajând elevii să persiste în traseele lor de formare profesională.

Care sunt strategiile pentru promovarea implicării și motivației elevilor?

Strategiile care pot fi utilizate pentru promovarea implicării și motivației elevilor în mediile de formare profesională sunt următoarele:

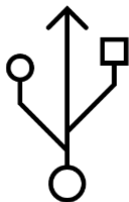

Oferirea de experiențe de învățare practică:

Mediile de formare profesională sunt cele mai potrivite pentru experiențe de învățare practică. Elevii sunt mai predispuși să fie implicați și motivați atunci când sunt implicați activ în procesul de învățare. Oferirea de oportunități elevilor de a exersa abilitățile și de a aplica cunoștințele în scenarii din lumea reală îi poate ajuta să rămână implicați și motivați. Unele dintre exemple includ:

Lista de verificare "Cum să"

- ✓ Laboratoare practice în care elevii efectuează experimente sau folosesc echipamente legate de domeniul lor de studiu.
- ✓ Excursii care expun elevii la aplicații din viața reală ale cursurilor lor.
- ✓ Proiecte care impun elevilor să rezolve probleme și să-și demonstreze înțelegerea prin rezultate tangibile.

Utilizarea tehnologiei:

Tehnologia poate fi un instrument puternic pentru implicarea și motivarea elevilor. Simulările interactive, realitatea virtuală și gamificarea pot face învățarea mai distractivă și mai captivantă. În plus, utilizarea tehnologiei pentru a urmări progresul și a oferi feedback îi poate ajuta pe elevi să rămână motivați și pe drumul cel bun. Câteva exemple despre modul în care tehnologia poate fi folosită pentru a stimula implicarea elevilor includ:

Lista de verificare "Cum să"

- ✓ Realitatea virtuală (VR) și realitatea augmentată (AR), care permit elevilor să exploreze medii simulate și să interacționeze cu obiecte digitale.
- ✓ Gamification, care folosește mecanici de joc, cum ar fi puncte, insigne și clasamente, pentru a încuraja competiția și a recompensa realizările.
- ✓ Platforme și instrumente online care facilitează comunicarea, colaborarea și evaluarea între instructori și elevi.

Creați un mediu de învățare favorabil:⁸

⁸ <https://www.linkedin.com/advice/1/how-do-you-overcome-diversity-inclusion-training-barriers>

Elevii sunt mai predispuși să fie implicați și motivați atunci când se simt susținuți și apreciați. Crearea unui mediu de învățare pozitiv și încurajator poate ajuta elevii să se simtă mai conectați la programul de formare și la colegii lor. Încurajarea colaborării, oferirea de oportunități de feedback și recunoașterea realizărilor elevilor pot contribui la un mediu de învățare favorabil. Prin cultivarea unei atmosfere de respect și incluziune, educatorii pot ajuta elevii să construiască relații puternice între ei și să formeze un sentiment de comunitate în cadrul clasei. Strategii pentru construirea unui mediu de învățare de susținere includ:

Lista de verificare "Cum să"

- ✓ Stabilirea regulilor de bază și a normelor de comportament și comunicare.
- ✓ Încurajarea ascultării active și a empatiei în rândul elevilor.
- ✓ Promovarea muncii în echipă și a cooperării.
- ✓ Recunoașterea și sărbătorirea realizărilor elevilor.

Stabiliți obiective și așteptări clare:

Stabilirea unor obiective și așteptări clare îi poate ajuta pe elevi să rămână motivați și concentrați. Comunicarea clară a ceea ce se așteaptă de la elevi și la ce se pot aștepta de la programul de formare îi poate ajuta să rămână pe drumul cel bun și motivați să reușească. Când elevii au o înțelegere clară a ceea ce se așteaptă de la ei, ei sunt mai capabili să-și gestioneze timpul în mod eficient și să-și prioritizeze eforturile în consecință. Pentru a vă asigura că elevii au o înțelegere clară a obiectivelor și așteptărilor asociate cursurilor lor, luați în considerare:

Lista de verificare "Cum să"

- ✓ Dezvoltarea unei programe care prezintă obiectivele, sarcinile și criteriile de evaluare pentru fiecare unitate.
- ✓ Împărțirea proiectelor mai mari în sarcini și etape mai mici.
- ✓ Comunicarea regulată cu elevii despre performanța și progresul lor.

Oferiți oportunități de auto-reflecție și autoevaluare:

Oferirea de oportunități elevilor de a reflecta asupra învățării lor și de a-și evalua progresul îi poate ajuta să rămână motivați și implicați. Încurajarea elevilor să-și stabilească propriile obiective de învățare și să-și urmărească progresul îi poate ajuta să-și asume învățarea și să rămână motivați să-și atingă obiectivele. Auto-reflecția și autoevaluarea îi ajută pe elevi să preia controlul asupra parcursului lor de învățare și să identifice zonele de îmbunătățire. Încurajând elevii să reflecteze asupra progresului lor și să-și evalueze propria performanță, educatorii îi pot ajuta pe elevi să devină mai implicați în educația lor și să se angajeze să-și atingă obiectivele. Tehnicile de promovare a auto-reflecției și autoevaluării includ:

Lista de verificare "Cum să"

Cereți elevilor să țină jurnale sau jurnale care să-și documenteze gândurile și sentimentele pe tot parcursul semestrului.
Solicitați elevilor să completeze autoevaluări periodice pe baza rubricilor sau listelor de verificare stabilite.
Facilitați discuțiile de grup centrate pe reflecție și gândire critică.

Oferiți experiențe de învățare personalizate:

Fiecare elev este unic, cu propriile puncte forte, puncte slabe și stiluri de învățare. Oferirea de experiențe de învățare personalizate îi poate ajuta pe elevi să rămână implicați și motivați. Oferirea de oportunități pentru elevi de a lucra în ritmul lor, oferirea de feedback individualizat și adaptarea instruirii pentru a satisface nevoile individuale pot contribui la o experiență de învățare mai personalizată. Personalizarea permite elevilor să învețe în ritmul lor și în funcție de nevoile și preferințele lor specifice. Prin satisfacerea diferențelor individuale, educatorii pot îmbunătăți implicarea elevilor și pot crește probabilitatea de rezultate de succes. Metodele de livrare a experiențelor de învățare personalizate includ:

Lista de verificare "Cum să"

Adaptarea metodelor și materialelor de predare pentru a se adapta diferitelor stiluri de învățare.
Încurajarea elevilor să aleagă subiecte sau proiecte care se aliniază cu interesele și aspirațiile lor de carieră.

Furnizarea de resurse și sprijin suplimentar pentru elevii cu dificultăți.

Oferirea de opțiuni flexibile de orar pentru a se adapta diferitelor circumstanțe de viață.

Cum se măsoară implicarea și motivația elevilor în mediul de formare profesională

Mediile de formare profesională trebuie să măsoare implicarea și motivația elevilor pentru a se asigura că aceștia primesc cea mai bună educație și cel mai bun sprijin posibil. Măsurarea implicării și motivației poate ajuta la identificarea zonelor în care elevii pot avea dificultăți și poate permite intervenții țintite pentru a îmbunătăți rezultatele învățării. Iată câteva modalități prin care mediile de formare profesională pot măsura implicarea și motivația elevilor:

Sondaje și chestionare:

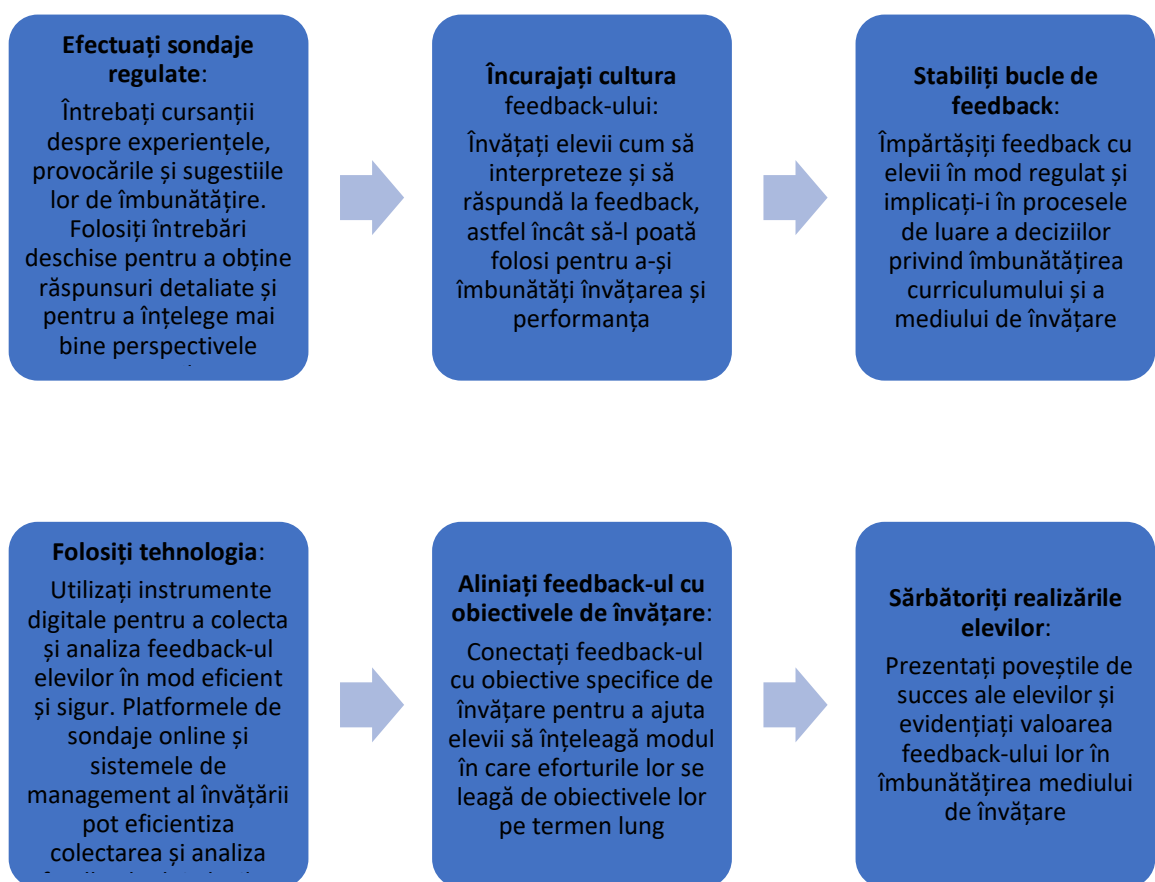
Sondajele și chestionarele pot fi folosite pentru a colecta informații despre atitudinile, percepțiile și experiențele elevilor. Aceste instrumente pot ajuta la identificarea zonelor în care elevii pot fi neimplicați sau nemotivați și pot oferi informații despre cum să îmbunătățească mediul de învățare

Măsurarea implicării și motivației elevilor permite mediilor de formare profesională să identifice zonele în care este necesară îmbunătățire și să implementeze strategii specifice pentru a sprijini învățarea și succesul elevilor.

Cum să utilizați feedback-ul elevilor pentru a îmbunătăți implicarea și motivația în mediile VET

Pentru a îmbunătăți implicarea și motivația elevilor în mediile de formare profesională, este esențial să colectați și să utilizați feedback-ul elevilor. Unele strategii pentru colectarea și aplicarea feedback-ului elevilor pentru a îmbunătăți experiența de învățare sunt:

9

Colectarea și utilizarea feedback-ului elevilor în mediile de formare profesională poate crea un mediu de învățare mai susținător și mai captivant, care să răspundă nevoilor și intereselor elevilor lor. Acest lucru,

⁹ <https://www.linkedin.com/advice/0/how-can-you-encourage-student-engagement-vocational> + <https://typeset.io/questions/how-can-feedback-be-used-to-improve-the-learning-experience-5breix9fbo>

la rândul său, duce la o motivație crescută, rezultate îmbunătățite ale învățării și o mai mare satisfacție a elevilor.

Unitatea 3.2. Specificul din Romania

Prin implementarea unor strategii pentru a promova implicarea și motivația elevilor în școlile profesionale din România poate fi creat un mediu de învățare stimulat și motivant, care să îi pregătească pe elevi pentru succesul în viața profesională.

Planurile de studiu personalizate pentru învățare, adaptate nevoilor și intereselor fiecărui elev și mentoratul pot face învățarea mai relevantă și mai motivantă, iar elevii își pot consolida o perspectivă asupra carierei și viitorului lor profesional.

Implicarea elevilor în proiecte practice le vor permite să aplice cunoștințele teoretice în contexte reale și poate crește semnificativ motivația lor, mai ales în condițiile creării unui mediu pozitiv de învățare.

Relația dintre elevi și profesori să fie bazată pe încredere, elevii fiind încurajați să fie implicați activ în procesul de învățare individual sau în echipă, abilitățile sociale fiind dezvoltate prin activități de grup.

Spații de învățare modernizate pot face procesul de învățare mai atractiv, iar creativitatea poate fi stimulată de un mediu fizic motivant, dotat cu tehnologie modernă.

Conectarea cu piața muncii prin vizite la companii și parteneriatele cu angajatorii îi vor ajuta pe elevi să afle despre cerințele pieței muncii și îi va motiva să-și îmbunătățească competențele, prin organizarea unor stagii de practică eficiente. Un sistem de evaluare formativă permite recunoașterea și recompensarea performanței și îi va motiva pe elevi dacă primesc feedback pozitiv și încurajări pentru progresul lor sau dacă este recompensată performanța, o sursă semnificativă de motivație.

Implicarea părinților și a comunității în acest proces și comunicarea deschisă pot contribui la crearea unui parteneriat și poate sprijini învățarea elevilor, la fel ca și în cazul unor proiecte comune cu comunitatea și a implicării comunității în activitățile școlii, care pot crea un sentiment de apartenență și pot oferi elevilor oportunități de a-și dezvolta abilități practice.

Referințe:

- https://muse.jhu.edu/pub/60/oa_monograph/chapter/3770726

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/41e43486-en/index.html?itemId=%2Fcontent%2Fcomponent%2F41e43486-en>
- Musset, P. și L. Mytna Kurekova (2018), "Working it out: Career guidance and employer engagement", OECD Education Working Papers, No. 175, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/51c9d18d-en>.

Modulul 4. Strategii de detectare și intervenție timpurie

Pe scurt...

Acest modul se concentrează pe strategiile de detectare timpurie și de intervenție pentru prevenirea abandonului VET. Unitatea 4.1 explorează recunoașterea și răspunsul adecvat la semnele cursanților cu risc. De asemenea, explică factorii de risc și semnele de avertizare timpurie ale abandonului școlar în formarea profesională, precum și strategiile de răspuns pentru a face față semnelor de avertizare timpurie ale abandonului școlar în formarea profesională.

Unitatea 4.2 aprofundează punerea în aplicare a practicilor eficiente de intervenție timpurie, care joacă un rol crucial în reducerea riscurilor de abandon școlar. Aceasta prezintă strategii detaliate de abordare a fiecăruia dintre factorii de abandon prezentați în primul subcapitol. În cele din urmă, Unitatea 4.3 oferă și clarifică lista strategiilor de intervenție timpurie create special pentru formatori.

Unitatea 4.1 Recunoașterea și răspunsul la semnele de risc

Pentru a recunoaște și detecta din timp potențialele abandonuri în formarea profesională, este esențial să ne concentrăm pe semnele de avertizare timpurie, pe cauzele abandonului școlar și pe factorii de risc.

Sistemele de avertizare timpurie pot fi dezvoltate pentru a identifica cursanții cu risc și pentru a interveni pentru a preveni abandonul final și nedorit. Aceste sisteme pot fi îmbunătățite cu modele predictive care iau în considerare informațiile despre profilul cursantului (mediu socio-economic), implicarea (nivelul de motivație), modelele comportamentale (regularitatea prezenței la curs) și performanța în cadrul cursului (rezultatele examenelor și ale activității).

Mecanismele de intervenție sunt necesare pentru a evita abandonul școlar al unui elev. Acestea variază foarte mult în funcție de cazul concret și una dintre cele mai importante cerințe este că sunt dezvoltate de o echipă profesionistă care poate acoperi diferitele nevoi ale elevilor.¹⁰

Care sunt principalii factori de risc pentru abandonul școlar în formarea profesională?

Ratele de abandon școlar în formarea profesională sunt influențate de diverși factori de risc și este important să înțelegem originea acestor factori și să oferim soluții potențiale în cadrul VET și în cooperare cu familia sau rețeaua de sprijin a elevilor.¹¹

Factorii de risc pentru abandonul școlar în formarea profesională includ calificarea scăzută a educației, rezultatele școlare scăzute, discontinuitatea în cursul educațional anterior, mediul socio-economic inferior, istoricul de migrație și eșecul de a atinge ocupațiile dorite. Trăsăturile de personalitate și contextul personal în care trăiește elevul, cum ar fi neidentificarea cu obiectivele educaționale sau lipsa sprijinului familiei, pot duce la o retragere voluntară și la abandonul final.¹²

În general, este important să subliniem că programele de formare profesională pot crea un mediu de susținere care încurajează retenția, implicarea și succesul elevilor în educația profesională. Îndrumarea și

¹⁰ https://www.cedefop.europa.eu/files/6211_en.pdf

¹¹ <https://link.springer.com/article/10.1007/s11618-023-01151-1>

¹² <https://ijcer.net/index.php/pub/article/view/218>

consilierea la nivel individual și familial sunt binevenite în acest tip de cadru, deoarece intervențiile holistice asigură rate mai mari de succes.

Identificarea și abordarea acestor factori permite prevenirea abandonului școlar și îmbunătățește succesul general al programelor de formare profesională.

Cum putem detecta semnele de avertizare timpurie ale abandonului școlar în formarea profesională?

În multe ocazii, profesorii se concentrează doar pe partea de conținut a cursului. Cu toate acestea, este, de asemenea, o responsabilitate să vă preocupați de bunăstarea și performanța tuturor elevilor. În acest sens, este foarte util să știm ce aspecte se corelează cu riscul de abandon în avans.¹³

Câteva aspecte cheie la care trebuie să fiți atenți sunt:

Absenteism excesiv: Elevii care lipsesc de la o cantitate semnificativă de instruire, cum ar fi mai mult de o săptămână pe semestru.

Eșecul cursurilor școlare de bază: Elevii care pică cursurile școlare de bază, cum ar fi matematica sau engleza.

Lipsa de implicare: Lipsa de motivație față de instruire, indicată de prezența scăzută, de lipsa implicării în clasă sau de probleme de comportament.

¹³ <https://publisherspanel.com/api/files/view/1411094.pdf>

Mediu socioeconomic inferior: Elevii din medii socio-economice inferioare sunt mai predispuși să renunțe.

Calificare educațională scăzută și rezultate școlare: Elevii cu rezultate școlare scăzute prezintă un risc mai mare de abandon școlar. La fel ca și cei care au întrerupt un curs educațional anterior.

Contextul migrației: Elevii întâmpină mai multe bariere lingvistice, diferențe culturale și provocări de integrare care le afectează implicarea și performanța în formarea profesională.

Recunoașterea acestor semne de avertizare timpurie și a factorilor de risc în mediile de formare profesională permite educatorilor și instituțiilor să implementeze intervenții specifice pentru a sprijini în mod eficient elevii cu risc și pentru a îmbunătăți ratele de retenție în programele de educație profesională.

Cum să reacționezi la semnele de avertizare timpurie ale abandonului școlar în formarea profesională

Programele de formare profesională pot folosi semne de avertizare timpurie pentru a viza inițial elevii care ar putea suferi o fază descendentă în timpul cursurilor. Intervențiile suplimentare și sistemele de detectare pot ajuta la înțelegerea comportamentului și a performanței elevilor, permițând o intervenție în timp util care este concepută de o echipă multidisciplinară pentru un anumit elev cu nevoi unice.¹⁴

Se recomandă înființarea unui grup de personal de formare care să stabilească indicatori concreți, să identifice și să prioritizeze principalii factori de risc în funcție de contextul concret al țării, orașului și școlii

¹⁴ <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-toolkit-tackling-early-leaving/intervention-approaches/monitoring-early-leavers>

și, în final, să convină asupra pragurilor la care elevii vor fi identificați ca fiind "cu risc" sau "cu risc ridicat" de abandon școlar.

"Cum să" răspunde la semnele de avertizare timpurie

- ✓ **Intervenții personalizate încă de la început:** Cel mai important aspect este să abordăm nevoile și provocările specifice ale elevului.
- ✓ **O mai bună coordonare de sus:** Este esențial să se asigure o abordare mai coerentă a sprijinirii elevilor.
- ✓ **Schimbul de informații între profesioniști:** Schimb sistematic de informații și cooperare sporită între practicieni, îmbunătățind rețeaua generală de sprijin pentru elevii cu risc.
- ✓ **Înțelegerea demotivării "de la rădăcină":** Obțineți o mai bună înțelegere a procesului de dezangajare și a factorilor care duc la abandonul timpuriu în rândul elevilor.
- ✓ **Oferiți oportunități de învățare la locul de muncă:** Oferiți elevilor experiențe practice de lucru în domeniul ales pentru a-i ajuta să capete încredere, să dezvolte abilități și să vadă relevanța formării lor pentru viitoarele lor cariere.

Eficacitatea intervențiilor holistice și profunde se bazează pe o bună planificare inițială din partea managementului, care permite flexibilitate și oferă soluții, dar și pe o abordare de monitorizare constantă din partea cadrelor didactice, care sunt atente la detectarea precoce a semnelor de abandon școlar. Atunci este important să se comunice rapid, astfel încât toate resursele și cunoștințele să poată fi adunate la timp.

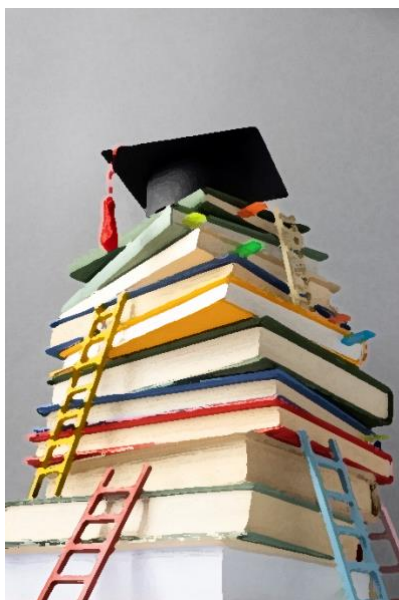
Pentru a avea un sistem școlar în care elevii nu abandonează școala este esențial să ne concentrăm pe semnele de avertizare timpurii, motivele pentru abandonul școlar și factorii de risc pentru a identifica și detecta rapid posibilele abandonuri în formarea profesională. Crearea unor sisteme de avertizare timpurie pentru a identifica studenții cu risc și poate preveni abandonul, cum ar fi modelele predictive și modelele de intervenție, două abordări complementare specifice fenomenului abandonului școlar. Ambele sunt instrumente valoroase, dar cu funcții distincte în procesul de prevenire și combatere a acestui fenomen.

Modelele predictive pot îmbunătăți aceste sisteme. Aceste modele iau în considerare informații despre profilul cursantului (mediul socio-economic), implicarea (nivelul de motivație), modelele comportamentale (prezența la curs) și performanța (rezultatele școlare). Aceste modele permit intervenția timpurie și personalizată pentru elevii identificați ca fiind în pericol, îmbunătățește alocarea resurselor către elevii care au cea mai mare nevoie, ajută la înțelegerea factorilor de risc și la dezvoltarea de strategii de prevenție mai eficiente.

Metodele de intervenție sunt necesare pentru a preveni abandonul școlar. Acestea variază foarte mult în funcție de fiecare caz în parte, dar una dintre cerințele cele mai importante este că oferă soluții concrete pentru a aborda cauzele identificate ale abandonului, prin implementarea de programe și acțiuni specifice pentru a reduce riscul de abandon școlar și pentru a sprijini elevii în dificultate-activități de mentorat sau dezvoltare de competențe sociale și emoționale, și îmbunătățirea climatului școlar, cu beneficii considerabile, cum ar fi reducerea efectivă a ratei de abandon școlar și îmbunătățirea rezultatelor academice ale elevilor.

Unitatea 4.2 Implementarea practicilor eficiente de intervenție timpurie

Practicile eficiente de intervenție timpurie pentru prevenirea abandonului școlar în formarea profesională includ o serie de strategii și inițiative. Aceste practici se concentrează pe consilierea și îndrumarea cursanților, pe îmbunătățirea implicării cursanților printr-un curriculum semnificativ și pe creșterea sentimentului de apartenență al cursanților în mediile VET.¹⁵

În plus, componentele cheie ale programelor de prevenire a abandonului implică programe puternice de citire și scriere, meditații școlare, personalizare și îmbunătățirea comportamentului la clasă și a abilităților sociale.

Implementarea programelor precum educația profesională și tehnică, învățarea la locul de muncă, mentoratul, îndrumarea și dezvoltarea profesională pentru educatori sunt, de asemenea, cruciale în reducerea ratelor de abandon școlar. Aceste strategii urmăresc să creeze medii de învățare sigure, să promoveze învățarea activă, să implice elevii în moduri semnificative și să ofere instruire individualizată pentru a satisface nevoile diverse ale elevilor cu risc.

Calificare educațională scăzută

Calificarea educațională scăzută este un factor de risc semnificativ pentru abandonul școlar în programele de formare profesională, afectând capacitatea elevilor de a reuși în formarea lor. O atenție deosebită trebuie acordată acestui aspect, deoarece este locul în care un profesor și un centru VET pot avea cel mai mare impact.

Pentru a aborda această provocare în mod eficient și pentru a sprijini elevii cu calificări educaționale scăzute, programele de formare profesională pot implementa diverse strategii pentru a satisface nevoile specifice ale acestor cursanți.

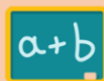
¹⁵ https://ectacenter.org/~pdfs/topics/eiservices/keyprinciplesmatrix_01_30_15.pdf

"Cum să abordezi" calificarea educațională scăzută

- ✓ Programe de educație remedială
- ✓ Planuri de învățare individualizate
- ✓ Mentorat
- ✓ Ateliere de dezvoltare a abilităților
- ✓ Consiliere și orientare în carieră
- ✓ Colaborarea cu partenerii comunitari

Mai în detaliu...

Programe de educație remedială

Descriere	Oferirea de programe de educație remedială care se concentrează pe abilități fundamentale în materii precum matematică, limbă și alfabetizare poate ajuta la reducerea decalajului de cunoștințe dintre elevii cu calificări educaționale de nivel scăzut și cei cu niveluri ridicate.
Impact	Aceste programe oferă sprijin specific pentru a îmbunătăți competențele școlare ale elevilor și pentru a construi abilitățile esențiale necesare pentru succesul în formarea profesională.

Planuri de învățare individualizate

Descriere	Dezvoltarea planurilor de învățare individualizate pentru elevii cu calificări educaționale scăzute permite instruire personalizată și sprijin adaptat nevoilor lor specifice de învățare.
-----------	--

Impact	Prin personalizarea experiențelor de învățare, programele de formare profesională pot aborda provocările unice cu care se confruntă elevii cu calificări educaționale scăzute și le pot spori șansele de succes.
 Mentorat	
Descriere	Furnizarea de programe de mentorat și servicii de sprijin școlar poate oferi îndrumare, încurajare și asistență școlară elevilor cu calificări educaționale scăzute.
Impact	Relațiile de mentorat și sprijinul școlar pot crește încrederea, motivația și performanța școlară a elevilor, creând un mediu de susținere pentru parcursul lor educațional.
 Ateliere de dezvoltare a abilităților	
Descriere	Organizarea de ateliere de dezvoltare a abilităților axate pe abilitățile profesionale esențiale poate ajuta elevii cu calificări educaționale scăzute să dobândească cunoștințe practice și experiență practică.
Impact	Aceste ateliere îmbunătățesc competențele profesionale ale elevilor, le sporesc încrederea în abilitățile lor și îi pregătesc pentru cerințele forței de muncă.
 Consiliere și orientare în carieră	
Descriere	Oferirea de servicii de consiliere în carieră care îi ajută pe elevi să exploreze traseele de carieră, să-și stabilească obiective și să ia decizii informate cu privire

	la formarea lor profesională poate motiva persoanele cu calificări educaționale scăzute.
Impact	Consilierea în carieră oferă elevilor informațiile și resursele necesare pentru a-și alinia aspirațiile cu oportunitățile profesionale adecvate, sporindu-le angajamentul și dedicația față de formare.
 Colaborarea cu partenerii comunitari	
Descriere	Colaborarea cu organizațiile comunitare, cu angajatorii și cu partenerii din industrie pentru a crea oportunități de învățare la locul de muncă poate oferi experiențe practice pentru elevii cu calificări educaționale scăzute.
Impact	Aceste parteneriate expun elevii la contexte din lumea reală, le îmbunătățesc abilitățile practice și le consolidează legătura cu domeniul vocațional.

Prin implementarea acestor intervenții adaptate pentru a răspunde nevoilor specifice ale elevilor cu calificări educaționale scăzute, programele de formare profesională pot crea un mediu de învățare favorabil și incluziv care promovează retenția, implicarea și succesul elevilor în educația VET.

16

¹⁶ Proiectat de Freepik.com

Rezultate școlare scăzute

Intervențiile eficiente pentru abordarea rezultatelor școlare scăzute ca factor de risc pentru abandonul școlar în formarea profesională includ¹⁷:

Îmbunătățirea formării complexe¹⁸: Implementarea unor strategii complexe care se concentrează pe îmbunătățirea sistemului general de formare, pe creșterea sentimentului de apartenență al elevilor și pe creșterea implicării elevilor printr-un curriculum semnificativ pentru a aborda rezultatele scăzute și a preveni abandonul școlar. Aceasta este o strategie care trebuie dezvoltată și reevaluată constant la sfârșitul fiecărui an școlar. Echipa de management strategic și implementare ar trebui să fie implicată în procesul de îmbunătățire.

O variantă foarte recomandată este pre-crearea unei variante modificate a cursului pentru elevi individuali și grupuri de elevi cu risc de abandon. Această variantă ar putea include îndrumări școlare, mentorat și sprijin personalizat pentru a îmbunătăți ratele de retenție.¹⁹

Sisteme de urmărire longitudinală: Pentru a evalua care elevi sunt expuși riscului, ar trebui să existe sisteme de urmărire longitudinală care să fie utilizate la nivel organizațional. Acest lucru va facilita intervențiile în timp util care îmbunătățesc performanța școlară și previn abandonul final.

20

¹⁷ <https://ervet-journal.springeropen.com/articles/10.1186/s40461-017-0061-4>

¹⁸ <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED498352.pdf>

¹⁹

²⁰ Proiectat de Freepik.com

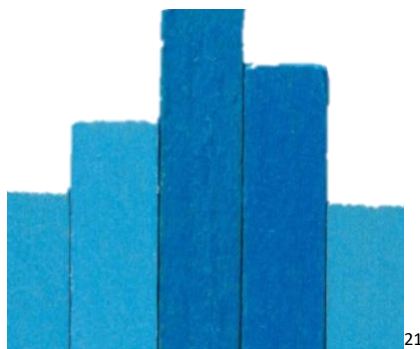

Discontinuitatea în cursurile educaționale anterioare

Intervențiile de abordare a discontinuității în cursurile educaționale anterioare ca factor de risc pentru abandonul școlar în formarea profesională sunt cruciale pentru a sprijini tranziția cu succes a elevilor și finalizarea programelor lor de formare. Cercetările sugerează mai multe strategii eficiente bazate pe factorii de risc timpurii și pe tiparele de personalitate.

- **Reintegrare imediată:** Intervențiile axate pe reintegrarea în educație și formare imediat după încetarea prematură a formării (PTT – premature training termination) sunt esențiale. Aproximativ două treimi dintre adolescenții care s-au confruntat cu un PTT au reușit să se întoarcă la educație, ceea ce subliniază importanța acordării sprijinului în timp util. Cu toate acestea, este, de asemenea, important să se detecteze motivele abandonului școlar al unui elev.
- **Măsuri de prevenire:** Măsurile de prevenire ar trebui să includă furnizarea de informații despre alternativele ocupaționale și educaționale pentru a reduce întreruperile traiectoriilor educaționale. Acest lucru poate ajuta la minimizarea riscului de PTT și retragerea din programele de educație și formare.
- **Consiliere continuă în carieră:** Coachingul și mentoratul personalizat pot motiva, de asemenea, persoanele cu resurse familiale reduse să rămână implicate în formarea lor. Lipsa sprijinului familial este una dintre probleme, deoarece tinerii abandonează școala pentru că nu pot face față bine presiunii familiei.
- **Sprijin diferențiat:** Niciun elev nu este la fel cu altul. Fiecare persoană are propriile nevoi și așteptări, propria poveste. Prin urmare, intervențiile personalizate bazate pe caracteristicile individuale pot fi eficiente. De exemplu, adolescenții cu deschidere puternică pot beneficia de sprijin constructiv pentru dezvoltarea carierei, în timp ce cei cu încredere puternică în sine pot avea nevoie de îndrumări specifice pentru a evita angajarea necalificată.

Programele de formare profesională pot sprijini mai bine elevii cu risc de discontinuitate și abandon școlar prin implementarea acestor intervenții și strategii, îmbunătățind în cele din urmă șansele lor de finalizare cu succes și adaptare în carieră.

Mediu socio-economic inferior

Abordarea impactului mediului socio-economic inferior asupra ratelor de abandon școlar în programele de formare profesională necesită intervenții specifice și mecanisme de sprijin. Unele dintre strategiile eficiente pentru a modera acest factor de risc sunt:

- **Alocarea de susținători adulți:** Alocarea pentru elevii din medii socio-economice inferioare de susținători adulți care le oferă sprijin personalizat, îndrumare și mentorat. Acești susținători îi pot ajuta pe elevi să facă față provocărilor, le oferă încurajare și îi ajută la abordarea oricăror bariere din calea educației lor.
- **Oferirea de sprijin școlar:** Oferirea de sprijin școlar adaptat nevoilor elevilor cu risc de abandon școlar este crucială. Programele de dezvoltare suplimentară, meditațiile și resursele suplimentare pot ajuta la îmbunătățirea performanței școlare și la creșterea ratelor de retenție în rândul elevilor care se confruntă cu provocări socio-economice.
- **Intervenții bazate pe formare multicomponentă:** Implementarea în cadrul instituțiilor de formare a intervențiilor globale, care abordează diverse aspecte ale bunăstării elevilor, cum ar fi conectarea la formare, sprijinul profesor/formator și evaluarea profesiei, poate preveni în mod eficient abandonul școlar în rândul elevilor din programele de educație profesională. Aceste abordări multicomponente au arătat rezultate promițătoare în reducerea ratelor de abandon școlar.

²¹ Proiectat de Freepik.com

- **Abordarea inegalităților structurale:** Recunoașterea și abordarea inegalităților structurale din sistemul educațional care contribuie la ratele de abandon școlar în rândul elevilor din medii socio-economice inferioare este esențială. Strategiile care vizează îmbunătățirea calității predării, asigurarea accesului egal la resurse și crearea unui mediu de învățare favorabil pot ajuta la atenuarea impactului disparităților socioeconomice asupra rezultatelor educaționale.

Concentrându-se pe sprijin complet pentru elevii din medii socio-economice scăzute și implementând aceste intervenții, programele de formare profesională pot reduce în mod eficient ratele de abandon școlar și pot îmbunătăți succesul educațional al tuturor cursanților.

22

Contextul migrației

Sprijinirea tinerilor migranți: Este esențial să se ofere sprijin specific tinerilor migranți și refugiaților în timpul educației și formării profesionale (VET) pentru a aborda competențele școlare sau abilitățile relevante mai slabe. Asigurarea unei experiențe de învățare pozitive în școlile VET poate contribui la îmbunătățirea rezultatelor educaționale ale elevilor cu un trecut de migrație.

- **Orientare și consiliere în carieră:** Implementarea programelor de orientare și consiliere în carieră ca pârgă auxiliară pentru a minimiza părăsirea timpurie a educației și formării profesionale poate fi eficientă. Aceste programe urmăresc să motiveze cursanții să rămână în educație, să-i informeze

²² Proiectat de Freepik.com

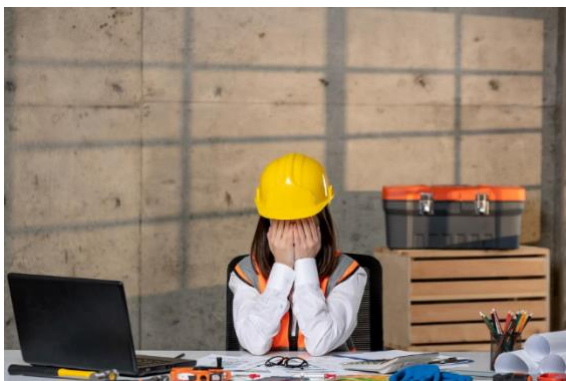

despre opțiunile de carieră și să ofere sprijin personalizat prin coaching, mentorat și asistență individuală.

- **Abordarea barierelor structurale:** Recunoașterea și abordarea barierelor structurale care pot împiedica succesul educațional al elevilor cu un trecut de migrație este esențială. Furnizarea de programe de educație incluzivă, sprijin individual și inițiative pentru prevenirea abandonului pot ajuta la atenuarea provocărilor cu care se confruntă acești elevi.
- **Promovarea conectivității școlare:** Organizați activități extracurriculare pentru a construi relații de sprijin cu profesorii, colegii și alte instituții de învățământ, pentru a crea un sentiment de apartenență și pentru a promova o cultură și un cadru care năzuiește spre incluziune. Acest lucru îi va ajuta pe cei cu un trecut de migrație să-și creeze o comunitate inițială și să cunoască oameni noi care pot deveni un sprijin social pe termen lung.

Prin implementarea acestor intervenții adaptate nevoilor elevilor din mediul de migrație, programele de formare profesională pot reduce în mod eficient ratele de abandon școlar și pot sprijini integrarea cu succes a acestor persoane pe piața muncii.

23

Eșecul de a atinge ocupațiile dorite

Reevaluarea alegerilor inițiale: Cursanții care nu reușesc să atingă ocupațiile dorite pot beneficia de reevaluarea alegerilor inițiale și de începerea unui alt program de educație și formare profesională (VET).

²³ Proiectat de Freepik.com

Acest lucru le permite să își păstreze oportunitățile pe piața muncii și să se integreze cu succes în forța de muncă.

- **Recunoașterea timpurie a nemulțumirii:** Este esențial să recunoașteți nemulțumirea față de VET într-un stadiu incipient pentru a permite elevilor să ia decizii informate cu privire la parcursul lor educațional. Dacă un elev nemotivat continuă să participe la lecții pe care le consideră inutile, riscul de abandon școlar este foarte mare. Acest lucru poate fi abordat arătându-i elevului că aceeași diplomă poate duce la multe oportunități de angajare diferite și este mai ușor să se readapteze și să caute o schimbare de carieră atunci când ați finalizat cursul în curs, deoarece setul de abilități pe care le-a dobândit poate fi util pentru mai multe sectoare și poziții decât se aștepta.
- **Abordarea condițiilor de formare:** O formare este o primă privire asupra pieței muncii, deoarece este, în multe cazuri, prima experiență legată de locul de muncă pe care tinerii o au. Este extrem de important să se asigure calitatea instruirii. În plus, remunerațiile mai mari pentru formare pot ajuta la stimularea motivației tinerilor. Abordarea acestor condiții de formare este esențială pentru a păstra elevii și a-i sprijini în îndeplinirea ocupațiilor dorite.
- **Măsuri de politică:** Implementarea măsurilor de politică care se concentrează pe practicile de prevenire, intervenție și compensare poate ajuta la minimizarea incidenței întreruperii premature a formării. Aceste măsuri ar trebui să ofere informații cu privire la alternativele profesionale și educaționale și să sprijine cursanții cu resurse familiale reduse prin îndrumare personalizată, mentorat și sprijin financiar, dacă este posibil.

Programele de intervenție timpurie în formarea profesională ar trebui să abordeze în mod inevitabil și diversitatea culturală și incluziunea prin implementarea intervențiilor politice strategice pentru a promova un mediu incluziv. Aceste programe se concentrează pe crearea de practici de predare receptivă din punct de vedere cultural, dezvoltarea curriculumului și strategii de implicare a familiei pentru a se asigura că toți indivizii se simt apreciați și sprijiniți în parcursurile lor de învățare.

Prin încurajarea inovației, încurajarea colaborării între părțile interesate și implementarea celor mai bune practici care acordă prioritate diversității, echității și incluziunii, aceste programe urmăresc să genereze inițiative de intervenție mai eficiente.

În acest sens, programele de formare, atelierele și oportunitățile de dezvoltare profesională continuă sunt esențiale pentru ca educatorii și furnizorii de servicii să dobândească abilitățile necesare pentru promovarea diversității, echității și incluziunii în programele de intervenție timpurie.

Parteneriatele de colaborare cu organizațiile comunitare, grupurile culturale și familiile joacă un rol crucial în îmbunătățirea competențelor culturale în mediile educaționale, oferind informații și resurse valoroase pentru a crea practici culturale care să servească mai bine tuturor indivizilor.

Unitatea 4.2. Specificul din Romania

Sistemul școlar profesional din România se confruntă cu probleme specifice, devenind prioritară implementarea unor strategii de intervenție timpurie care să țină cont de nevoile specifice ale elevilor din acest tip de învățământ.

Există o mulțime de strategii și inițiative care pot fi folosite pentru a opri abandonul școlar în formarea profesională. Aceste practici se concentrează pe identificarea, consilierea și îndrumarea elevilor, pe creșterea implicării acestora prin implementarea unui curriculum semnificativ și pe creșterea sentimentului de apartenență la mediul educational.

Elevii identificați prin analiza rezultatelor școlare, dar și prin chestionare sau interviuri sau evaluări psihologice, sunt consiliați de profesori care colaborează cu consilierii școlari și psihologii. În acest proces ar trebui să se țină cont de diversitatea și specificul fiecărei școli pentru a se crea un mediu incluziv. Pentru a se asigura că fiecare elev se simte apreciat și sprijinit pe parcursul parcursului său de învățare, aceste programe trebuie să se concentreze pe crearea de practici de predare receptivă și pe strategii de implicare a familiei.

Succesul intervențiilor depinde de o abordare integrată, care să ia în considerare atât factorii individuali, cât și cei contextuali, fiind necesară adaptarea activităților cum ar fi:

- Organizarea de ateliere practice în care elevii își vor dezvolta competențele necesare specifice domeniului lor de studiu.
- Raportarea la situații concrete și implementarea proiectelor reale de învățare bazate pe probleme care să le permită acestora să aplice cunoștințele dobândite.

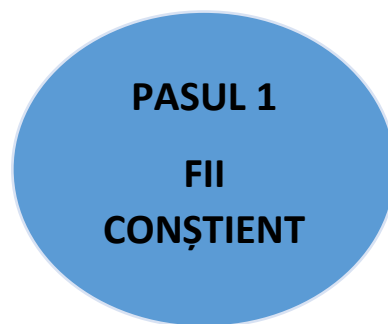

- Mentorat peer-to-peer sau implicarea elevilor cu rezultate mai bune în a ajuta pe cei cu dificultăți.

În consecință, profesorii și furnizorii de formare au nevoie de oportunități continue de formare, ateliere și dezvoltare profesională pentru a implementa intervenții personalizate, cum ar fi suport emoțional și profesional fiecărui elev cu risc, planuri de învățare personalizate și adaptarea conținutului și a metodelor de predare la cerințele individuale ale elevilor, îmbunătățirea abilităților lor de comunicare și gestionare a emoțiilor și sprijin acordat elevilor pentru a obține un loc de muncă în timpul studiilor sau după absolvire.

Unitatea 4.3 Strategii de intervenție timpurie pentru formatori

Pentru a rezuma conținutul acestui modul, puteți arunca o privire la principalii pași care ar trebui făcuți pentru a crea o strategie de intervenție timpurie pe care formatorii o pot folosi pentru a preveni abandonul școlar în formarea profesională.

✓ Evaluarea și identificarea timpurie

Evaluați în mod regulat progresul elevilor și identificați potențialele provocări din timp. Utilizați instrumente de diagnosticare pentru a identifica lacunele de învățare și a le aborda cu promptitudine.

✓ Monitorizarea prezenței și intervenția

Urmăriți tiparele de prezență și interveniți din timp dacă un elev prezintă semne de prezență neregulată. Identificați și abordați potențialele bariere în calea participării, cum ar fi problemele de transport sau de orar:

PASUL 2 OBȚINE ASISTENȚĂ

✓ Sprijin financiar și resurse

Identificați din timp provocările financiare și obțineți sprijin din partea organismului decizional pentru a identifica resursele de sprijin disponibile. Toți elevii ar trebui să aibă acces la materialele, instrumentele și consilierea necesare în cadrul contextului VET.

✓ Programare și livrare flexibilă

Luați în considerare opțiuni flexibile de orar și obțineți sprijin din partea organismului de decizie, astfel încât să puteți adapta responsabilitățile profesionale sau familiale ale elevilor la program. Utilizați abordări de învățare online sau mixte pentru a oferi diverse preferințe de învățare.

✓ Colaborarea cu alți angajați și angajatori externi

Promovați parteneriate puternice cu alți colegi, astfel încât aceștia să vă poată ajuta cu propriii elevi. Luați legătura cu angajatorii pentru a oferi elevilor informații și oportunități din lumea reală. Facilitați stagii, ucenicii sau experiențe de observare la locul de muncă pentru a îmbunătăți înțelegerea elevilor despre domeniul ales.

PASUL 3

Schimbarea abordării

✓ Planuri de învățare individualizate

Dezvoltați planuri de învățare personalizate bazate pe punctele forte, punctele slabe și stilurile de învățare ale fiecărui elev.

✓ Strategii de implicare

Creați experiențe de învățare interactive și practice pentru a menține elevii implicați. Promovați un mediu de învățare pozitiv care încurajează participarea activă și îl face pe elevul în risc de abandon să se simtă relevant în clasă.

✓ Explorarea carierei și stabilirea obiectivelor

Ajutați elevii să exploreze potențiale trasee de carieră în cadrul programului lor de formare profesională. Stabiliți obiective realiste pe termen scurt și lung, subliniind legătura dintre formare și oportunitățile viitoare.

✓ Ateliere de dezvoltare a abilităților

Gândiți creativ și concepeți un calendar pe termen lung cu diferite ateliere care îmbunătățesc abilitățile soft, cum ar fi comunicarea, munca în echipă și rezolvarea problemelor. Acest lucru va ajuta elevul în viața sa reală și poate acționa ca un mecanism de adaptare împotriva vulnerabilităților.

PASUL 3

ÎNȘOȚEȘTE ȘI EVALUEAZĂ

✓ **Mentorat și consiliere**

Desemnați mentori pentru a oferi îndrumare și sprijin elevilor. Aceștia pot fi profesori, formatori din exterior, foști elevi care s-au confruntat cu o situație similară, dar au revenit pe drumul cel bun și au o poveste de succes și o perspectivă de împărtășit. În oricare dintre aceste cazuri, trebuie să vă asigurați că monitorizați procesul și sunteți un sprijin și pentru mentor.

✓ **Programe de sprijin de la egal la egal**

Stabiliți programe de mentorat de la egal la egal pentru a încuraja elevii să se sprijine reciproc. Încurajați un sentiment de comunitate în cadrul grupului de formare profesională.

✓ **Feedback și comunicare regulată**

Oferiți feedback în timp util și constructiv cu privire la performanța elevilor. Mențineți canale de comunicare deschise cu elevii, abordând prompt îngrijorările acestora.

Formatorii ar trebui să implementeze aceste strategii de intervenție timpurie pentru a crea un mediu de învățare favorabil și incluziv care, în consecință, reduce semnificativ riscul de abandon școlar în programele de formare profesională.

Unitatea 4.3. Specificul din Romania

Abordarea multifactorială este necesară pentru a preveni abandonul școlar în școlile profesionale din România. Această abordare ar trebui să ia în considerare particularitățile școlilor și cerințele unice ale elevilor, fiind identificate și evaluate cazurile de risc prin utilizarea de monitorizare permanentă,

sondaje anonime distribuite elevilor și părinților, interviuri, chestionare psihometrice, pentru a evalua frecvent elevii cu risc și pentru a descoperi tulburări de învățare, emoționale sau comportamentale. Profesorii ar trebui să țină cont de principalele etape care ar trebui luate pentru a dezvolta o strategie de intervenție timpurie eficientă cu scopul de a preveni abandonul școlar în formarea profesională:

- Evaluarea elevilor
- Interpretarea datelor
- Consultarea cu profesorii și personalul școlar
- Stabilirea obiectivelor și a indicatorilor de performanță
- Proiectarea intervențiilor personalizate
- Colaborarea cu alte părți interesate
- Monitorizarea progresului
- Colectarea datelor și analiza lor
- Revizuirea strategiei în funcție de rezultatele monitorizării și a evaluării

Școlile profesionale pot îmbunătăți semnificativ rezultatele școlare și sociale ale elevilor prin implementarea unei strategii de intervenție timpurie bine concepute și susținute. Acest lucru reduce riscul de abandon școlar și crește șansele de succes pe termen lung.

Referințe:

- https://www.linkedin.com/pulse/early-warning-signs-skills-training-development-jbs-cm-digied?trk=article-ssr-frontend-pulse_more-articles_related-content-card
- <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-toolkit-tackling-early-leaving/intervention-approaches/monitoring-early-leavers>
- <https://www.adlit.org/topics/dropout-prevention/what-are-key-components-dropout-prevention-programs>
- Stratton, T. P., Janetski, B. K., Ray, M. E., Higginbotham, M. C., Lebovitz, L. și Martin, B. A. (2022). Detectarea semnelor de avertizare timpurie școlare și intervenția eficientă "necesită un sat". Jurnalul american de educație farmaceutică, 86(7), 8743. <https://doi.org/10.5688/ajpe8743>
- Cerda-Navarro, A., Sureda-Negre, J. & Comas-Forgas, R. Recomandări pentru combaterea abandonului educațional profesional: o revizuire a literaturii. *Trenul empiric* 9, 17 (2017). <https://doi.org/10.1186/s40461-017-0061-4>

- Shannon, G. SSue și Bylsma, Pete (2005). Programe și practici promițătoare pentru prevenirea abandonului școlar: Raport către Legislativ. Washington: Biroul Superintendentului Instrucțiunii Publice. Adus pe 8 martie 2024 de pe: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED498352.pdf>
- Psifidou, I. și colab. (2022). Reducerea la minimum a părăsirii timpurii din învățământul și formarea profesională în Europa: orientarea în carieră și consilierea ca pârgii auxiliare. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații. Document de lucru al Cedefop, nr. 11. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/75320>

Modulul 5. Trasee alternative și strategii de retenție

Considerație generală:

Majoritatea tinerilor finalizează etapele sistemului educațional, își continuă studiile sau oportunitățile de formare și intră pe piața forței de muncă cu o specializare și o diplomă. Dar, în același timp, unul din șapte tineri europeni abandonează școala fără a poseda competențele sau calificările considerate în prezent necesare pentru a intra cu succes pe piața muncii. Deși rata abandonului școlar a scăzut recent în Uniunea Europeană, există încă un număr mare de tineri clasificați ca abandon școlar timpuriu.

În 2003, Uniunea Europeană a identificat persoanele care părăsesc timpuriu școala ca fiind persoane cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care au absolvit doar învățământul secundar inferior sau mai puțin și care nu mai urmează studii sau formare. Deci, părăsirea timpurie a școlii se referă la cei care au absolvit doar învățământul preșcolar, primar, secundar inferior sau secundar superior scurt care durează mai puțin de 2 ani (ISCED, 2011). Abandonul școlar este o problemă care afectează mai mult decât pe elevul care ia această decizie; fenomenul îi afectează familia, comunitatea și societatea pe termen lung.

Părăsirea timpurie a școlii este de obicei explicată prin motive personale, sociale, economice, geografice, educaționale sau familiale. Aceste motive pot fi externe sau interne în ceea ce privește experiențele școlare și sunt întotdeauna foarte specifice individului. Pentru mulți, abandonul rezultă dintr-o varietate de motive, cum ar fi rezultatele slabe la școală, relațiile nesatisfăcătoare cu profesorii sau colegii, agresiunea, lipsa de motivație sau apartenența la "grupuri greșite" și probleme personale sau familiale, cum ar fi consumul de substanțe sau lipsa unei locuințe.

Din acest motiv, la nivel guvernamental și instituțional, există numeroase studii care analizează impactul pe care îl are abandonul școlar. De exemplu, studiile arată că elevii care abandonează studiile prezintă niveluri mai ridicate de șomaj, salarii mai mici și probleme de sănătate mai mari decât restul. Părăsirea timpurie a școlii este astfel asociată cu un grad mai ridicat de delincvență, comportamente distructive - consumul de droguri și alcool și dependență. Nivelul scăzut de ocupare a forței de muncă sau faptul că ocupă poziții mai prost plătite le afectează nivelul de trai, dar și venitul național, impozitele fiind la un nivel scăzut sau această categorie fiind susținută de măsuri sociale. Având în vedere acești factori, abandonul școlar este o preocupare la nivel național, fiind necesară dezvoltarea strategiilor pe termen

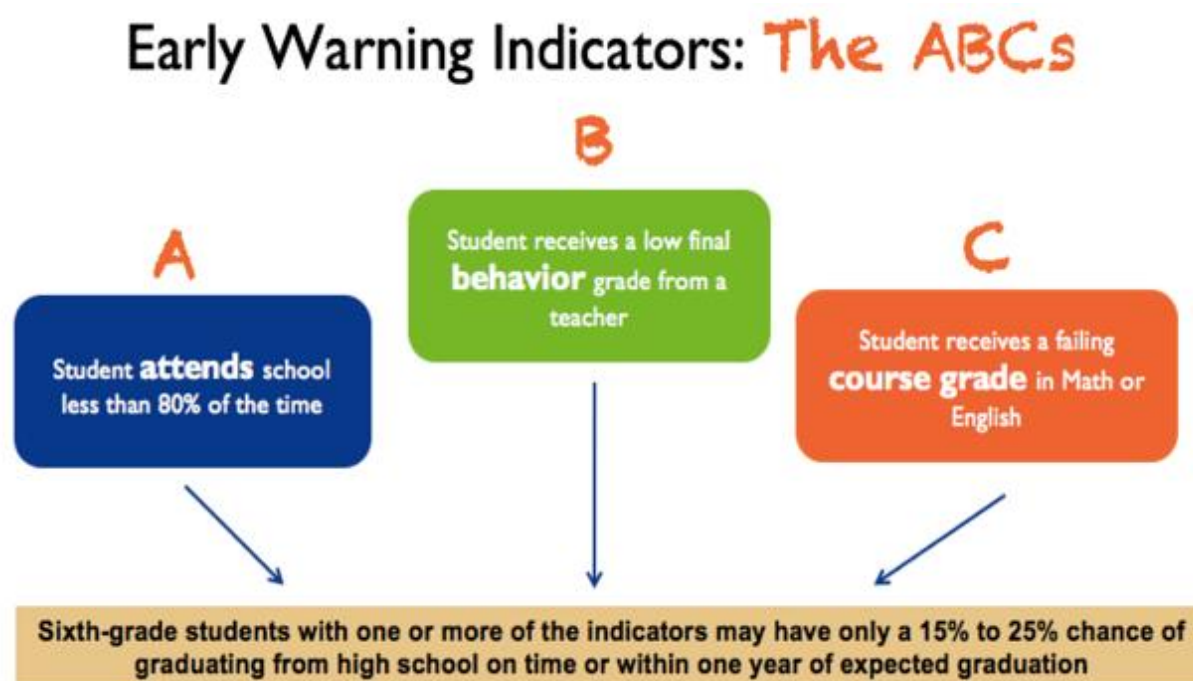
lung pentru combaterea acesteia. Rezolvarea problemei abandonului școlar necesită o abordare cu mai multe fațete care cuprinde identificarea timpurie a elevilor cu risc, oferirea de sprijin personalizat și oferirea de trasee alternative către absolvire.

O parte semnificativă a problemei poate fi atribuită lipsei de sprijin și consiliere din partea școlii și lipsei de interes pentru educație și pentru programele școlare secundare, care adesea nu oferă suficiente opțiuni variate, pedagogii alternative sau oportunități de învățare experiențială.

Prin urmare, sunt necesare măsuri eficiente pentru a reduce procentul de tineri care nu merg la școală, deoarece acest fenomen este un factor care contribuie la excluziunea socială ulterioară.

Iată o prezentare cuprinzătoare a traseelor alternative și a strategiilor de retenție pentru prevenirea abandonului școlar.

Unitatea 5.1 Sisteme de avertizare timpurie. Cum să identifici elevii cu risc

a. Indicatori

Numeroase studii în domeniu au demonstrat eficacitatea utilizării predictorilor de abandon școlar pentru identificarea celor expuși riscului și pentru adoptarea timpurie a măsurilor de intervenție. Acești predictorii iau în considerare o gamă largă de indicatori: *comportamentul școlar* (de exemplu, absențe școlare, întârzieri, comportament în clasă, îndeplinirea sarcinilor), *abilități cognitive* (scoruri IQ), *resurse personale* (locus de control, autoeficacitate școlară, satisfacție față de școală) și *experiențe școlare timpurii* (repetarea claselor, statut de educație specială), *rasă*, *sex*, *etnie* și *socio-economic* sunt predictorii semnificativi ai retragerii timpurii din școală.

Aceste conceptualizări alternative ale riscului de abandon școlar pot fi ajuta părinții, practicienii și alte părți implicate în prevenirea abandonului școlar atunci când formulează intervenții. Identificarea elevilor expuși riscului este un proces dificil, atât pentru că semnele nu sunt întotdeauna vizibile, cât și pentru că există mai multe categorii de elevi care pot ajunge în această situație, atât cei cu rezultate școlare slabe, cât și cei cu potențial intelectual ridicat. Experții în domeniu atrag atenția asupra unor modele comportamentale care indică faptul că un elev se confruntă cu provocări școlare sau personale (sau ambele):

- **Note joase sau variații mari (note înalte inițial și apoi note extrem de joase)**
- **Interacțiune slabă cu membrii clasei sau cu profesorii**
- **Eșec în efectuarea temelor.**

Notele slabe sunt probabil cele mai evidente mijloace de identificare a elevilor cu risc. În funcție de rezultatele școlare, putem clasifica elevii în trei categorii de risc: în siguranță, supravegheați și în pericol. Părinții și profesorii vor fi notificați cu privire la includerea într-o categorie de risc.

- **Absenteism / Întârziere**

Dacă un elev nu participă la cursuri sau întârzie frecvent, acesta este un alt bun indicator al comportamentului riscant. Absenteismul este o problemă majoră pe care administratorii școlilor trebuie să o abordeze; prin urmare, multe școli au o limită de 20 de absențe. Unele școli impun, de asemenea, raportarea obligatorie către părinții sau consilieri pentru a reduce și gestiona problema. Cei care au abandonat școala au raportat că lipsesc de la prea multe zile de școală și au dificultăți în a ține pasul; este al doilea motiv dat adesea pentru a justifica abandonul școlar. Prin urmare, este important să determinați de ce acești elevi sunt absenți și să găsiți o modalitate prin care să recupereze materia și să se întoarcă la clasă.

- **Participare scăzută sau inexistentă**

Elevii care nu participă la activități pot face parte din categoriile expuse riscului. Acest aspect nu este întotdeauna valabil, deoarece unii elevi sunt pur și simplu timizi, iar alții sunt mai puțin interesați de disciplina respectivă. Cu toate acestea, refuzul constant de a participa la discuțiile din clasă, de a finaliza activitățile de clasă, de a lua notițe sau de a participa la cursuri poate fi un indicator al comportamentului riscant. Dezangajarea este descrisă ca procesul treptat prin care elevii devin neimplicați din mediul școlar (Finn, 1989).

Implicarea comportamentală (de exemplu, participarea voluntară la curs, prezență, efort) și școlară (de exemplu, finalizarea temelor, timpul petrecut cu sarcinile) sunt ușor de observat. Pe de altă parte, implicarea cognitivă (învățarea, relevanța temelor) și implicarea afectivă (de exemplu, sentimentele de apartenență, relațiile cu profesorii și colegii) sunt mai dificil de măsurat și necesită o analiză specializată.

- **Schimbările de dispoziție și schimbările de comportament sunt un indicator al situațiilor de risc**

Pentru ambele situații, au fost propuse o serie de teste standard care, atunci când sunt aplicate, pot oferi indicații timpurii cu privire la elevii cu risc de abandon școlar timpuriu.

În acest caz, am preluat două teste, propuse de experți în domeniu. În general, chestionarele elaborate în cadrul studiilor efectuate pe această temă iau în considerare câteva așteptări fundamentale:

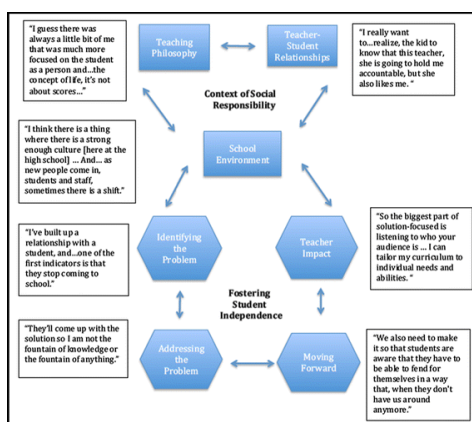
- **Caracteristici de bază:** sex, vârstă.

- **informații despre viața școlară:** parcurs școlar, studii actuale, atitudini față de profesori și aspirațiile lor educaționale viitoare;

- **informații despre viața de familie și condițiile de familie ale tinerilor:** componența familiei, rolul în cadrul ei, atitudinea lor față de părinți, frați; zonele în care locuiesc, situația economică

- **informații despre grupul/grupurile din care fac parte :** interacțiunea cu colegii de școală, componența grupului de prieteni și aspirațiile lor dincolo de educație;

- **planuri de viitor** în ceea ce privește educația și formarea continuă și aspirațiile profesionale. ²⁴

Tabelul 1

Variabile modificabile asociate cu abandonul școlar

	Normal	În situație de risc
Elevii	• Își fac temele • Vin pregătiți la ore • Locus de control puternic • Imagine de sine corectă • Așteptări privind absolvirea școlii	• Rate mari de absenteism • Probleme de comportament • Performanțe școlare reduse • Repetenție • Au un job
Famiiliile	• Sprijin școlar (de ex. ajutor la teme) și motivațional (de ex., așteptări înalte, discuții cu copiii despre școală) pentru învățare	• Așteptări educaționale reduse • Mobilitate • Stiluri permissive de parenting

²⁴ [Szlyk, H.S. \(2017\). Promovarea independenței printr-o cultură școlară a responsabilității sociale: o teorie fundamentată pentru implicarea elevilor cu risc. Cercetarea mediilor de învățare](#)

	• Supraveghere parentală	
Școlile	• Medii școlare disciplinate • Profesori implicați și dedicați • Politici disciplinare corecte	• Autoritate redusă a adulților • Mărimea școlii (peste 1000 de elevi) • Raport crescut elevi/profesori • Relații distante între corpul profesoral și elevi • Curriculum slab sau neinteresant • Așteptări reduse și nivel ridicat de absentism

Al doilea tabel propune un model de analiză a gradului de risc de părăsire timpurie a școlii luând în considerare 2 categorii de factori: factori individuali și sociali și factori școlari și sistemici.²⁵

Factori sociali și individuali	Performanța educațională	Realizări educaționale	
		Perseverență	
		Împlinire	
	Comportamentul	Implicare	Școlară
			Socială
		Tendință anti-socială	
	Atitudini		
	Fundalul social	Experiențele anterioare	
		Starea de sănătate	
		Familia	Demografia
Tipul și structura			
Practici			
Resurse			
Factori școlari și sistemici	Structura școlară		
	Practicile școlare		

b. Măsuri de identificare a elevilor în situație de risc

²⁵ chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.tusla.ie/uploads/content/V2_Executive_Summary.pdf

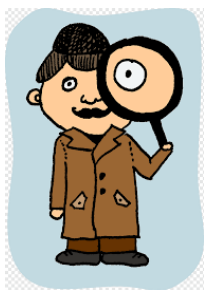
- **Creați o echipă de evaluare a riscurilor:** Înființarea unei echipe de evaluare a riscurilor formată din profesori, consilieri, mentori și directori de școli. Această echipă ar trebui să se întâlnească periodic pentru a discuta situațiile care apar și preocupările cu privire la elevii cu risc din școală.

Deoarece membrii echipei lucrează în roluri diferite, ei pot oferi perspective și păreri diversificate asupra provocărilor fiecărui elev și a modului cel mai bun de a le aborda. Dezvoltați o strategie unificată pentru planuri de intervenție individualizate pentru a comunica cu alți profesori și cu personalul școlii

pentru a asigura o abordare coerentă.

Proiectarea unor sisteme eficiente de avertizare timpurie. Aceste sisteme pot folosi date din înregistrările de prezență, note, acțiuni disciplinare și teste standardizate pentru a semnaliza potențialele riscuri de abandon.

- **Observarea și comunicarea cu alți profesori:**

Colaborarea cu directorul și consiliul profesorilor de clasă pentru implementarea acestora. Întâlniți-vă în mod regulat cu ei și discutați situația fiecărui elev. Încurajați profesorii să fie atenți la schimbările în comportamentul și performanța elevilor și să comunice în mod regulat cu familiile lor pentru a identifica potențialele probleme.

- **Screening socio-emoțional:**

Efectuați screening socio-emoțional pentru a identifica elevii cu probleme de sănătate mentală, familială sau personală care le pot influența performanța școlară și pot crește riscul de abandon școlar.

Sistemele de avertizare timpurie se bazează pe selectarea indicatorilor de bază asociați factorilor de risc. Ne oferă informații

despre mediul familial; performanțe, comportament și atitudini la școală; și informații despre starea de sănătate și financiară a elevilor. Tabelul de mai jos cuprinde principalii indicatori regăsiți în literatura de specialitate privind abandonul timpuriu.

MEDIUL FAMILIAL	REALIZĂRI, COMPORTAMENT ȘI ATITUDINI	SĂNĂTATE ȘI STARE DE BINE
Statutul socio-economic al familiei Migranți sau minorități etnice Responsabilități familiale (de exemplu, îngrijirea fraților)	Performanță școlară scăzută (note proaste, repetenție) Absenteism Comportament disruptiv sau lipsă de implicare pozitivă în	Circumstanțe de sănătate (boală, abuz de substanțe, sarcină)

Lipsa implicării și sprijinului familiei	activități din sau în afara curriculumului Auto-percepție negativă legată de eșecul școlar Absența unei viziuni pozitive de viitor a propriei persoane Lipsa pregătirii pentru muncă	Probleme legate de sărăcia copilului (de exemplu, foame, lipsă de somn) Probleme legate de bunăstarea personală, socială și emoțională (de exemplu, sentiment de apartenență la comunitatea de formare, satisfacție cu relația elev-profesor, relații cu colegii, bullying)
--	---	--

Sursa: <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-toolkit-tackling-early-leaving/intervention-approaches/identification-learners-risk-early-leaving>

Unitatea 5.1. Specificul din Romania

Numarul persoanelor din Romania, care părăsesc timpuriu școala, cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani, care au absolvit doar învățământul secundar inferior sau mai puțin și care nu mai urmează studii sau formare ramane constant, desi se adoptă măsuri considerabile pentru a diminua rata abandonului școlar, în contextul în care aceasta este o problemă care afectează mai mult decât pe elevul care ia această decizie; fenomenul îi afectează familia, comunitatea și societatea pe termen lung.

Părăsirea timpurie a școlii este de obicei explicată prin motive personale, sociale, economice, geografice, educaționale sau familiale. Aceste motive pot fi externe sau interne în ceea ce privește experiențele școlare și sunt întotdeauna foarte specifice individului. Pentru mulți, abandonul rezultă dintr-o varietate de motive, cum ar fi rezultatele slabe la școală, relațiile nesatisfăcătoare cu profesorii sau colegii, agresiunea, lipsa de motivație sau apartenența la "grupuri greșite" și probleme personale sau familiale, cum ar fi consumul de substanțe sau lipsa unei locuințe.

Metodele alternative implementate în România pentru a combate acest fenomen și pentru a crește rata de retenție a elevilor în sistemul școlar se axează pe analiza datelor statistice, obiectivul general raportându-se la înțelegerea contextele de interacțiune de la egal la egal

în clasă, care permit mai multor adolescenți să se angajeze în activitățile de învățare de la școală.

Strategiile de retenție vizează consolidarea unui mediu de învățare bun, care îi încurajează să rămână în școală:

- Identificarea riscului de abandon prin evaluarea continuă a progresului elevilor și intervenția precoce prin adaptarea și personalizarea conținutului și a metodelor de predare pentru nevoile fiecărui elev.
- consiliere și asistență psihologică pentru studenții care se confruntă cu probleme emoționale sau sociale.
- Colaborarea cu părinții și comunitatea și implicarea activă a acestora Utilizarea metodelor de predare interactive și organizarea de activități extrașcolare
- Oferirea elevilor din familii defavorizate burse, transport gratuit și materiale didactice gratuite

Traseele alternative reprezintă o variantă de învățare flexibilă, adaptată nevoilor individuale ale elevilor care întâmpină dificultăți în a se integra în sistemul tradițional de învățământ.

Scolile de arte și meserii, care oferă o educație practică, o alternativă atractivă pentru tinerii care nu se regăsesc în învățământul teoretic, sunt un exemplu de variante de învățare flexibilă care se adaptează nevoilor individuale ale elevilor care întâmpină dificultăți în a se integra în sistemul tradițional de învățământ.

Centrele de formare profesională oferă studenților cursuri scurte și intensive care îi ajută să dobândească competențe specifice pentru piața muncii.

Programele de învățământ la distanță, care oferă flexibilitate în ceea ce privește timpul și locul de studiu, sunt potrivite pentru studenții care lucrează sau au alte responsabilități.

Programele de învățământ dual, care pregătesc tinerii pentru piața muncii prin combinarea studiilor teoretice cu experiența reală într-o companie.

Unitatea 5.2 Metode de intervenție pentru succes

Una dintre cele mai mari provocări pentru profesori este găsirea unor modalități de a sprijini elevii cu risc în clasă. Cele mai multe analize din teren se concentrează pe strategii precum construirea de relații solide în clasă, utilizarea unui model democratic de clasă, dezvoltarea unui sistem de check-in/check-out, comunicarea permanentă cu părinții și dezvoltarea unui sistem educațional personalizat. Acestea pot contribui în mare măsură la pregătirea acestor elevi pentru succes și pot reduce substanțial riscul de părăsire timpurie a școlii.

După cum am văzut în analiza privind cauzele abandonului școlar, acesta are o varietate de cauze; prin urmare, soluțiile sunt multidimensionale. Analizând studiile din domeniu, observăm că majoritatea identifică strategii comune cu impact pozitiv asupra reducerii abandonului școlar. Aceste strategii sunt grupate în patru categorii generale:

- **Strategii fundamentale**
- **Intervenții timpurii**
- **Strategii de bază**
- **Gestionarea și îmbunătățirea instruirii**

A. Strategii fundamentale

- Colaborarea școală-comunitate
- Medii de învățare sigure

Această metodologie se concentrează pe controlul unei comunități închise și receptivă, în care toată lumea din comunitate este responsabilă pentru calitatea instruirii, într-un mediu preocupat și colaborativ în care tinerii pot progresa și pot avea realizări. Componentele de bază ale acestui tip de colaborare depind de o comunicare viabilă, continuă și multidimensională, astfel încât anticiparea abandonului să fie un efort continuu la nivelul întregii comunități.

Experții în domeniu consideră esențială prevenția generală, prin crearea unor medii de învățare bazate pe cooperare, pe o bună cunoaștere a problemelor și nevoilor elevilor, nu doar cele școlare, ci și cele cu care se confruntă în familie sau în comunitățile din care provin (abandon, familii separate, bande de tineri) pentru adaptarea strategiilor și activităților la aceste nevoi.

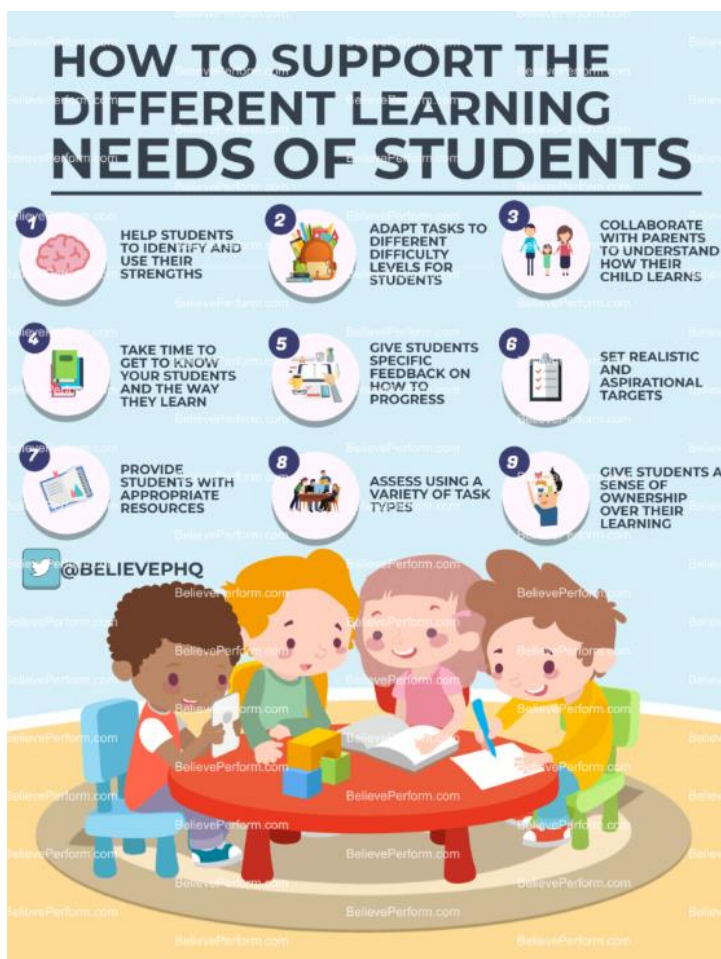
Fostul președinte al Asociației Naționale a Psihologilor Școlari, Kathleen M. Minke, PhD., explică faptul că școlile nu ar trebui "să se gândească la nevoile sociale și emoționale ale copiilor ca la ceva ce faci după ce le abordezi performanța școlară". Aceste nevoi ar trebui să fie considerate "ca parte a întregii lor experiențe școlare" pentru a îmbunătăți atât viața elevilor, cât și succesul general al școlii.

Principalele măsuri care pot fi integrate în acest sistem sunt:

-desfășurarea de activități pentru cunoașterea elevilor.

- activități de asigurare a coeziunii și cooperării în cadrul claselor.
- crearea de conexiuni reale, permanente între școli prin excursii, conferințe cu părinții/profesorii și proiecte la nivel de clasă
- cooperarea cu personalul specializat (consilieri, persoane de sprijin)
- Ofertarea de sprijin suplimentar elevilor care se confruntă cu schimbări majore (mutarea la o școală nouă, trecerea la un nivel de școlarizare, părinții care divorțează etc.)
- Implicarea părinților în activitățile școlare
- Conectarea elevilor cu resursele comunității (de exemplu, organizații religioase, afaceri, instituții culturale, universități, organizații publice și private)

B) Intervenții timpurii

- Implicarea familiei

Implicarea familiei

Se constată că implicarea familiei are un efect coordonat, pozitiv asupra realizărilor tinerilor și este unul dintre cei mai preciși indicatori ai succesului unui elev la școală. Componentele de bază ale acestui tip de colaborare depind de o comunicare de succes, continuă și multidimensională, bidirecțională, precum și de evaluări continue ale nevoilor și de susțineri și medieri familiale receptive.

c) Strategii de bază

- Mentorat/Meditații
- Construirea relației de colaborare profesor-elev și motivarea stabilirii obiectivelor la elevii cu risc

Programe de mentorat

Sistemul de check-in/check-out presupune crearea unei relații cu un membru al echipei școlii pentru a-i îmbunătăți activitatea școlară, prin crearea unui curs personalizat, care poate fi ajustat în funcție de interesele și de nevoile elevului. Această persoană poate fi desemnată de școală, în urma unei cercetări preliminare pentru a se stabili afinitățile, sau poate fi aleasă de elev.

S-a constatat că această metodă reduce comportamentele perturbatoare prin construirea unei relații cu un alt adult din clădirea școlii (altul decât actualul profesor de clasă). Modelul standard propus de experții în domeniu presupune că mentorul și discipolul ar trebui să se întâlnească cel puțin de două ori pe zi, o dată dimineața (check-in) și o dată la sfârșitul zilei (check-out). Adultul îi ajută să se pregătească pentru activitățile lui zilnice parcurgând împreună cu elevul o foaie de obiective prestabilite, dar și cum va lucra elevul pentru a-și atinge obiectivele școlare și personale sau despre cum pot fi abordate provocările lui în acea zi. La sesiunea de check-out, ei pot trece în revistă succesele zilei și zonele de îmbunătățire și pot face planuri pentru ziua de mâine.

Sistemul de check-in/check-out ar trebui să fie conceput personal pentru a satisface cel mai bine nevoile fiecărui elev. Programele de mentorat ajută la stimularea interacțiunilor pozitive cu personalul școlii și generează un climat sigur, incluziv și motivant.

Construirea relației de colaborare profesor-elev și motivarea stabilirii obiectivelor la elevii cu risc

Legăturile pozitive profesor-elev sunt puternice și rezonabile și se dezvoltă în situații de învățare în care elevii se simt în siguranță, implicați și apreciați. Instructorii construiesc conexiuni cu elevii atunci când arată respect și sunt înțelegători față de nevoile lor. Această abordare a construirii și menținerii aspirațiilor înalte permite definirea rolurilor și creează conexiuni pozitive și instruire, facilitând învățarea cu succes. Cunoașterea și înțelegerea elevilor, a familiilor și a comunității le poate oferi instrumentele necesare pentru a-i motiva pe elevi și pentru a crea o conexiune mai bună cu ei. Reflexivitatea permite instructorilor să înțeleagă modul în care contextul și circumstanțele le influențează luarea deciziilor și răspunsurile.

Elevii care au legături bune cu profesorii lor sunt mai predispuși să aibă stări de spirit pozitive față de școală, să se simtă parte a comunității școlare, să obțină rezultate școlare mai bune și să acorde o mare valoare școlii. Un mediu școlar integrativ permite elevilor să se simtă în siguranță și va fi consolidat în contextul oricărei provocări (Centrul pentru Măsurarea și Evaluarea Instruirii, 2020).

Sursa: <https://www.powerschool.com/blog/how-to-approach-teacher-collaboration-in-todays-classrooms/>

Care sunt strategiile eficiente de intervenție pentru cursanții cu risc?

- Comunicați așteptările ridicate ale elevilor.
- Stabiliți rutine.
- Feedback pozitiv.
- Încurajați stabilirea obiectivelor individuale de progres.
- Arătați compasiune și empatie. Exprimați-vă empatia pentru luptele lor și validați-le sentimentele pentru a încuraja încrederea și deschiderea.
- Crearea unei structuri sigure și de încredere.
- Predarea ascultării active. Practicați ascultarea activă pentru a înțelege perspectivele, provocările și aspirațiile elevilor.
- Instrucțiuni de strategie de încorporare

D. Gestionarea și îmbunătățirea instruirii

- Învățare activă
- Facilitați comunicarea regulată
- Promovați succesul și implicarea
- Abordați sănătatea mintală și provocările personale

Învățare activă

Strategiile de învățare activă și implicare a elevilor implică în mod semnificativ elevii ca parteneri în propria lor învățare. Aceste strategii includ păreri și alegerile elevilor. Feedback eficient, evaluare inter pares și stabilirea obiectivelor. Învățare colaborativă; gândire critică, creativă și reflexivă; micropredare, discuții și comunicare bidirecțională. Pentru o eficiență maximă, profesorii ar trebui să ofere instrumente și strategii pentru a-i ajuta pe elevi să se organizeze pe ei înșiși și materiale noi. Tehnici și pași sistematici de urmat atunci când lucrați la sarcini și reflectați asupra învățării.

Facilitați comunicarea regulată:

Verificări regulate: Programați verificări regulate cu elevii pentru a le monitoriza progresul, a aborda orice preocupări și a oferi încurajare.

Comunicarea cu părinții: Mențineți o comunicare deschisă cu părinții sau tutorii pentru a-i ține la curent cu progresul copilului lor și cu intervențiile implementate.

Colaborarea cu profesorii: Colaborați cu profesorii pentru a coordona sprijinul și a asigura consecvența în toate aspectele experienței de învățare a elevului.

Promovați succesul și implicarea:

Sărbătoriți realizările: Recunoașteți și sărbătoriți realizările școlare, sociale și personale ale elevilor pentru a le spori încrederea și motivația.

Conectați învățarea la obiective: Ajutați-i pe elevi să-și conecteze învățarea la aspirațiile lor viitoare și la obiectivele de carieră pentru a crește implicarea și motivația.

Oferiți oportunități: Oferiți oportunități elevilor de a participa la activități extracurriculare, cluburi școlare și proiecte de servicii comunitare pentru a încuraja implicarea și dezvoltarea personală.

Abordați sănătatea mintală și provocările personale:

Semne de probleme de sănătate mintală: Fiți atenți la semnele de probleme de sănătate mintală, cum ar fi modificări de comportament, dispoziție sau performanță școlară.

Trimitere la profesioniști: Când este necesar, trimiteți elevii la profesioniști calificați în sănătate mintală pentru evaluare și sprijin suplimentar.

Conectați-vă cu resursele comunitare: Conectați elevii cu resurse comunitare, cum ar fi bănci de alimente, adăposturi pentru persoane fără adăpost sau agenții de servicii sociale, pentru a aborda orice provocări personale subiacente.

Prin implementarea acestei abordări cuprinzătoare, educatorii și consilierii pot oferi în mod eficient consultanță și îndrumare cursanților cu risc, ajutându-i să depășească provocările, să reușească școlar și să dezvolte abilitățile și reziliența de care au nevoie pentru a-și atinge potențialul maxim.

Unitatea 5.2. Specificul din Romania

Intervențiile eficiente și găsirea modalităților de a-i ajuta pe elevii în risc de abandon este una dintre cele mai mari provocări pentru profesorii din Romania, fiind stâns legate de cauzele care determină elevii să părăsească școala. Sprijinul și învățarea personalizată, monitorizarea și evaluarea permanentă, consolidarea unui mediu educațional favorabil învățării și democratic și comunicarea permanentă pot contribui în mare măsură la pregătirea acestor elevi pentru succes și pot reduce semnificativ riscul de părăsire timpurie a școlii.

Intervențiile eficiente pentru a împiedica elevii să abandoneze școala se axează pe colaborarea strânsă între profesori, consilieri școlari și asistenți sociali pentru a realiza evaluări regulate ale comportamentului și performanțelor elevilor prin chestionare și interviuri, adaptarea conținutului și a metodelor de predare la cerințele fiecărui elev, programe de mentorat, un mediu de învățare pozitiv și deschis tuturor, relații pozitive interpersonale și consiliere psihologică pentru elevii care se confruntă cu probleme emoționale, stres și conflicte.

Organizarea activităților extrașcolare în parteneriat cu asociații non-guvernamentale sau alte părți interesate poate îmbunătăți procesul de selecție a celor mai eficiente intervenții, prin promovarea unor activități cu profesioniști care să ofere informații despre diverse oportunități de carieră și despre efectuarea de stagii de practică în organizații.

Alte tipuri de intervenții care pot fi folosite se referă la colaborarea strânsă cu părinții pentru a discuta despre progresul școlar al copiilor lor sau acordarea burselor și a unui sprijin financiar pentru familiile defavorizate pentru a le permite copiilor să urmeze școala.

Pe lângă intervențiile și strategiile selectate pot fi implementate și alte măsuri concrete. Care pot favoriza diminuarea abandonului școlar, cum ar fi:

- simplificarea proceselor administrative care implică înscrierea și menținerea elevilor aflați în situații de risc în școală
- îmbunătățirea infrastructurii instituțiilor de învățământ, prin asigurarea unui mediu de învățare modern și sigur.
- formarea continuă a profesorilor și dezvoltarea competențelor profesorilor în pedagogia specială și consilierea școlară

Unitatea 5.3 Explorarea traseelor alternative de educație și formare

Educația alternativă își propune să construiască opțiuni pentru elevii care nu au succes în parcursul lor educațional actual, să-i ajute să ajungă la absolvirea liceului și să-i pregătească fie pentru studii postliceale, fie pentru o carieră. În sistemele educaționale actuale, există o varietate de modele care pot fi luate în considerare pentru dezvoltarea programelor de educație alternativă. Conceperea lor pornește de la evaluarea nevoilor elevilor cu risc de abandon școlar pentru a putea dezvolta un model eficient de educație alternativă.

Instruire personalizată - Experiențele de învățare pot fi diferențiate sau individualizate pentru a se potrivi intereselor, ritmului, timpului de studiu și experiențelor anterioare ale fiecărui cursant. Într-un mediu personalizat, obiectivele, conținutul, metodele și ritmul de învățare vor fi adaptate nevoilor cursantului la un moment dat (astfel, personalizarea include diferențierea și personalizarea).

Un beneficiu important al acestui lucru este faptul că se pot schimba și adapta pe măsură ce nevoile elevilor se schimbă. Echitatea ar trebui să fie punctul central al procesului de proiectare a parcursurilor educaționale alternative, deoarece oferă șansa de a primi o educație adecvată pentru

elevii care nu reușesc în școala tradițională. Tocmai din acest motiv, modelele educaționale alternative ar trebui să fie inovatoare, creative și, mai presus de toate, adaptabile.

Unele dintre **elementele comune ale educației alternative** includ:

- grupuri mici de studiu
- o interacțiune față în față cu mentori, tutori etc.
- orar flexibil
- Oportunități multiple de învățare prin cursuri conduse de profesori, online și hibride
- curriculum accesibil
- gamă variată de strategii de instruire
- un mediu de învățare incluziv
- Un design alternativ poate include ore și programe flexibile, abilități și conținut diferite și metode de învățare diferite.

Posibilități de desfășurare -

Se poate desfășura în cadrul școlii tradiționale în timpul zilei de școală regulate SAU în cadrul școlii tradiționale după ziua de școală regulată. O altă opțiune este într-o locație separată, externă, ca program conectat la școală sau ca școală separată, independentă.

Sprijin comportamental -

Sprijin și proceduri intenționate pentru a asigura siguranța tuturor elevilor și pentru a atenua comportamentele care pot întrerupe mediul de învățare, inclusiv sprijin pentru populația de elevi care respectă cerințele Capitolului 222: Legea privind accesul

	elevilor la servicii educaționale și excluderea din școală.
Durată/Cadru de timp pentru elevi - Se poate desfășura temporar sau permanent sau ambele, în funcție de nevoile elevului. Autoritățile decid obiectivul parcursului școlar, care poate fi de a reține elevii până la absolvire sau de a transfera elevii înapoi la școala medie sau liceul tradițional. Districtele/școlile au autonomie în procesele de intrare și ieșire din educația alternativă.	Acumularea de credite academice - Se poate concentra pe acumularea de credite pentru a viza elevii care nu au suficiente și nu pot absolvi din această cauză. Acumularea de credite ar trebui să fie similară cu cadrul școlar tradițional, să accelereze învățarea și să utilizeze diverse modalități care funcționează pentru elevii incluși în program. Sprijinul pentru accelerarea creditelor este cheia succesului academic pe termen lung pentru unii elevi.

Sursa : <https://www.doe.mass.edu/alted/altedguide.docx>

Cele mai comune modele de educație alternativă includ:

a) Învățare flexibilă

Oferă opțiuni flexibile de programare / orar pentru a se adapta angajamentelor de muncă, circumstanțelor personale și intereselor elevilor într-un anumit domeniu de studiu. Acum, oferta în acest domeniu este destul de largă, inclusiv cursuri online, cursuri de seară sau programe de învățământ la distanță. Acestea din urmă oferă opțiuni flexibile de programare, permițând persoanelor să învețe în ritmul lor și să-și gestioneze educația în funcție de programul lor.

b) Programe de certificare pe termen scurt:

Aceste programe se concentrează pe abilități sau competențe specifice care necesită de obicei mai puțin timp și efort decât programele tradiționale, permițând elevilor să obțină creditele mai rapid și reducând timpul necesar pentru absolvire. Sunt ideale pentru persoanele care doresc să dobândească noi abilități, să aprofundeze anumite domenii sau ale căror resurse materiale sau familiale nu le permit să treacă prin sistemul școlar tipic.

c) Programe alternative de diplomă:

Oferiți programe alternative de diplomă care sunt adaptate nevoilor și intereselor elevilor cu risc, cum ar fi programe de educație profesională și tehnică (CTE) sau programe de educație pentru adulți.

d) Credit pentru învățare anterioară (RPL):

Programele RPL permit persoanelor să câștige credite universitare pentru cunoștințele și abilitățile dobândite prin experiențe anterioare, cum ar fi munca, serviciul militar sau educația non-formală. Acest lucru poate reduce semnificativ timpul și costul obținerii unei diplome de învățământ superior.

e) **Instruire personalizată**

Experiențele de învățare pot fi particularizate, diferențiate sau individualizate (combinând învățarea personalizată în ritm propriu cu flexibilitatea conținutului sau a subiectului pentru a se potrivi preferințelor, intereselor și experiențelor anterioare ale fiecărui cursant). Într-un mediu complet personalizat, obiectivele și conținutul de învățare, precum și metodele și ritmul pot varia (astfel, personalizarea include diferențierea și individualizarea).

f) **Formarea profesională (VET) în școli**

Unii elevi din sistemul de liceu vor alege să nu urmeze o diplomă universitară. Deși poate exista o ambiție de a merge la universitate, stilurile de învățare ale unor elevi sunt mai bine susținute în sistemul VET și utilizarea programelor de formare profesională VET oferite prin școli poate ajuta la obținerea accesului la domeniul de studiu dorit. De exemplu, un elev poate alege un curs VET în servicii de sănătate, în pregătirea pentru asistență medicală, apoi o diplomă în asistență medicală. Acest lucru poate crea apoi o cale către universitate și poate exista posibilitatea recunoașterii cursului la nivel universitar și a echivalării creditelor astfel obținute.

Strategii de retenție:

1. **Întărire pozitivă:** Utilizați tehnici de întărire pozitivă pentru a recunoaște și sărbători realizările elevilor, atât mari, cât și mici. Acest lucru poate ajuta la creșterea motivației și a implicării.
2. **Conexiuni semnificative:** Promovați conexiuni semnificative între elevi, profesori și personal. Creați un mediu școlar favorabil și incluziv în care elevii să se simtă apreciați și respectați.
3. **Explorarea carierei:** Oferiți oportunități de explorare și îndrumare în carieră, ajutând elevii să-și conecteze educația cu aspirațiile lor viitoare. Acest lucru poate crește implicarea și motivația.
4. **Parteneriate comunitare:** Colaborați cu organizații comunitare, companii și angajatori pentru a oferi elevilor expunere la experiențe din lumea reală și oportunități de angajare.
5. **Tranziții postliceale:** Ajutați elevii să asigure educație postliceală, formare profesională sau oportunități de angajare după absolvire.

Prin implementarea unei abordări cuprinzătoare care combină identificarea timpurie, sprijinul personalizat, trasee alternative și strategii eficiente de retenție, școlile pot reduce semnificativ ratele de abandon școlar și pot îmbunătăți rezultatele elevilor. Traseele alternative de educație și formare oferă indivizilor opțiuni diverse și flexibile pentru a dobândi cunoștințe, abilități și acreditări care pot duce la avansarea în carieră și la împlinirea personală. Aceste trasee se adresează diferitelor stiluri de învățare, preferințe și circumstanțe, oferind acces la educație și formare dincolo de setările tradiționale de clasă.

Beneficiile traseelor alternative:

Traseele alternative oferă o varietate de oportunități pentru persoanele care doresc să-și îmbunătățească educația, abilitățile și cariera. Oferind opțiuni de învățare flexibile, accesibile și aliniate industriei, aceste trasee permit indivizilor să-și atingă obiectivele educaționale și profesionale.

Flexibilitate și accesibilitate: Traseele alternative oferă orare flexibile, opțiuni online și credit pentru învățarea anterioară, făcând educația mai accesibilă persoanelor cu circumstanțe și angajamente diverse.

Accentul pe abilitățile practice: Multe trasee alternative pun accentul pe abilitățile practice și învățarea practică, pregătind persoanele pentru un loc de muncă imediat sau pentru obiective specifice de carieră.

Rentabilitate: Programele de certificare pe termen scurt, ucenicile și cursurile online pot fi adesea mai accesibile financiar decât programele de studii tradiționale, făcându-le o opțiune viabilă pentru persoanele care caută educație și formare rentabile.

Avansarea în carieră: Traseele alternative pot oferi persoanelor abilitățile și acreditările de care au nevoie pentru a avansa în carieră, pentru a obține promovări sau pentru a trece la noi domenii.

Creșterea și dezvoltarea personală: Traseele alternative oferă indivizilor oportunități de a dezvolta noi abilități, de a-și extinde baza de cunoștințe și de a-și îmbunătăți creșterea personală și capacitatea de angajare.

Alinierea la nevoile industriei: Multe trasee alternative sunt concepute în colaborare cu experți din industrie și angajatori, asigurându-se că abilitățile și cunoștințele dobândite sunt relevante pentru cerințele actuale ale pieței.

Implicare: Traseele alternative implică adesea parteneriate cu organizații comunitare, companii și angajatori, creând oportunități de networking, stagii și plasamente de muncă.

Traseele alternative oferă o gamă variată de oportunități pentru persoanele care doresc să-și îmbunătățească educația, abilitățile și cariera. Oferind opțiuni de învățare flexibile, accesibile și aliniate industriei, aceste trasee permit indivizilor să-și atingă obiectivele educaționale și profesionale.

Concluzie: Înțelegerea diferiților factori de risc și a modului în care aceștia pot influența succesul unui elev la școală sau decizia de a abandona școala este foarte importantă. Identificarea acestor factori și înțelegerea elevilor pot ajuta școlile să ia măsuri timpurii și să reducă ratele de abandon școlar. O modalitate eficientă în acest proces este crearea unui instrument de screening universal sau la nivel de școală, aplicarea acestuia și ajustarea permanentă a politicii de rezultate indicate.

Unitatea 5.3. Specificul din Romania

Educația alternativă ajută elevii care nu reușesc să se mențină la standardele cerute în școlile tradiționale și care îi ajută să finalizeze studiile medii și îi pregătește pentru o carieră sau studii postliceale. Există o serie de modele care pot fi luate în considerare atunci când se creează programe alternative de învățământ în sistemele educaționale existente în România.

Învățământul profesional din România oferă o gamă largă de opțiuni pentru elevi, iar în ultimii ani au fost adăugate și diversificate trasee alternative pentru a satisface mai bine cerințele pieței muncii și cerințele specifice ale tinerilor. Elevii pot dezvolta competențe specifice și pot găsi mai ușor un loc de muncă cu aceste rute alternative, care oferă flexibilitate și personalizare.

Învățământ dual reprezintă o metodă de învățare care combină învățarea teoretică la școală cu practicile din lumea reală a unei companii. Acest tip de învățământ oferă elevilor oportunitatea de a dobândi competențe aplicabile, de a se familiariza cu mediul de lucru și de a stabili primele contacte profesionale, dar și posibilitatea de a câștiga bani în timpul studiilor, de a dobândi abilități transversale utile și de a se pregăti mai bine pentru piața muncii

Ucenicia este un tip de învățare bazată pe muncă în care un tânăr învață o meserie sub îndrumarea unui maestru calificat, oferind o pregătire practică intensă, permite dobândirea unor competențe specifice și facilitează integrarea pe piața muncii, elevii având posibilitatea de a obține o calificare recunoscută atât la nivel național, cât și la nivel internațional și de a începe o carieră într-un domeniu de interes.

Cursurile de calificare sunt programe scurte de formare profesională care oferă o modalitate rapidă de a dobândi noi cunoștințe sau de a se recalifica într-un anumit domeniu. Elevii beneficiază de flexibilitate în ceea ce privește durata și conținutul cursurilor, precum și de capacitatea de a se adapta rapid cerințelor pieței muncii.

Programele de formare la distanță sunt cursuri care sunt desfășurate online și oferă elevilor flexibilitate în ceea ce privește timpul și locul de studiu. Le permite elevilor să combine studiul cu alte activități, să acceseze resurse educaționale din întreaga lume și să studieze într-un ritm care le place, caracterizându-se prin accesibilitate și posibilitatea de a învăța într-un mediu personalizat.

Alegerea traseelor alternative se raportează la foarte mulți factori, cum ar fi:

- interesele și aptitudinile elevilor aflați în situații de risc
 - obiectivele profesionale și planurile pentru viitor
 - potențialul financiar și resursele avute la dispoziție
- contextul social și sprijinul primit din partea familiei

Referințe:

- <https://www.caseiq.com/resources/how-identifying-at-risk-students-leads-to-success/>
- <https://www.teachhub.com/classroom-management/2021/08/how-to-support-at-risk-studentsin-your-classroom/>
- <https://www.graduateprogram.org/2019/09/the-importance-of-building-teacher-student-relationships/>
- https://melbourneinstitute.unimelb.edu.au/assets/documents/sprs-reports/2-10_Final_Report.pdf
- https://umaine.edu/edhd/alternative-pathways/chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://en.unesco.org/sites/default/files/national_policy-final_en.pdf
- <https://www.doe.mass.edu/alted/altedguide.docx>
- https://www.researchgate.net/publication/340113943_Design_and_Validation_of_a_Questionnaire_to_Analyze_University_Dropout-CADES
- <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ978868.pdf>

Modulul 6. Monitorizarea și evaluarea inițiativelor de prevenire a abandonului școlar

Unitatea 6.1 Părăsirea timpurie a școlii

Educația autentică și funcțională se stabilește mai întâi în familie, apoi continuă la grădiniță și școală prin cadrele didactice, care, prin însăși existența lor, reprezintă puterea exemplului.

Abandonul școlar este actul de a părăsi sistemul de învățământ și orice relație cu școala înainte de a obține o calificare profesională. Cei care abandonează școala sunt cei care au lipsit mult de la școală sau au probleme de comportament pentru care au fost pedepsiți anterior, conform Regulamentului intern al fiecărei școli.

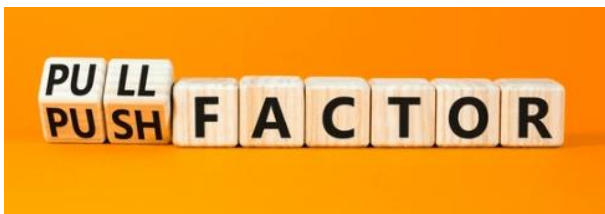
Părăsirea școlii este și mai problematică atunci când apare în clasele finale, deoarece atât furnizorul, sistemul de învățământ, cât și beneficiarul, elevul, au cheltuit suficiente resurse pentru a ajunge la un punct în care eforturile financiare și spirituale ale ambelor părți nu au fost încununate de succes.

Din păcate, școala nu mai este percepută ca pilon al societății în anumite ierarhii, fiind considerată o pierdere de timp care nu asigură un viitor, preferându-se câștigul material imediat. Și toate acestea încep acasă, în familie, formând astfel un cerc vicios.

În timp ce problema părăsirii timpurii a școlii a primit o atenție din ce în ce mai mare, nu există o definiție unică, universal acceptată. Definiția Uniunii Europene diferă de altele internaționale și multe altele naționale. UE definește persoanele care părăsesc timpuriu școala ca fiind tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care nu au trecut de învățământul secundar inferior și nu sunt înscriși în prezent în învățământul sau formarea ulterioară. Abandonul școlar este definit ca părăsirea școlii fără a finaliza un liceu sau o acreditare echivalentă, cum ar fi un certificat de dezvoltare educațională generală (GED).

Simțindu-se neîmbuți sau sfidați, mulți tineri pot să se deconecteze de la educație sau formare. Această deconectare se poate manifesta prin abandonul școlar. Cu toate acestea, motivele din spatele acestui fenomen sunt diverse. Tinerii provin din medii diferite, iar deciziile lor de a abandona școala sau de a subperforma nu se bazează întotdeauna pe aceiași factori și nici acești factori nu sunt în mod inerent negativi. Acest lucru evidențiază faptul că elevii care abandonează timpuriu școala nu reprezintă un grup omogen. Adesea, o combinație de **factori de respingere** (experiențe negative) și factori **de atracție** (oportunități externe) le influențează²⁶deciziile. În timp ce unii tineri sunt, fără îndoială, mai vulnerabili la abandonul școlar, motivele dezangajării sunt complexe și cu mai multe fațete.

Potrivit lui Jordan²⁷, elevii pot fi presați să renunțe din cauza a două forțe principale: factorii de respingere și factorii de atracție. Factorii de respingere provin din mediul școlar în sine, inclusiv testele dificile, politicile stricte de prezență și disciplină sau consecințele comportamentului greșit. Aceste experiențe negative îi pot îndepărta pe elevi de școală. Pe de altă parte, factorii de atracție provin din circumstanțele personale ale elevului. Grijile financiare, nevoia de a munci, schimbările de familie sau chiar problemele de sănătate pot deveni mai importante decât școala, îndepărtând în cele din urmă un elev de finalizarea educației.

O tendință comună este că mai mulți bărbați tineri abandonează școala decât femeile. Cercetările arată, de asemenea, că grupurile etnice minoritare și imigranții sunt mai predispuși să părăsească școala mai devreme în multe țări. Acest lucru este valabil mai ales pentru comunitățile de romi și de nomazi, care sunt adesea considerate cu risc ridicat. Școlile segregate, cu așteptări scăzute și profesori care nu sunt instruiți să se ocupe de clase diverse, pot agrava această problemă. Părăsirea timpurie a școlii este, de asemenea, mai frecventă în zonele urbane din Europa.

Dincolo de acești factori la nivel de grup, caracteristicile individuale, mediul socioeconomic și circumstanțele externe joacă un rol în abandonul școlar. Acești factori interacționează adesea în moduri complexe, influențând decizia unui elev de a părăsi educația devreme.

În timp ce factorii de respingere și atracție explică de ce elevii părăsesc în mod activ școala, Watt și Roessingh²⁸ au identificat un al treilea factor: "căderea". Acest lucru se întâmplă atunci când un elev, lipsit

²⁶ Păpușă, J. J., Eslami, Z. și Walters, L. (2013). Înțelegerea de ce elevii abandonează liceul, conform propriilor rapoarte: sunt împinși sau trași sau cad? O analiză comparativă a șapte studii reprezentative la nivel național. Sage Open, 3(4). <https://doi.org/10.1177/2158244013503834>

²⁷ Jordan W. J., Lara J., McPartland J. M. (1994). Explorarea complexității structurilor cauzale ale abandonului timpuriu. Baltimore, MD: Centrul de Cercetare privind Școlarizarea Eficientă pentru Studenții Defavorizați, Universitatea John Hopkins.

²⁸ Watt D., Roessingh H. (1994). Unele câștigi, cele mai multe pierzi: Urmărirea abandonului ESL în liceu (1988-1993). *Trimestrial englez*, 26, 5-7.

de sprijin suficient, experimentează un progres școlar scăzut, apatie sau deziluzie. Spre deosebire de factorii de respingere (presiunea școlii) sau factorii de atracție (nevoile externe), căderea este un proces treptat. Elevii se dezangajează fără a fi forțați să plece sau ademeniți. Această dezangajare îi face în cele din urmă să dispară complet din sistemul educațional.

Diferența cheie dintre acești factori constă în cine sau ce determină abandonul. Factorii de respingere implică școala care acționează ca agent, impunând consecințe care îi îndepărtează pe elevi. Factorii de atracție implică elevul ca agent, ademenit de atracții sau distrageri externe. Cu toate acestea, factorii de cădere nu au un agent clar. Acestea sunt circumstanțe dincolo de controlul elevului sau al școlii, ceea ce duce la o slăbire treptată a legăturii elevului cu școala. În timp ce factorii de atracție și cădere pot părea similari din cauza acțiunii elevilor, factorii de atracție implică o atracție clară, dorită, care îl îndepărtează pe elev, spre deosebire de dezangajarea pasivă văzută în cazul factorilor de cădere.

Activitate

Alegeți un scenariu din lumea reală de părăsire timpurie a școlii și aplicați analiza factorilor de respingere, atracție și cădere la fiecare. Explicați modul în care acești factori ar fi putut interacționa pentru a duce la decizia de a părăsi școala.

Importanța monitorizării și evaluării

Inițiativele de prevenire a abandonului școlar sunt programe și strategii implementate de școli, comunități și organizații pentru a reduce numărul de elevi care părăsesc școala înainte de a-și termina educația. Aceste inițiative vizează elevii care sunt considerați cu risc de abandon școlar și urmăresc să abordeze factorii care stau la baza care contribuie la renunțare. Eficacitatea unei inițiative de prevenire a abandonului școlar depinde de diverși factori, printre care nevoile specifice ale populației de elevi, resursele disponibile și angajamentul comunității școlare. Prin implementarea unei abordări cuprinzătoare care abordează nevoile școlare, sociale și emoționale ale elevilor, inițiativele de prevenire a abandonului școlar pot juca un rol crucial în asigurarea faptului că toți elevii au șansa de a reuși la școală.

Monitorizarea și evaluarea sunt esențiale pentru aceste programe. Oferind informații bazate pe date, acestea contribuie la îmbunătățirea programului, alocarea resurselor și, în cele din urmă, creșterea succesului elevilor. Am identificat cinci direcții în care acționează componenta de monitorizare și evaluare: măsurarea eficacității, alocarea resurselor, îmbunătățirea programului, sustenabilitatea programului, și responsabilitatea/transparența. Vom detalia pe scurt fiecare dintre aceste direcții.

Măsurarea eficacității se concentrează pe urmărirea progresului și identificarea a ceea ce funcționează. Fără monitorizare și evaluare, este dificil de determinat dacă un program chiar reduce ratele de abandon. Datele permit urmărirea modificărilor ratelor de abandon în timp și evaluarea impactului programului. Evaluarea ajută la identificarea elementelor programului care sunt cele mai eficiente în menținerea elevilor implicați. Acest lucru permite ajustări și îmbunătățiri pentru a maximiza impactul programului.

Alocarea resurselor se referă la o strategie în care resursele sunt prioritizate și alocate strategic. Programele de prevenire a abandonului școlar necesită adesea resurse semnificative. Datele de monitorizare și evaluare ajută la justificarea finanțării programului, demonstrând eficacitatea și rentabilitatea investiției. Datele pot dezvălui ce programe funcționează mai bine pentru anumite grupuri de elevi, permițând alocarea strategică a resurselor acolo unde pot avea cel mai semnificativ impact.

Componenta **de îmbunătățire a programului** identifică punctele slabe și adaptează programul la nevoile în evoluție. Evaluarea ajută la descoperirea punctelor slabe în proiectarea sau implementarea programului. Acest lucru permite ajustări pentru a răspunde mai eficient nevoilor elevilor și pentru a îmbunătăți calitatea generală a programului. Nevoile și provocările elevilor pot evolua în timp. Datele de monitorizare ajută la identificarea acestor schimbări și permit modificărilor programului să rămână relevante și de impact.

În ceea ce privește **sustenabilitatea programului**, datele de evaluare pot fi utilizate pentru a susține continuarea programului și pentru a asigura finanțarea continuă. Prin documentarea practicilor de succes, datele de evaluare pot ajuta la replicarea programelor eficiente în alte școli și comunități.

Transparența componentei de responsabilitate este foarte importantă, deoarece arată părților interesate, cum ar fi părinții, factorii de decizie politică și membrii comunității, informații despre eficacitatea programului și modul în care sunt utilizate resursele. Evaluarea poate evidenția domeniile în care este nevoie de cercetare pentru a înțelege mai bine ce funcționează în prevenirea abandonului școlar.

Unitatea 6.1. Specificul din Romania

Părăsirea școlii reprezintă un subiect delicat mai ales atunci când vine vorba de clasele finale, deoarece atât furnizorul, sistemul de învățământ, cât și beneficiarul, elevul, au cheltuit suficiente resurse pentru a ajunge la un punct în care eforturile financiare și spirituale ale ambelor părți nu au fost încununate de succes.

Mulți tineri din Romania se deconectează de la școală sau formare pentru că nu se simt înțeleși și se izolează, atitudine ce se poate manifesta prin absența de la școală. Dar există multe motive pentru acest fenomen. Adolescentii provin din medii variate, iar factorii care determină deciziile lor de a abandona școala nu sunt întotdeauna aceleași și nu sunt în mod inerent negativi. Acest lucru subliniază faptul că elevii care părăsesc școala devreme nu sunt un grup omogen. De multe ori, deciziile lor sunt influențate de un amestec de factori de respingere, care se referă la experiențele negative din școală, precum și de factori de atracție, care se referă la oportunități externe, elemente atractive care provin din circumstanțele individuale ale elevului. Un elev poate fi îndepărtat de școală din cauza problemelor financiare, nevoii de a munci, schimbărilor de familie sau chiar a problemelor de sănătate.

Cert este că decizia unui elev de a părăsi educația devreme este influențată de interacțiunile complexe ale acestor factori, de aceea inițiativele de prevenire a abandonului școlar trebuie să se axeze pe programe și strategii pe care școlile, comunitățile și organizațiile le implementează pentru a reduce numărul de elevi care abandonează școala înainte de terminarea cursului. Aceste programe sunt destinate elevilor care sunt considerați cu risc de abandon școlar și își propun să abordeze cauzele fundamentale ale abandonului.

Există o mulțime de factori care determină cât de bine funcționează un program de prevenire a abandonului școlar; acestea includ disponibilitatea resurselor, cerințele specifice ale elevilor și

implicarea comunității școlare. Inițiativele de prevenire a abandonului școlar pot juca un rol important în asigurarea faptului că toți elevii au șansa de a reuși la școală, prin implementarea unei abordări cuprinzătoare care analizează nevoile școlare, sociale și emoționale ale elevilor.

Îmbunătățirea și sustenabilitatea programelor de prevenire a abandonului școlar depind de problemele identificate și ajustarea acestor programe pentru a se potrivi nevoilor în schimbare. Evaluarea și monitorizarea permanentă sunt utile pentru a identifica deficiențe în proiectarea sau implementarea acestor programe. Acest lucru permite modificări pentru a satisface mai bine nevoile elevilor și pentru a îmbunătăți calitatea lor în general. Problemele și cerințele elevilor se pot schimba în timp. Datele de monitorizare ajută la identificarea acestor schimbări și permit modificărilor programului să rămână relevante.

Unitatea 6.2 Cadrul conceptual

Factori de risc pentru abandonul școlar

Cauzele abandonului școlar sunt diverse și numeroase, originea lor poate fi individuală, economică sau socială. Vorbim în mod specific despre neadaptarea elevului la activitatea de învățare desfășurată în mediul școlar, dar și despre neadaptarea școlii la factorii interni (biologici, psihologici) și externi (economici, culturali). Părăsirea timpurie a școlii este rezultatul unui mix de cauze interne, cum ar fi imaturitatea școlară, instabilitatea emoțională, tulburările de comportament etc. și cauze externe (de natură economică: situație familială precară, lipsa hainelor și încălțămintei, condițiile de viață, destrămarea familiei, lipsa ajutorului la învățare).

Factorii de risc individuali sunt dificultățile școlare (note scăzute, dificultăți de învățare, lipsa de interes pentru temele școlare), probleme de comportament (absențe frecvente, comportament perturbator, probleme disciplinare), probleme de sănătate mintală (anxietate, depresie, stimă de sine scăzută, dificultăți de concentrare), probleme de sănătate fizică (boli cronice, dizabilități, absențe frecvente din cauza problemelor de sănătate) sau motivație și implicare (lipsă de interes pentru școală, obiceiuri proaste de studiu, dificultate în stabilirea obiectivelor).

În ceea ce privește factorii economici și sociali, putem menționa dificultățile materiale ale familiei, mai ales în cazul familiilor numeroase, dezorganizate, lipsite de resurse, care au probleme în asigurarea îmbrăcăminte adecvate pentru toți copiii sau în care uneori este necesar ca elevul să muncească, fie la câmp, fie în gospodărie). Dezorganizarea familiei duce la dificultăți materiale. Factori precum alcoolismul, divorțul sau violența în familie sunt semne care pot indica o decizie de a renunța la școală. De asemenea, alți factori pot fi climatul familial excesiv de permisiv, lipsa autorității părintești sau atitudinea despotică sau, dimpotrivă, indiferență a celor care ar trebui să ofere un model comportamental perfect pentru o integrare lină în societate și viață.

Modelul educațional oferit de părinți și frați trebuie luat în considerare. Cel mai adesea, elevii care nu doresc să studieze provin din familii în care părinții au maximum opt clase. Există, desigur, excepții. Modelul educațional oferit de frați are o influență mult mai mare. Familiile cu frați mai mari care au abandonat școala devreme tind să reproducă modelul pentru frații lor mai mici.

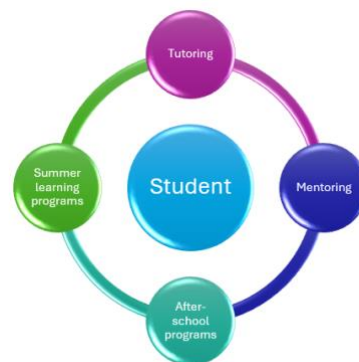
Un alt factor de risc este intrarea pe piața muncii. Chiar dacă vorbim de locuri de muncă temporare, cum ar fi munca de zi sau de weekend, sau dacă mergem la extreme și menționăm cerșetoria sau prostituția, activități care sunt la limita legii, aceștia sunt factori de risc care duc de obicei la abandonul școlar în favoarea acestor activități care generează venituri imediate.

În loc să ne concentrăm pe părăsirea timpurie a școlii ca pe o "problemă de grup", ar trebui să abordăm problema abandonului școlar la nivel de individ, deoarece elevii părăsesc școala devreme din diverse motive și nu toți se confruntă automat cu marginalizarea în tranziția lor către muncă sau educație ulterioară. Școlile pot oferi elevilor cunoștințele și abilitățile de care au nevoie pentru a înfrunta riscurile potențiale, permițându-le să plece bine pregătiți. Prin urmare, abordarea nevoilor acestor elevi ar trebui să fie un obiectiv important.

Tipuri de inițiative de prevenire a abandonului școlar

Programele de prevenire a abandonului școlar oferă un colac de salvare elevilor care riscă să părăsească școala mai devreme. Aceste programe pot lua diferite forme și pot fi implementate în școli și centre comunitare și vizează elevi individuali cu risc sau școli întregi cu rate scăzute de absolvire. Există mai multe tipuri de programe de prevenire a abandonului școlar: programe de sprijin școlar, programe de învățare socio-emoțională, programe de orientare în carieră, programe de implicare a familiei sau inițiative de îmbunătățire a climatului școlar.

Programele de sprijin școlar, cum ar fi meditații și mentorat, programe after-school sau școli de vară, cuprind o serie de servicii concepute pentru a ajuta elevii să reușească. Acestea includ meditații individuale sau în grupuri mici, care oferă sprijin specific în anumite materii sau zone de studiu. Mentorii pot oferi în plus îndrumare și încurajare. Programele after-school extind învățarea dincolo de ziua de școală, consolidând materiile de bază, oferind ajutor școlar și creând un mediu sigur și propice. Programele de învățare de vară acoperă decalajul de învățare din timpul verii, oferind dezvoltare școlară și prevenind diminuarea cunoștințelor și abilităților. Sistemele de avertizare timpurie identifică elevii cu risc de eșec școlar din timp, permițând intervenții țintite pentru a răspunde nevoilor lor specifice.

În categoria programelor **de învățare socio-emoțională** am putea menționa serviciile de consiliere, furnizate individual sau în grup, pentru a aborda problemele de sănătate mintală care pot afecta implicarea și performanța școlară. Programele de învățare socio-emoțională îi ajută pe elevi să dezvolte abilități esențiale precum conștientizarea de sine, auto-managementul, procesul decizional responsabil,

conștientizarea socială și abilitățile de relație. Aceste abilități pot îmbunătăți performanța școlară, pot reduce problemele de comportament și pot promova un climat școlar pozitiv.

Programele **de orientare în carieră** ar putea ajuta elevii să-și identifice interesele, aptitudinile și potențialele trasee de carieră, oferă experiențe din lumea reală (cum ar fi stagii sau observare la locul de muncă) care conectează învățarea la clasă cu viitoarele cariere. Ele motivează elevii să rămână la școală și le oferă informațiile și abilitățile de care au nevoie pentru a aplica cu

succes la facultate sau formare profesională.

Programele de implicare a familiei urmăresc să consolideze parteneriatul dintre școli și familii în sprijinirea succesului elevilor. Aceste programe oferă o varietate de inițiative, cum ar fi ateliere de implicare a părinților care oferă familiilor strategii pentru a sprijini învățarea acasă și pentru a cultiva un mediu de învățare pozitiv. În acest fel, sunt promovate canale puternice de comunicare școală-familie pentru a permite rezolvarea colaborativă a problemelor și nevoilor elevilor.

Inițiativele de îmbunătățire a climatului școlar sunt foarte recomandate, deoarece se concentrează pe crearea unui mediu de învățare pozitiv și de susținere pentru toți elevii. Aceasta include implementarea de programe anti-bullying pentru a asigura o atmosferă sigură și incluzivă în care hărțuirea și agresiunea sunt descurajate în mod activ și, de asemenea, pentru a oferi un cadru la nivelul întregii școli pentru promovarea unui comportament corect și abordarea consecventă a problemelor disciplinare. O varietate de activități extracurriculare, cum ar fi cluburi și sporturi, ar putea fi oferite pentru a încuraja implicarea elevilor, pentru a dezvolta talente și pentru a cultiva un sentiment de apartenență în comunitatea școlară.

Activitate

Luați în considerare rolul tehnologiei în prevenirea abandonului școlar. Cum poate fi folosită tehnologia pentru a sprijini succesul școlar, conexiunea socială și bunăstarea elevilor?

Indicatori-cheie de performanță (KPI)

Atunci când evaluați eficacitatea programelor de prevenire a abandonului școlar, este esențial să urmăriți indicatorii cheie de performanță (KPI) relevanți.²⁹ Acești indicatori oferă informații valoroase despre impactul și succesul programului. Cei mai potriviți KPI vor depinde de scopurile și obiectivele specifice ale programului de prevenție. Este important să alegeți o combinație de KPI-uri care oferă o imagine cuprinzătoare a eficienței atât la nivel de elev, cât și la nivel de program.

KPI-urile la nivel de elev evaluează impactul programului asupra succesului individual al elevilor. Acești indicatori includ performanța școlară, măsurată prin modificări ale notelor pentru materiile de bază și scorurile testelor standardizate. În plus, eficacitatea programului este evaluată prin monitorizarea modificărilor ratelor de prezență a elevilor, a observațiilor disciplinare și a ratelor de retenție, care urmăresc numărul de elevi care rămân înscriși și absolvă la timp.

KPI-urile la nivel de program evaluează eficacitatea și impactul general al programului. Această evaluare ia în considerare mai mulți factori, cum ar fi finalizarea programului, satisfacția profesorilor și elevilor și rentabilitatea. Ratele de finalizare a programului urmăresc procentul de elevi care participă pe deplin la programul de prevenție, iar sondajele de satisfacție a elevilor și profesorilor măsoară experiențele participanților în ceea ce privește conținutul programului, livrarea, sprijinul oferit, resursele, instruirea și sprijinul general. O analiză cost-eficacitate evaluează eficiența financiară a programului prin examinarea costului per elev care termină cu succes programul sau demonstrează o îmbunătățire semnificativă.

Este foarte recomandat să analizați datele în funcție de datele demografice ale elevilor, inclusiv nivelul clasei, etnia și mediul socio-economic, pentru a determina eficacitatea programului în toate grupurile de elevi și pentru a urmări rezultatele pe termen lung ale absolvenților programului în ceea ce privește educația ulterioară sau angajarea, pentru a evalua impactul de durată al programului. Măsurile calitative, cum ar fi sondajele, grupurile de discuții și interviurile, pot oferi informații valoroase despre experiențele elevilor și profesorilor în cadrul programului.

Unitatea 6.2. Specificul din Romania

Cauzele primare ale abandonului școlar pot fi individuale, economice sau sociale, cu accent în special pe modul în care elevii nu se descurcă în mediul școlar, sau factorii interni individuali (imaturitatea școlară, instabilitatea emoțională, tulburările de comportament, etc). Dificultățile școlare, cum ar fi note scăzute, dificultăți de învățare și lipsă de interes pentru materialele școlare, precum și problemele de comportament, cum ar fi absențele frecvente, comportamentele perturbatoare și problemele disciplinare, sunt toate factori de risc individuali. Elevii cu probleme de învățare pot deveni demotivați și pot crede că nu pot îndeplini cerințele școlare.

²⁹ KPI este o măsură cuantificabilă a performanței în timp pentru un anumit obiectiv. KPI-urile oferă ținte pe care echipele trebuie să le atingă, repere pentru a măsura progresul și informații care ajută oamenii din întreaga organizație să ia decizii mai bune. De la finanțe și resurse umane la marketing și vânzări, indicatorii cheie de performanță ajută fiecare domeniu al afacerii să avanseze la nivel strategic.

În același timp și factori sociali accentuează procentul abandonului școlar în România, decizia unor părinți de a scoate copilul de la școală pentru a contribui la venitul familiei poate apărea atunci când familiile cu venituri reduse se confruntă cu dificultăți în a plăti costurile asociate educației, cum ar fi materialele didactice, transportul, etc. Pentru tinerii care provin din familii cu tradiții în anumite profesii, oportunitățile de angajare pot părea mai atractive decât continuarea studiilor în zonele cu rate ridicate ale șomajului. În zonele defavorizate, accesul la educație de înaltă calitate este adesea limitat, ceea ce poate descuraja elevii și îi poate împiedica să rămână la școală.

Programele de sprijin școlar, cele socio-emotionale, de orientare în carieră sau programele de implicare a familiilor, pentru a-i ajuta pe elevii în risc de abandon să reușească, extind învățarea dincolo de școală, îmbunătățesc materiile de bază, oferă asistență școlară și creează un mediu sigur și confortabil, susțin progresul elevilor și împiedică pierderea cunoștințelor și abilităților.

Aceste programe implică atât elevii, cât și familiile lor, abordând o varietate de subiecte, de la cele academice la cele socio-emoționale și de orientare în carieră. Programele de consiliere psihologică socio-emoțională oferă elevilor un mediu sigur pentru a vorbi despre problemele lor și îi ajută să-și dezvolte abilitățile de coping și gestionare a emoțiilor. Programele de dezvoltare personală îi ajută pe elevi să-și îmbunătățească abilitățile sociale, să-și gestioneze timpul și să se simtă mai bine despre ei înșiși, așa cum grupurile de suport îi ajută pe elevi să se sprijine și să împărtășească experiențe similare, sau atelierele de orientare, care sunt axate pe informații despre diferite opțiuni de carieră, ajutându-i să-și descopere interesele, valorile și aptitudinile.

Unitatea 6.3 Metodologia de monitorizare și evaluare

Metodologia de monitorizare și evaluare a unui program de prevenire a abandonului școlar este un proces sistematic de colectare a datelor, de analizare a informațiilor și de evaluare a eficacității programului în reducerea ratelor de abandon școlar al elevilor.

Etape importante:

1. **Scopuri și obiective ale programului:** fără obiective clare, este imposibil să se evalueze cu exactitate eficacitatea programului. Obiectivele stabilite oferă repere în raport cu care să se măsoare progresul și să se determine dacă programul are rezultate în reducerea ratelor de abandon școlar. De aceea este important să definiți clar obiectivul general al programului (de exemplu, reducerea ratelor de abandon școlar cu X% în Y ani), pentru a stabili obiective specifice, măsurabile, realizabile, relevante și limitate în

timp (SMART – Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-Bound) pentru domenii cheie precum performanța școlară, prezența sau bunăstarea socio-emoțională. Scopurile și obiectivele bine definite stabilesc o direcție clară pentru program, subliniind ceea ce își propune să realizeze. Acest lucru ghidează toate părțile interesate – profesori, personalul programului și elevii – către un scop comun.

Datele de monitorizare și evaluare, în raport cu obiectivele stabilite, pot dezvălui domenii în care programul trebuie îmbunătățit. Acest lucru permite ajustări ale strategiilor programului și asigură îmbunătățirea continuă pentru atingerea obiectivelor sale.

În esență, definirea scopurilor și obiectivelor programului acționează ca bază pentru întreaga metodologie de monitorizare și evaluare. Se asigură că toate activitățile programului, eforturile de colectare a datelor și analiza sunt aliniate la atingerea obiectivului final al programului – reducerea ratei de abandon școlar și menținerea elevilor pe calea absolvirii.

2. Instrumente de monitorizare și evaluare

Se referă la procesul de alegere a celor mai potrivite metode de colectare a datelor despre eficacitatea programului. Aceste instrumente vă vor ajuta să stabiliți dacă programul își atinge scopurile și obiectivele în reducerea ratelor de abandon școlar. Există două categorii principale de instrumente de colectare a datelor: date cantitative și date calitative.

Datele cantitative se referă la date numerice care pot fi analizate statistic, cum ar fi: scoruri standardizate la teste, note la materiile de bază, înregistrări de prezență, rate de absolvire, rapoarte disciplinare. **Datele calitative** se referă la date descriptive care oferă informații despre experiențe, percepții și opinii. În această categorie pot fi incluse: sondaje (elevi, profesori, personal de program), focus grupuri, interviuri (elevi, profesori, personal de program), observații de program.

Alegerea instrumentelor depinde de scopurile și obiectivele specifice ale programului de prevenire a abandonului școlar. Câteva întrebări trebuie luate în considerare: Ce informații sunt necesare pentru a evalua eficacitatea programului? Evaluarea implică măsurarea schimbărilor în performanța școlară, prezența sau bunăstarea socio-emoțională? Ce resurse sunt disponibile? Se iau în considerare factori precum bugetul, expertiza personalului și constrângerile de timp ale elevilor. Care este cel mai bun mod de a colecta datele? Sondajele pot fi eficiente pentru grupuri mari, în timp ce interviurile oferă informații aprofundate.

De exemplu, pentru a măsura impactul programului asupra performanței școlare, putem utiliza scorurile testelor standardizate înainte și după program și putem monitoriza modificările notelor pentru materiile de bază. Dacă este nevoie de înțelegerea experiențelor elevilor, am putea organiza focus grupuri pentru a colecta date calitative despre percepțiile lor despre impactul programului asupra implicării și motivației lor. Dacă dorim să măsurăm satisfacția programului, am putea folosi sondaje pentru a colecta feedback de la elevi, profesori și personalul programului.

Este adesea benefic să utilizați o **combinație** de instrumente de colectare a datelor cantitative și calitative pentru a obține o imagine mai cuprinzătoare a eficienței programului.

Strategii de colectare a datelor

Monitorizarea și evaluarea eficiente depind de colectarea datelor, procesul de strângere a informațiilor din diverse surse pentru a evalua succesul unui program. Informațiile pot fi calitative și cantitative. Datele calitative oferă informații despre experiențe, percepții și opinii. *Tehnici precum sondajele, interviurile, focus grupurile și observațiile* pot dezvălui detalii valoroase despre implementarea programului de prevenire a abandonului școlar, implicarea participanților și potențialele zone de îmbunătățire.

Datele cantitative se concentrează pe informații numerice care pot fi analizate statistic. Aceste date, adesea colectate prin sondaje, chestionare sau analize secundare de date (înregistrări existente), ajută la măsurarea impactului programului asupra unor obiective specifice, cum ar fi prezența, performanța școlară sau ratele de absolvire. Prin combinarea acestor abordări, monitorizarea și evaluarea obțin o imagine completă. Ne permite să măsurăm succesul: datele ne spun dacă programul își atinge obiectivele, cum ar fi reducerea ratelor de abandon școlar sau îmbunătățirea implicării elevilor. De asemenea, putem urmări progresul prin colectarea de date în timp, putem identifica tendințe și putem vedea dacă programul are un impact susținut. Compararea datelor cu obiectivele programului ajută la evaluarea eficacității și la identificarea zonelor în care ar putea fi necesare ajustări.³⁰

O **abordare cantitativă** ajută la conturarea unei imagini clare a performanței programului, arătând tendințe și modele în cadrul rezultatelor. Pentru înțelegerea impactului, se colectează date numerice prin sondaje, chestionare și alte metode structurate. Metodele cantitative se bazează pe date numerice care pot fi analizate cu ajutorul statisticilor. Aceste metode ne permit să identificăm cu precizie parametrii esențiali ai situației. Ele oferă fapte obiective, dar nu aprofundează motivele din spatele acestor fapte.

Metodele calitative se concentrează pe colectarea de date descriptive, bogate în detalii și observații, mai degrabă decât pe numere. Spre deosebire de abordările cantitative, cercetarea calitativă folosește cuvinte

³⁰ Utilizarea unei combinații de metode calitative și cantitative de colectare a datelor asigură o imagine cuprinzătoare și fiabilă a impactului programului, permițând îmbunătățirea continuă și maximizarea eficienței acestuia în atingerea rezultatelor dorite.

pentru a descrie experiențele. Prin analizarea acestor descrieri, cercetătorii pot identifica modele și pot descoperi de ce și cum se întâmplă lucrurile.

Tabelul următor oferă o imagine de ansamblu a momentelor în care ar trebui utilizată o abordare cantitativă și/sau calitativă și a instrumentelor adecvate pentru colectarea datelor de monitorizare și evaluare:

	Abordare cantitativă	Abordare calitativă ³¹
Ce	Structurat Pune accentul pe fiabilitate Mai greu de dezvoltat Mai ușor de analizat	Mai puțin structurat Subliniază validitatea Mai ușor de dezvoltat Poate furniza "date bogate", dar necesită mai multă muncă pentru colectare și analiză
De ce	Vreți să numărați lucrurile pentru a explica ceea ce se observă Doriți să generalizați la întreaga populație țintă Doriți să faceți predicții/să oferiți explicații cauzale Știți ce doriți să măsurați	Doriți o descriere completă și detaliată a ceea ce se observă Vreți să înțelegeți ce se observă Doriți informații narative sau aprofundate Nu sunteți sigur ce puteți măsura Doriți să obțineți o înțelegere sau o perspectivă mai aprofundată
Instrumente	Anchete Interviuri Observații	Anchete Interviuri Discuții de grup Studii de caz Observații
Rezultat	Date numerice	Cuvinte și imagini
Analiză	Statistică	Interpretativă

³¹ Sursa: Adaptat după Morra-Imas și Rist, 2009.

Sondajele sunt un instrument popular pentru colectarea de informații specifice dintr-un eșantion reprezentativ al unei populații țintă. Ele excelează în captarea percepțiilor, opiniilor și ideilor, făcându-le ideale pentru a înțelege ce simt oamenii despre un proiect, un program sau o anumită politică. În timp ce sondajele pot evalua și comportamentele intenționate, este important să ținem seama de potențiala părtinire. Intențiile raportate ale oamenilor pot să nu se alinieze întotdeauna cu acțiunile lor reale.

Sondajele implică de obicei un grup considerabil, ales aleatoriu pentru a se asigura că rezultatele reprezintă populația țintă mai mare (mai multe despre metodele de eșantionare mai târziu). Formatul poate fi structurat (opțiuni de răspuns fix) sau semi-structurat (întrebări deschise) în funcție de datele necesare.

Sondajele pot fi efectuate o dată (transversal) sau în mod repetat în timp (longitudinal). Sondajele transversale captează informații de la populația țintă la un anumit punct, cum ar fi sfârșitul unui proiect. Ele ajută la identificarea relațiilor dintre factori, cum ar fi modul în care un proiect de subzistență afectează cunoștințele despre generarea de venituri. Sondajele longitudinale colectează date în timp, permițând cercetătorilor să analizeze modul în care populația țintă și relațiile dintre factori se schimbă. Acestea pot implica abordări diferite, cum ar fi studii de grup (același grup în timp) sau studii de cohortă (grupuri definite de o experiență comună).

Sondajele nu se limitează la un singur format, iar alegerea depinde de factori precum populația țintă și bugetul. Pot fi interviuri în persoană, când un cercetător pune întrebări direct participanților și le înregistrează răspunsurile, interviuri telefonice, similare interviurilor în persoană, dar efectuate prin telefon, chestionare pe hârtie, când participanții primesc un formular fizic cu întrebări și își scriu răspunsurile pe el sau chestionare online: participanții accesează sondajul online și răspund la întrebări printr-un site web sau o aplicație.

Interviurile sunt o metodă calitativă, care îi ajută pe cercetători să înțeleagă modul în care oamenii au experimentat o anumită problemă sau program. În ceea ce privește beneficiile acestui instrument, interviurile permit o explorare mai profundă a subiectului prin descoperire, înțelegere, reflecție și explicație reciprocă. Practic, atât cercetătorul, cât și participantul învață unul de la celălalt în timpul interviului.

Există trei tipuri de interviuri: structurate, care utilizează întrebări predefinite într-o anumită ordine, similare unui sondaj, semistructurate, care utilizează un ghid cu întrebări cheie, dar permit întrebări ulterioare bazate pe răspunsurile participantului, și nestructurate: o conversație deschisă fără întrebări stabile, permițând participantului să conducă discuția.

Focus grupurile sunt o metodă valoroasă de cercetare calitativă. Aceste sesiuni implică o mică discuție ghidată, condusă de un moderator, la care asistă uneori observatori și la care se pot lua notițe. Participanții se angajează într-un

cadru relaxat, împărtășind diverse puncte de vedere pe un anumit subiect. Obiectivul principal este de a aprofunda motivele din spatele sentimentelor oamenilor – o dimensiune pe care sondajele o trec adesea cu vederea. De exemplu, să luăm cazul unui sondaj care indică faptul că 63%

dintre respondenți preferă activitatea Y. Un focus grup poate descoperi motivațiile care stau la baza acestei preferințe. În plus, focus grupurile ajută la identificarea prejudecății de dezirabilitate socială, în care indivizii răspund pe baza așteptărilor percepute, mai degrabă decât a opiniilor lor autentice. Imaginați-vă o discuție de grup care dezvăluie că participanții preferă de fapt activitatea Z, contrar a ceea ce au sugerat răspunsurile lor la sondaj.

Cu toate acestea, este posibil ca focus grupurile să nu ofere relatări individuale detaliate. Pentru o explorare mai aprofundată, interviurile sunt mai potrivite. Moderatorii joacă un rol crucial în a se asigura că toată lumea se simte confortabil să participe și în identificarea oricăror persoane care ar putea domina discuția.

Un **studiu de caz** servește ca metodă calitativă de colectare a datelor care vizează examinarea situațiilor din viața reală. Scopul său este de a ilustra aspecte ale unui program monitorizat sau evaluat. Printr-o examinare cuprinzătoare, studiile de caz aprofundează dinamica operațională, activitățile, rezultatele, rezultatele și interacțiunile asociate cu programul.

Studiile de caz aprofundează un număr limitat de evenimente sau condiții, oferind o analiză contextuală bogată care dezvăluie relațiile complicate dintre elementele situației. Această explorare aprofundată servește mai multor scopuri. Permite cercetătorilor să aplice ideile și metodele de cercetare existente la cazul specific, contribuind în cele din urmă la o înțelegere mai largă a domeniului. Studiile de caz ajută la dezvăluirea unor probleme sau chestiuni complexe, oferind perspective nuanțate care consolidează cunoștințele existente și excelează în explorarea diferiților factori care influențează rezultatele și efectele. Cu toate acestea, este esențial să rețineți că această metodă de colectare a datelor poate necesita timp și resurse substanțiale. În plus, informațiile obținute din studiile de caz pot fi dificil de analizat și extrapolat.

Activitate

Cercetați metode inovatoare de colectare a datelor, cum ar fi analiza postărilor din rețelele sociale sau datele tehnologiei portabile, care ar putea oferi informații despre implicarea elevilor.

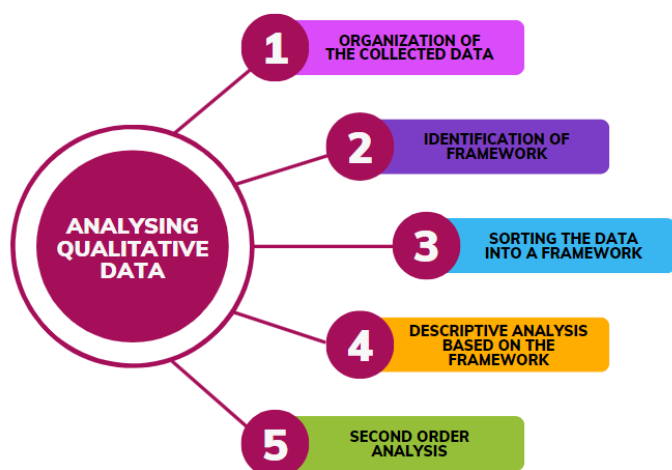
Analiza datelor

După colectarea și pregătirea datelor, acestea devin gata pentru analiză. Analiza datelor are un scop crucial: ne permite să evaluăm dacă, cum și de ce programul monitorizat și evaluat se aliniază cu

obiectivele stabilite. În această secțiune, vom explora modul de analiză a datelor calitative și cantitative, împreună cu conceptul de triangulare a datelor din mai multe surse.

Analiza calitativă a datelor este un proces deliberat care implică „cernerea” unor cantități substanțiale de informații calitative - adesea provenite din diverse canale, inclusiv note de discuții de grup, înregistrări de interviuri individuale și observații. Scopul este de a extrage teme și modele relevante pentru întrebările de monitorizare și evaluare.

Analiza datelor calitative implică o abordare cu mai multe fațete. Cercetătorii se concentrează pe cuvintele rostite de participanți, examinând expresiile, nuanțele și contextul în care au fost rostite. Înțelegerea acestui context este crucială, deoarece oferă acces la sensul mai profund din spatele cuvintelor. În plus, explorarea atât a consecvenței, cât și a contradicțiilor din opiniile respondenților dezvăluie dinamica subiacentă și potențialele domenii de cercetare, iar frecvența și intensitatea comentariilor oferă indicii despre semnificația relativă a anumitor teme.

Analiza este ghidată de detalii specifice și modele emergente, ducând în cele din urmă la concluzii semnificative.

De exemplu, imaginați-vă un proiect în curs de desfășurare în care zece focus grupuri interacționează cu beneficiari selectați. Odată ce toate notele de discuție sunt colectate, următorul pas implică analiza datelor. Aici, cercetătorii se confruntă cu o alegere: analiză ad-hoc sau sistematică. În abordarea ad-hoc, informațiile relevante sunt evidențiate în mod informal. Cercetătorii extrag informații bazate pe judecata și intuiția lor. Alternativ, cercetătorii pot codifica sistematic datele. Codificarea implică etichetarea segmentelor ca aparținând unor fenomene specifice - cum ar fi concepte, credințe, acțiuni, teme, practici culturale sau relații. Acest lucru se poate face manual folosind hârtie și markere sau digital folosind instrumente precum Word sau Excel.

Analiza calitativă a datelor este o un efort complex care descoperă semnificații ascunse în cuvintele rostite și scrise, ducând la concluzii valoroase.

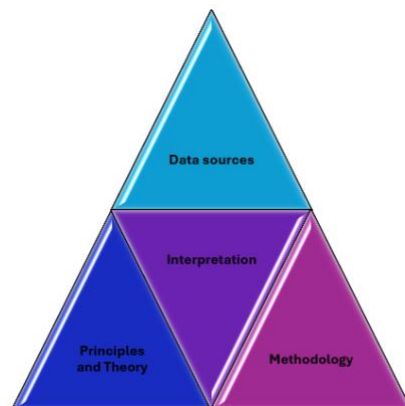
După introducerea **datelor cantitative** într-o foaie de calcul, aceasta devine gata pentru generarea de informații pentru a răspunde întrebărilor de monitorizare sau evaluare. Statisticile joacă un rol crucial în transformarea acestor date în informații utile pentru luarea deciziilor. Statisticile descriptive și inferențiale servesc unor scopuri distincte. Statisticile descriptive oferă informații care descriu datele și ajută la rezumarea acestora. Reprezentările grafice, cum ar fi histogramele, diagramele radiale și diagramele cu bare, facilitează comparațiile rapide între diferite seturi de date, dezvăluind tendințe, variații și valori semnificative în timp. Pe de altă parte, statisticile inferențiale se bazează pe date dintr-un eșantion al populației pentru a face generalizări mai largi despre populații întregi.

Datele categorice grupează lucrurile în categorii distincte, cum ar fi "bărbat" și "femeie". Putem rezuma aceste date numărând câte lucruri se încadrează în fiecare categorie. De exemplu, numărarea numărului de femei dintr-o comunitate ne spune frecvența lor. Aceste informații sunt adesea prezentate într-un tabel de frecvențe, arătând câte persoane aparțin fiecărei categorii (bărbați/femei) din comunitate. De asemenea, putem exprima aceste numere ca procent sau proporție din populația totală.

Tabelele de frecvență sunt excelente pentru rapoarte, dar pentru o imagine mai vizuală, le putem converti în diagrame sau grafice. O proporție vă spune frecvența relativă a fiecărei categorii. Se calculează prin împărțirea numărului din fiecare categorie la numărul total. Procentele sunt doar proporții înmulțite cu 100, ceea ce le face mai ușor de înțeles decât numerele brute. De aceea sunt adesea incluse în tabelele de frecvențe.

Triangulația este o strategie de cercetare care implică compararea mai multor surse de date, metode, teorii sau investigatori pentru a aborda o anumită întrebare de cercetare. Scopul său este de a spori validitatea și credibilitatea constatărilor, compensând în același timp orice deficiențe ale datelor.

Triangulația este o strategie puternică care implică examinarea datelor din mai multe perspective. Cercetătorii realizează acest lucru folosind diverse surse (interviuri, sondaje, observații) și metode (calitative, cantitative) pentru a explora același fenomen. Această abordare multi-unghiulară oferă mai multe avantaje.

În primul rând, ajută la compensarea slăbiciunilor inerente oricărei abordări unice. La fel ca utilizarea mai multor obiective, triangulația oferă o imagine mai completă prin compensarea potențialelor prejudecăți sau limitări. În al doilea rând, triangulația îmbunătățește validitatea și fiabilitatea rezultatelor cercetării. Prin validarea observațiilor din diferite surse și metode, cercetătorii pot fi mai încrezători în acuratețea rezultatelor lor. Putem afirma că triangulația reduce părtinirea prin referințe încrucișate la date, consolidând validitatea generală a concluziilor.

În plus, triangulația ajută la identificarea inconsecvențelor și a noilor perspective. Compararea și contrastarea constatărilor din diferite unghiuri poate dezvălui domenii pentru investigații suplimentare,

În timp ce convergența datelor între surse întărește credibilitatea concluziilor. În cele din urmă, triangulația lărgeste perspectivele, încurajând cercetătorii să exploreze puncte de vedere alternative și ducând uneori la noi modalități de înțelegere a problemei de cercetare.

Deși nu există o abordare unică pentru analiza datelor pentru triangulație, câțiva pași cheie ghidează procesul. Analiza datelor triangulate necesită o abordare riguroasă. Cercetătorii trebuie să examineze critic toate constatările, prioritizându-le pe cele mai relevante pentru obiectivele cercetării. Aceasta implică căutarea conexiunilor și inconsecvențelor între sursele de date și identificarea oricăror informații lipsă care ar putea limita interpretarea. Următorul pas implică identificarea modelelor în cadrul datelor, indiferent dacă aceste tendințe apar într-o singură sursă sau apar în mod consecvent în mai multe surse. Pe baza obiectivelor triangulației, cercetătorii pot formula teorii sau ipoteze. De exemplu, dacă scopul este de a evalua impactul unei intervenții asupra comportamentului beneficiarilor, ar putea fi dezvoltate ipoteze pe baza datelor disponibile. Odată formulate, aceste ipoteze sunt testate în raport cu datele pentru a le confirma sau respinge. Acest proces dezvăluie adesea noi informații și expune lacune de date.

În cazurile în care nu sunt disponibile date suplimentare, cercetătorii ar putea fi nevoiți să modifice sau chiar să renunțe la o ipoteză. Orice modificare ar trebui reconfirmată printr-o analiză suplimentară.

În cele din urmă, tragerea concluziilor implică valorificarea convergenței (sau divergenței) datelor din diferite surse pentru a construi un caz argumentat și bine susținut pentru obiectivele cercetării. Scopul este de a crea cel mai puternic argument posibil pentru ipoteză pe baza dovezilor disponibile.

Iată câteva întrebări utile de luat în considerare:

- ✓ Care ipoteze sunt susținute de cele mai fiabile date?
- ✓ Care sunt susținute de surse independente?
- ✓ Sunt de concordanță datele cantitative cu cele calitative?
- ✓ Există potențiale prejudecăți sau limitări în date?
- ✓ Există și alte explicații care nu sunt luate în considerare în ipoteze?
- ✓ Cât de încrezător ești în concluziile tale?
- ✓ Concluziile dumneavoastră pot fi luate în considerare (vor duce la îmbunătățiri)?

Raportare și îmbunătățirea programului

Raportarea și îmbunătățirea programului sunt motorul care duce la succesul procesului de monitorizare și evaluare a programului de abandon școlar. Primul motiv îl reprezintă transparența și deciziile bazate pe dovezi. Rapoartele acționează ca o punte de comunicare între program și părțile interesate, inclusiv finanțatorii, factorii de decizie politică și publicul. Prin schimbul de date și constatări, programul

încurajează încrederea și permite tuturor să vadă impactul său asupra ratelor de abandon școlar. Această transparență este esențială pentru asigurarea în continuare a sprijinului și a resurselor.

În al doilea rând, raportarea identifică domeniile de creștere, deoarece monitorizarea și evaluarea implică colectarea și analiza continuă a datelor. Rapoartele evidențiază atât punctele forte, cât și punctele slabe ale programului. Aceste informații sunt de neprețuit pentru dezvoltatorii de programe care le pot folosi pentru a-și perfecționa abordarea și a maximiza eficiența programului.

De asemenea, raportarea poate ghida direcția programului, deoarece datele din rapoarte devin baza pentru luarea deciziilor informate cu privire la viitorul programului. Ar trebui acesta extins, modificat sau chiar întrerupt? Raportarea ajută la luarea de decizii strategice bazate pe dovezi, nu doar pe presupuneri.

Pe lângă acestea, există învățarea din experiență. Datele de monitorizare și evaluare oferă o perspectivă valoroasă asupra succeselor și eșecurilor din trecut ale programului. Raportarea acestor informații permite dezvoltatorilor de programe să învețe din experiență și să încorporeze aceste lecții în variantele viitoare ale inițiativei de prevenire a abandonului. Prin îmbunătățirea continuă a designului programului, acesta poate deveni și mai eficient în reducerea ratelor de abandon.

În esență, raportarea și îmbunătățirea programelor lucrează mână în mână cu monitorizarea și evaluarea. Datele din monitorizarea continuă sunt analizate și raportate, oferind informații pentru îmbunătățirea programului. Aceste îmbunătățiri sunt apoi implementate, iar ciclul continuă. Acest proces continuu asigură că programul de prevenire a abandonului rămâne eficient și are cel mai mare impact posibil.

Concluzie

Programele de prevenire a abandonului se bazează pe datele elevilor pentru a urmări progresul și a măsura succesul. Cu toate acestea, aceste date sunt sensibile, iar protejarea confidențialității elevilor este esențială, de aceea **securitatea datelor** este o parte crucială a proceselor de monitorizare și evaluare.

Trebuie luate în considerare următoarele aspecte:

- ✓ Respectați reglementările privind confidențialitatea datelor. Aceasta înseamnă să respectați toate legile și reglementările relevante privind elevii și să implementați măsuri de securitate puternice pentru a proteja datele elevilor de acces neautorizat sau încălcări ale regimului confidențialității.
- ✓ Minimizați colectarea datelor - Colectați doar datele esențiale pentru evaluarea programului și anonimiizați-le ori de câte ori este posibil.
- ✓ Transparența este esențială - Comunicați clar elevilor și părinților cum vor fi utilizate și protejate datele lor.

Încrederea elevilor, a părinților și a comunității este esențială pentru succesul programului. Acordând prioritate securității și confidențialității datelor, vă demonstrați angajamentul față de practicile etice privind datele.

Colaborarea este o piatră de temelie a programelor reușite de prevenire a abandonului școlar. Implicarea părților interesate pe parcursul procesului de monitorizare și evaluare oferă o multitudine de beneficii.

Părțile interesate, cum ar fi profesorii și personalul programului, pot oferi informații valoroase despre metodele practice de colectare a datelor care reduc afectarea rutinelor zilnice. Experiența lor directă asigură că procesul de colectare a datelor este eficient și practic. Includerea diverselor perspective ale părților interesate favorizează interpretarea cuprinzătoare a datelor. Această abordare colaborativă asigură că toți factorii relevanți care influențează ratele de abandon sunt luați în considerare, ceea ce duce la o înțelegere mai nuanțată a impactului programului.

Implicarea părților interesate în monitorizare și evaluare cultivă un sentiment de proprietate comună. Acest lucru încurajează o mai mare acceptare și crește probabilitatea de succes a programului. Prin încurajarea colaborării cu părțile interesate, programele de prevenire a abandonului pot aduna date mai bogate, pot obține o înțelegere mai holistică a problemelor și pot crea un program mai eficient în general.

Alocarea eficientă a resurselor este vitală pentru programele de prevenire a abandonului școlar. Pentru a realiza acest lucru, o analiză cost-eficacitate este esențială. Această analiză implică o abordare dublă: calcularea costurilor programului și măsurarea impactului acestuia asupra ratelor de abandon. Calcularea costurilor presupune identificarea și cuantificarea tuturor cheltuielilor programului, cum ar fi salariile personalului, materialele și tehnologia. În ceea ce privește impactul, eficacitatea programului este evaluată de indicatori precum numărul de elevi reținuți sau procentul de reducere a abandonului școlar obținut.

Un raport cost-eficacitate este calculat prin împărțirea costului total al programului la impactul său măsurat. Acest raport vă permite să judecați dacă programul își atinge obiectivele într-un mod eficient din punct de vedere al costurilor.

Prin efectuarea unei analize cost-eficacitate, dezvoltatorii de programe pot lua decizii informate cu privire la alocarea resurselor și pot identifica zonele pentru potențiale economii de costuri. Acest lucru asigură că programele de prevenire a abandonului își maximizează impactul, rămânând în același timp responsabile din punct de vedere financiar.

Unitatea 6.3. Specificul din Romania

Metodologiile de monitorizare și de evaluare a programelor de prevenire a abandonului școlar din România se referă la contextul în care se colectează datele de analiză și de evaluare a eficienței programelor de reducere a ratei de abandon școlar al elevilor.

Obiectivele monitorizării și evaluării eficienței programelor se referă la utilitatea programului și dacă acesta își îndeplinește obiectivele, la identificarea problemelor care împiedică implementarea cu succes a programului, la îmbunătățirea continuă și la asigurarea impactului social și economic al programului.

Cadrul logic este un instrument util pentru planificarea și evaluarea programelor de prevenire a abandonului școlar, punând accent pe descrierea detaliată a obiectivelor și a rezultatelor așteptate, stabilirea activităților care sunt necesare pentru a atinge obiectivele, identificarea amenințărilor și a criteriilor de evaluare a performanței, standarde pentru evaluarea succesului programului.

Exemple de indicatori de performanță care pot fi utilizați în cadrul acestor programe sunt axate în special pe implicarea elevilor și gradul lor de participare la activități :

- Procentul numeric de participare a elevilor la program
- Numărul de ore de consiliere oferite elevilor
- Îmbunătățirea mediilor anuale ale elevilor
- Reducerea numărului de absențe nejustificate
- Creșterea nivelului de satisfacție al părinților.
- Numărul de elevi care își continuă studiile după finalizarea programului

Provocări și limitările cărora trebuie să facă față profesorii se referă la lipsa unor sisteme de colectare a datelor integrate, dificultățile de a obține informații de la toate părțile implicate, resursele disponibile limitate materiale, umane și tehnologice, complexitatea fenomenului de abandon școlar, decizia de a părăsi școala fiind influențată de o mulțime de factori, ceea ce face dificilă implementarea programului.

Recomandările specialiștilor, pentru o bună implementare a programelor de abandon, se referă la mai multe elemente de sprijin care pot fi folosite de profesori, cum ar fi utilizarea unor instrumente de evaluare validate, pentru a obține informații de încredere și comparabile, solicitarea tuturor părților interesate pentru a obține o imagine completă a efectelor programului, evaluarea pe termen lung pentru a determina efectele programului pe termen lung și comunicarea rezultatelor pentru a informa publicul larg și factorii de decizie și pentru a-i convinge să continue aceste programe.

Referințe:

- <https://mandeguidelines.iom.int/en/clone-methodologies-data-collection-and-analysis-monitoring-and-evaluation#sources-of-data>
- <https://www.evalcommunity.com/career-center/data-collection-methods/>
- <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/39d2094f-8384-5aee-85cf-b2230757e785/content>
- https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/publication/wcms_583693.pdf
- Tracy, S., Qualitative Research Methods: Collecting Evidence, Crafting Analysis, Communicating Impact. Wiley-Blackwell, West Sussex, 2013
- Linda G. Morra Imas, Ray C. Rist, Road to results - Designing and Conducting Effective Development Evaluations, 2009
- Doll, J. J., Eslami, Z., & Walters, L. (2013). Understanding Why Students Drop Out of High School, According to Their Own Reports: Are They Pushed or Pulled, or Do They Fall Out? A Comparative Analysis of Seven Nationally Representative Studies. Sage Open, 3(4). <https://doi.org/10.1177/2158244013503834>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Jordan W. J., Lara J., McPartland J. M. (1994). Exploring the complexity of early dropout causal structures. Baltimore, MD: Center for Research on Effective Schooling for Disadvantaged Students, The John Hopkins University.
- Watt D., Roessingh H. (1994). Some you win, most you lose: Tracking ESL dropout in high school (1988-1993). English Quarterly, 26, 5-7.

Modulul 7. Promovarea și schimbarea politicii organizaționale

Unitatea 7.1 Implicarea în promovarea programelor de prevenire a abandonului școlar

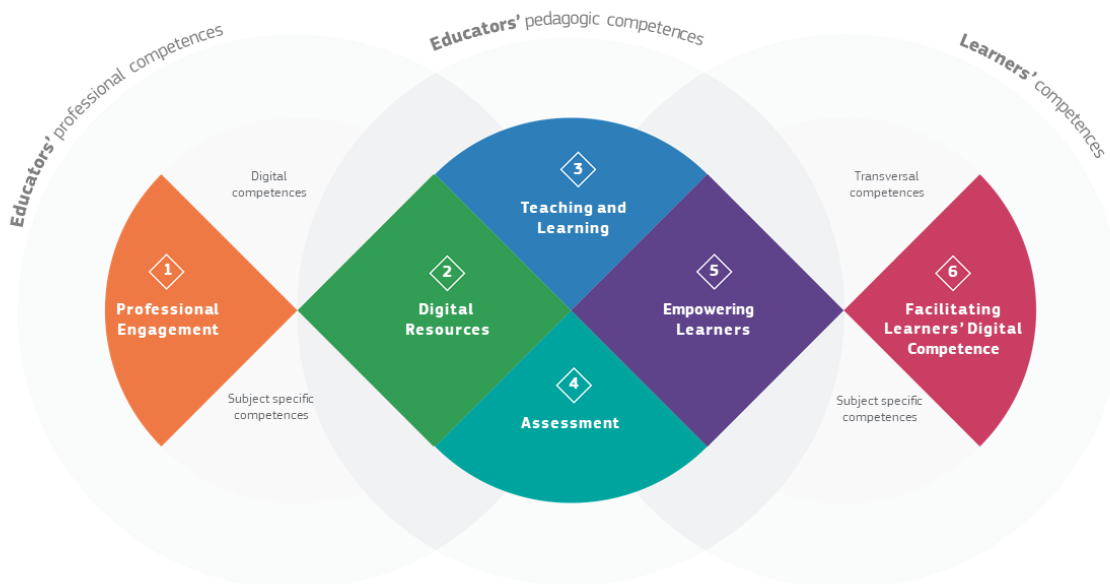
Introducere

Până acum, am discutat despre implicarea elevilor în scopul reducerii abandonului școlar. Pentru implicare, comunicarea este esențială ca modalitate principală de lucru cu feedback-ul comportamental. Cu toate acestea, se pare că importanța principală a comunicării se aplică și oricărei încercări de promovare publică pentru a obține reducerea abandonului școlar. Pentru a atinge procentul maxim de prevenire, implicarea ar trebui să depășească barierele interne și să continue cu elaborarea unei strategii pentru sensibilizarea eficientă a comunității, creșterea gradului de conștientizare și câștigarea sprijinului pentru schimbare.

De ce trebuie să mă concentrez pe comunicare?

La început, poate părea contraintuitiv să ne concentrăm pe comunicarea externă, deoarece nu este recunoscut pe scară largă că profesorii și formatorii se angajează în astfel de roluri. Cu toate acestea, de fapt, comunicarea este un ingredient crucial pentru succes.

Una dintre cele mai bune modalități care demonstrează importanța comunicării este Cadrul de competențe DigCompEdu. Unul dintre domeniile de competență se referă la implicarea profesională, care include competențe legate de comunicarea cu succes

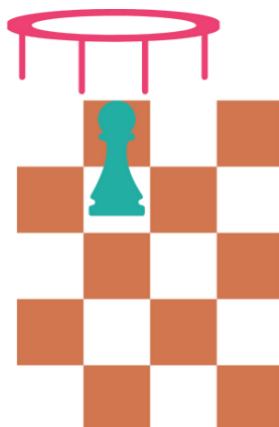
Verificați cadrul de competențe DigCompEdu [aici](#) pentru a afla mai multe despre competențele de implicare profesională care sunt cele mai relevante pentru obiectivul dvs.

Cum să creștem gradul de conștientizare și să mobilizăm sprijinul

Creșterea gradului de conștientizare și mobilizarea sprijinului pentru o cauză necesită o abordare strategică care să valorifice comunicarea, colaborarea și implicarea comunității.

Inițial, este vital să creați un mesaj convingător care să sublinieze clar fenomenul abandonului școlar, importanța acestuia și ce trebuie făcut pentru a-l schimba. Utilizarea diferitelor canale digitale, cum ar fi rețelele sociale, buletinele informative, blogurile și mass-media tradițională, poate ajuta la diseminarea acestui mesaj pe scară largă și în mod țintit către publicul dorit.

Am nevoie de o strategie?

Este important să abordăm problema cu gândire strategică, deoarece strategia pune mult mai mult accent pe cea mai bună utilizare posibilă a resurselor pentru atingerea obiectivelor. Motivul este destul de simplu: orice acțiune în cadrul instituției VET este limitată la acest mediu intern în sine. Cu toate acestea, orice acțiune dincolo și în afara VET se poate dovedi a avea un număr nelimitat și confuz de obiective. Pentru o eficiență maximă, ar trebui definită o strategie care să abordeze doar obiectivele necesare pentru campania de informare, urmărind în același timp dacă există mijloacele necesare pentru a obține rezultatul.

Sensibilizarea comunității – primul pas

Începeți cu povestirea. Prin crearea de povești puteți conecta evenimentele și acțiunile persoanelor cu emoțiile (Fryer, 2003). Acest lucru este crucial, deoarece oamenii din afara mediilor de lucru tind să funcționeze în funcție de criterii emoționale. În același timp, este o modalitate simplă de a reaminti legătura dintre cauză și efect în cazul abandonului VET. Această combinație este ideală pentru inițierea diseminării din gură în gură, deoarece oamenii vor purta povestea pe care ați construit-o pentru a înfrunța situația în VET.

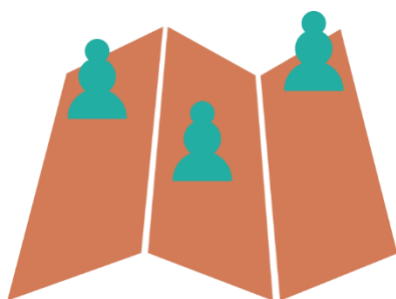
O poveste necesită conținut captivant pentru a-și menține o prezență constantă prin redistribuirea între utilizatorii din publicul dvs. Nu creați conținut care exprimă pur și simplu dorința de a genera schimbare. Scopul nu este să apelați la intenția dumneavoastră (care deja există), ci la dorința publicului de a aborda eficient problemele sociale.

Mai mult, puteți crea comunități specifice celor care abandonează VET, inițiind un dialog cu părinții, cu cei care abandonează școala și cu elevii cu risc de abandon școlar. Acest lucru creează potențialul pentru comunicarea bidirecțională (Garbrecht, 2019), ceea ce înseamnă că veți avea toate datele necesare pentru a modifica acuratețea mesajului în timp pentru o mai mare eficiență.

Părinții pot da vina pe instituția VET pentru fenomenul abandonului școlar, ignorând complexitatea problemei. Prin intermediul comunităților, atunci când profesorul VET este proactiv și atent, abordând grijile părinților, instituția va putea găsi sprijin, aliați și conexiuni prin intermediul rețelelor lor. Părinții sunt cu o generație mai în vârstă decât copiii lor și și-au consolidat rețelele, ceea ce le permite să le folosească pentru o eficiență maximă.

Un pas și mai important este organizarea de evenimente pe tema abandonului școlar.

Cartografierea părților interesate – Deși vom discuta mai multe despre importanța practică a implicării și colaborării părților interesate, aceasta este faza în care vom începe cu cartografierea acestora. Cartografierea servește la o cooperare ținută și eficientă cu părțile interesate care au un interes real în aspectele relevante. Acest lucru asigură calitatea datelor, managementul eficient și răspunsurile în timp util la comunicări și provocări. Părțile interesate trebuie, de asemenea, să fie dispuse să se implice la diferite niveluri de elaborare a politicilor.

Câteva întrebări pe care trebuie să le puneți atunci când cartografiați părțile interesate și care vă vor ghida eficient sunt următoarele

- Cine ar putea fi potențiali susținători ai inițiativelor tale?
- Ce inițiative similare există deja în ecosistem?
- Cine ar putea avea influență în favoarea rezultatelor dorite?
- Ce părți interesate pot bloca voluntar sau involuntar rezultatele eforturilor tale?
- Cine ar putea fi împotriva inițiativei tale?
- Cât de implicate sunt părțile interesate în domeniul relevant al procesului de elaborare a politicilor?
- Cine deține cele mai potrivite cunoștințe
- Cine va fi afectat de politici în afară de elevii în risc de abandon școlar?
- Care sunt relațiile dintre părțile interesate?

Activitate

Răspundeți orientativ la întrebările adresate părților interesate. Care ți se par cele mai dificile? Care a fost sursa dificultății?

Mai mult, poate fi benefic să stabilim ce fel de colaborări au funcționat în trecut. Puteți extrage aceste informații fie interacționând direct cu părțile interesate, fie urmărind rapoartele și conținuturile care implică povestea lor, oferind în esență repere pentru activitatea dvs. Mulți reprezentanți vor fi mai mult decât bucuroși să-și împărtășească concluziile datorită faptului că pentru proiectele anterioare, motivațiile lor au fost similare cu ale tale.

Fii întotdeauna clar cu privire la obiectivele demersului tău. Părțile interesate nu știu exact de ce le contactați. Asta înseamnă că nu sunt conștienți de modul în care pot ajuta și, prin urmare, pot fi mai puțin motivați să ajute. Precizia înseamnă un domeniu de aplicare mai concentrat, ceea ce înseamnă că este mai ușor să faci pași mai mici. Să ți se ceară să aduci puține contribuții specifice unei cauze este mai motivant decât să nu definești cât de mare va fi această contribuție.

Sarcinile mici vor acționa, de asemenea, ca mici experimente pentru a vă ajusta comunicarea cu alte părți interesate din comunitățile cu care comunicați. Acest lucru poate fi realizat prin ascultare activă și solicitarea de feedback. În acest sens, eforturile tale nu trebuie să acopere comunicările cu întregul spectru al tuturor părților interesate simultan, ci mai degrabă se pot derula treptat.

Activitate

E-mail sau LinkedIn?

Două canale digitale profesionale pentru a comunica cu părțile interesate sunt prin e-mail și LinkedIn. Care dintre cele două crezi că este cel mai puternic instrument în cazul tău? Părțile interesate sunt active pe

LinkedIn cu creare de conținut și afișarea activității în cadrul comunităților existente? Ați prefera E-Mail dacă au o prezență și o activitate mai slabă pe LinkedIn?

Pregătirea ambasadurilor

Rolul principal al unui ambasador este de a promova inițiativa dumneavoastră de reducere a ratei de abandon profesional (D). Prin urmare, ar trebui să se convină asupra modului exact în care îl vor promova. Cele mai puțin eficiente roluri de ambasador sunt cele care se rezumă la simpla susținere a cauzei, lucru care se reflectă de obicei pe site-ul VET sau pe site-ul inițiativei. Cu toate acestea, ambasadorii eficienți iau în mod activ inițiativa de a informa și educa și chiar trec la acțiuni mici, de obicei simbolice, care evidențiază importanța problemei.

Știați că puteți desemna ambasadori chiar și în timpul evenimentelor? Acest lucru funcționează cel mai bine atunci când evenimentul durează mai mult de două zile și oferă oportunități de networking în timpul prânzurilor și cinei.

În esență, principalele sarcini ale ambasadurilor sunt:

1. Informarea și educarea cu privire la importanța problematicii abandonului VET
2. Stimularea participării la evenimente de promovare a programelor
3. Oferirea de feedback precis de la publicul către care se adresează, distribuie și uneori creează conținut, chiar și sub formă de adnotări
4. Să popularizeze evenimentele prin informarea activă a participanților
5. Să ofere sprijin și mentorat

Un ambasador va acționa fie pentru că este încântat să facă un bine, fie pentru că promovarea educației este în conformitate cu adevăratele sale valori. (Punie și Redecker, 2017)

Unitatea 7.1. Specificul din Romania

O abordare multifactorială și o colaborare strânsă între toate părțile implicate sunt necesare pentru promovarea și modificarea politicilor organizaționale în România pentru a reduce abandonul școlar: guvernul, instituțiile de învățământ, comunitățile locale, organizațiile non-guvernamentale și societatea civilă în general.

Câteva abordări importante recomandate de specialiști se referă la :

- Consolidarea parteneriatelor și a cooperării dintre toate părțile interesate, cum ar fi întărirea legăturilor între Ministerul Educației, Inspectoratele Școlare Județene, unitățile de învățământ, organizațiile non-guvernamentale și alte instituții relevante.
- Incurajarea parteneriatelor în cadrul comunității, prin implicarea activă a părinților, a autorităților locale, a mediului de afaceri și a altor părți ale comunității în procesul de elaborare și implementare de programe care împiedică abandonul școlar.
- Dezvoltarea profesională continuă a profesorilor, prin cursuri și programe de formare pentru a ajuta profesorii să dobândească competențele necesare pentru a lucra cu elevii care se confruntă cu riscuri.
- Dotarea materială a școlilor cu resurse materiale suficiente, cum ar fi manuale, laboratoare și hardware IT, pentru a face mediul de învățare stimulativ.
- Adaptarea conținutului și a metodelor de predare la cerințele fiecărui elev.
- Utilizarea metodelor care sunt interactive și participative pentru a spori interesul elevilor pentru învățare.
- Implementarea unor activități prin care sunt combinate abilități esențiale pentru reușita personală și profesională a elevilor, prin dezvoltarea abilităților de viață, a abilităților sociale și emoționale, a abilităților de gândire critică și a abilităților de comunicare.
- Consilierea psihologică și socială, pentru a ajuta elevii să-și atingă potențialul și să-și depășească obstacolele.
- Burse și ajutoare sociale pentru a sprijini financiar familiile defavorizate
- Utilizarea unor instrumente eficiente pentru a colecta date despre ratele de abandon, performanțele școlare și satisfacția părinților și a elevilor.
- Analiza datelor colectate pentru a determina tendințele și pentru a evalua eficacitatea intervențiilor.
- Strategii adaptate în funcție de rezultatele evaluării
- Campanii pentru conștientizarea publicului pentru a crește conștientizarea importanței educației și a efectelor absenței de la școală.
- Schimbarea perspectivei și promovarea educației ca o responsabilitate și o investiție în viitor.

Referințe

- Bailey, J. K., & Silverman, M. (2023, July 1). How to effectively launch an ambassadors program. Ethikos Volume 37, Number 3. Compliance Cosmos. <https://compliancecosmos.org/how-effectively-launch-ambassadors-program>

- Fryer B. (2003, June). Storytelling that Moves People. Harvard Business Review. Retrieved from: <https://hbr.org/2003/06/storytelling-that-moves-people>
- Punie, Y., editor(s), Redecker, C., European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu, EUR 28775 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017, ISBN 978-92-79-73718-3 (print), 978-92-79-73494-6 (pdf), doi:10.2760/178382 (print), 10.2760/159770 (online), JRC107466
- Garbrecht P. (2019, October 22). Why Feedback is Crucial for Online Community Success. Khoros. Retrieved from: <https://khoros.com/blog/feedback-online-community-success>

Unitatea 7.2 Colaborarea cu părțile interesate pentru schimbarea politicilor

Introducere

După ce am discutat pe larg asupra unor caracteristici ale părților interesate, vom continua acum cu fundamentele colaborării cu părțile interesate pentru schimbarea politicilor. Recomandarea schimbării politicii este unul dintre cele mai înalte niveluri de implicare colaborativă și, prin urmare, oferă anumite repere de urmat pentru a începe cu succes să genereze schimbări înainte ca recomandarea de politică să ajungă la etapa finală.

Pentru a înțelege care sunt părțile interesate relevante în mediul educației și formării profesionale, trebuie doar să observăm legătura sa strânsă cu educația și complementaritatea mai largă, cu tineretul și industriile relevante.

Implicarea părților interesate din industrie nu numai că îmbunătățește retenția în sine, ci și semnalează autorităților că problema în cauză nu este pur educațională, ci și economică. Având în vedere acești parametri, să aruncăm o privire mai atentă asupra modului în care să procedăm cu recomandările politice cu ajutorul părților interesate.

Tabloul considerațiilor relevante

Cartografierea lacunelor din politici

Asigurați-vă că stabiliți la ce nivel sunt implementate politicile (locale, naționale, internaționale?) și care autoritate este factorul principal (de exemplu, Ministerul Educației). Acest lucru vă va oferi un plan clar, pe care îl puteți folosi pentru a vedea exact unde doriți să țintiți.

Ce se întâmplă dacă există alte politici în vigoare?

În multe cazuri, o anumită politică poate fi în vigoare, dar este posibil să nu fie implementată corect sau în măsură adecvată. În acest caz, cel mai bine este să identificați provocările în asigurarea respectării legislației și să furnizați date.

Amintiți-vă - chiar și politicile care nu vizează direct abandonul școlar pot modifica rata abandonului. Acesta este motivul pentru care colectarea datelor ar trebui să fie cât mai incluzivă posibil, punând întrebări despre toți factorii înconjurători și abia apoi evaluând utilitatea lor ad-hoc. Desigur, ar trebui să aibă loc și brainstorming-ul colectiv, cu condiția ca, în multe cazuri, persoanele intervievate să nu fie pe deplin conștiente de adevăratele motive din spatele alegerii lor. Pentru a aborda suma acestor prejudecăți, se recomandă o validare externă.

Obținerea de date suplimentare din evaluările sumative

Unele dintre cele mai obișnuite date utilizate în schimbarea politicii sunt datele din evaluările sumative. De obicei, cei care abandonează școala au performanțe scăzute în VET, și nu sunt motivați. Dacă ar fi participat la evaluări sumative, notele lor ar fi fost scăzute (Institute of Education Sciences, 2021). Acesta este motivul pentru care autoritățile (dacă nu fac deja asta) ar trebui să stabilească dacă datele din evaluările sumative reprezintă imaginea reală.

Analizați ce trebuie schimbat pentru a îmbunătăți cadrul de politici existent

De exemplu, mulți elevi sunt intimidați de natura evaluărilor sumative (Harrison et al., 2017) și le pot amâna, creând premisele abandonului. Formatele de evaluare care sunt mai apropiate de cele formative pot să nu fie aprobate de autorități, deoarece pot oferi avantaje incorecte. În acest scenariu, elaborarea politicilor ar trebui să vizeze punerea în aplicare a unei evaluări echilibrate.

Orice recomandare ar trebui să înceapă cu o copertă atractivă, urmată de conținutul acesteia, exprimând concis o structură clară.

Rezumat executiv - un rezumat executiv este un plus excelent, deoarece va oferi o descriere promptă a recomandării, inclusiv cadrul, nevoile și obiectivele. O astfel de secțiune este necesară având în vedere volumul de informații care suprasolicită atenția factorilor de decizie

Introducere - După rezumatul executiv, introducerea stabilește ritmul pentru restul recomandării. În introducere veți introduce scopul recomandării, abordând probleme și oportunități.

Context și raționament - Imediat după introducere urmează contextul și raționamentul, în care veți explica contextul într-o manieră stratificată. Aici veți analiza imaginea de ansamblu, prezentând în esență motivele pentru a efectua intervenții la nivelul politicilor. Desigur, veți îmbunătăți credibilitatea acestei analize prin includerea cât mai multor date, statistici, studii de caz și exemple. Fiți precis și nu citați informații irelevante, care ar putea fi considerate inexacte și neatractive.

Obiective – Secțiunea de obiective enumeră scopurile specifice pe care politica își propune să le atingă. Asigurați-vă că cuantificați obiectivele cât mai mult posibil, chiar dacă rezultatul așteptat nu este legat de o singură valoare din document. Arătând capacitatea de a măsura rezultatele, trimiteți un semnal că părțile interesate care propun sunt responsabile.

Identificarea părților interesate – Desigur, este necesară și o listă adecvată a părților interesate. Acordul unui număr mare de părți interesate relevante servește, de asemenea, ca o demonstrație a acțiunilor adecvate de diseminare întreprinse, cu o abordare activă de informare și diseminare. Acest lucru arată acordul tuturor, importanța unei astfel de politici și capacitatea viitoare a instituției dumneavoastră de a se angaja în găsirea de soluții.

Recomandări de politici – Aceasta este esența documentului de politici, deoarece conține forma finală a recomandărilor dvs. Recomandarea ar trebui să aibă un format segmentat, creând o imagine clară a recomandărilor, a explicațiilor și a impactului anticipat chiar sub fiecare.

Această secțiune va arăta ca următorul grafic

Recommendation 1:
● Explanation
Anticipated Impact

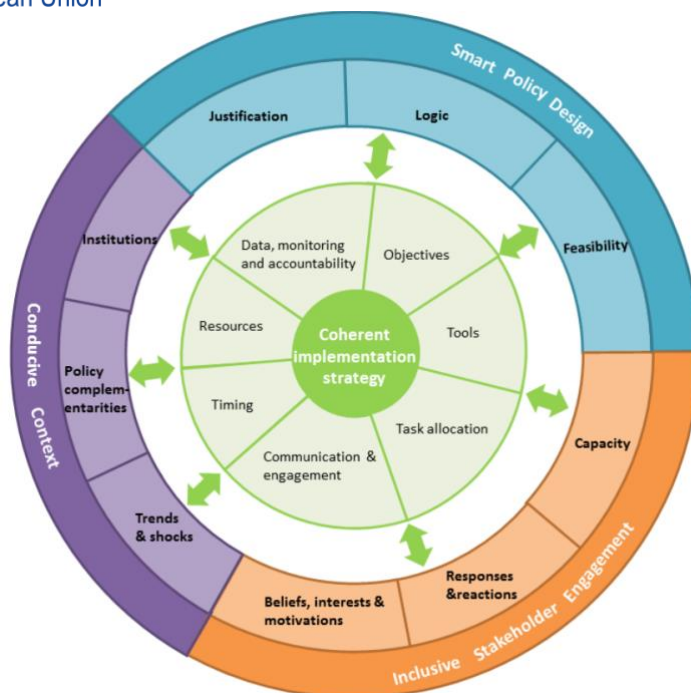
Recommendation 2:
● Explanation
Anticipated Impact

Recommendation 3:
● Explanation
Anticipated Impact

Rețineți că și procesele de schimbare a politicilor se transformă, lucru care ar trebui să se reflecte în recomandările dvs. Adresați-vă autorității potrivite. Anumite procese care se derulau de sus în jos devin din ce în ce mai mult bazate pe interacțiuni orizontale, adică, structuri care sunt create de aceleași părți interesate pe care le vizează strategia de implicare (OCDE, 2018). În consecință, coordonarea devine din ce în ce mai importantă pentru recomandări adecvate și acțiuni ulterioare.

Activitate

Analizați următorul grafic de implementare a politicii. Ce aspecte considerați cele mai importante pentru succesul general al unei recomandări de politică?

Sursa: Viennet, R. și B. Pont (2017), "Education policy implementation: A literature review and proposed framework", OECD Education Working Papers, No. 162, OECD Publishing, Paris, <http://dx.doi.org/10.1787/fc467a64-en>

După aceea, creați o listă de cuvinte cheie pentru secțiunea Context conductiv. Această secțiune specifică vă va ajuta să asociați elementele generale, standard, ale designului cu realitatea esențială pe care încercați să o reprezentați.

Trasee complementare către politică?

Poate doriți să vă susțineți inițiativa chiar și după ce ați comunicat recomandarea politicii, deoarece o politică nouă are nevoie de timp pentru a se modela prin traseele legale prin care trebuie să treacă, până când este aprobată și implementată efectiv. De fapt, acțiunile complementare nu vor face decât să încurajeze aprobarea finală a politicilor, deoarece acțiunile secundare fac ca organizația dvs. să fie mai bine auzită.

Colaborați nu doar pentru schimbarea politicii, ci și pentru a îmbunătăți calitatea experienței elevilor.
De exemplu

Dacă te simți descurajat

De multe ori, educatorii sunt dezamăgiți de sentimentul general că educația nu primește atât de multă atenție din partea părților interesate de profit. Cu toate acestea, în realitate, chiar și investitorii pledează în bibliografia lor pentru îmbunătățirea educației pentru buna funcționare a societății și creșterea calitativă proiectată a acesteia (Dalio, 2021).

Resurse utile

Sisteme de evaluare echilibrate

Unitatea 7.2. Specificul din Romania

Înainte ca o recomandare de politică să devină realitate, implicarea colaborativă poate oferi oportunitatea de a modela și ghida procesul de schimbare. Rețeaua de actori implicați în educația și formarea profesională este relativ mare și include, printre alții, reprezentanți ai educației dar și reprezentanți ai mediului economic. Parteneriatul cu mediul de afaceri nu numai că îmbunătățește activitatea elevilor, dar și semnalează autorităților că succesul educației profesionale are implicații directe asupra economiei.

Colaborarea cu toate părțile interesate este esențială pentru succesul sistemului de învățământ profesional și tehnic. De la recomandări de politici până la implementarea lor, participarea activă a tuturor actorilor – de la elevi și părinți, până la profesori, angajatori și autorități – ar permite modelarea unui sistem relevant pentru nevoile elevilor din școlile profesionale din România. Prin recunoașterea conexiunilor dintre educație, tineret și industrie, putem aborda problemele complexe ale abandonului școlar și asigura o pregătire profesională de calitate, care să răspundă nevoilor atât ale individului, cât și ale economiei.

Profesorii din școlile profesionale din România pot juca un rol esențial în contextul recomandării unor politici pentru îmbunătățirea sistemului de învățământ profesional și tehnic, pentru că au o perspectivă directă asupra nevoilor elevilor și a provocărilor cu care se confruntă aceștia și pot formula recomandări concrete și eficiente.

Astfel, o finanțare adecvată este necesară pentru a asigura dotarea laboratoarelor, achiziționarea de materiale didactice moderne sau promovarea programelor de formare profesională a profesorilor, pentru a garanta o educație de înaltă calitate și pentru a facilita adaptarea la noile tehnologii și cerințele pieței muncii. Distribuirea de fonduri pentru burse și stimulente studenților îi poate motiva pe elevi să urmeze o carieră profesională prin oferirea de burse și stimulente financiare, pentru a depăși dificultățile financiare.

Programele de studiu și proiectarea curriculară să fie adaptată pentru a se potrivi cu cerințele pieței muncii, actualizate la intervale regulate pentru a se potrivi nevoilor reale ale angajatorilor și pentru a pregăti elevii pentru a se angaja rapid pe piața muncii. Accentul pus pe competențe transversale, cum ar fi comunicarea, lucrul în echipă, gândirea critică și rezolvarea de probleme, pe lângă cunoștințele tehnice specifice fiecărei meserii ar reprezenta un alt element care ar favoriza implicarea elevilor în activitățile din școală și ar diminua riscul de abandon școlar.

Implementarea educației duale ar promova colaborarea cu mediul economic și oferă elevilor ocazia de a combina cunoștințele teoretice cu experiența de lucru din lumea reală. Astfel, educația duală este esențială pentru a reduce probabilitatea ca elevii să abandoneze școala. Acest model de învățământ, care combină studiul teoretic cu practica în mediul de lucru, are multe beneficii care îi pot motiva pe elevi și îi pot ajuta să găsească locul lor în societate.

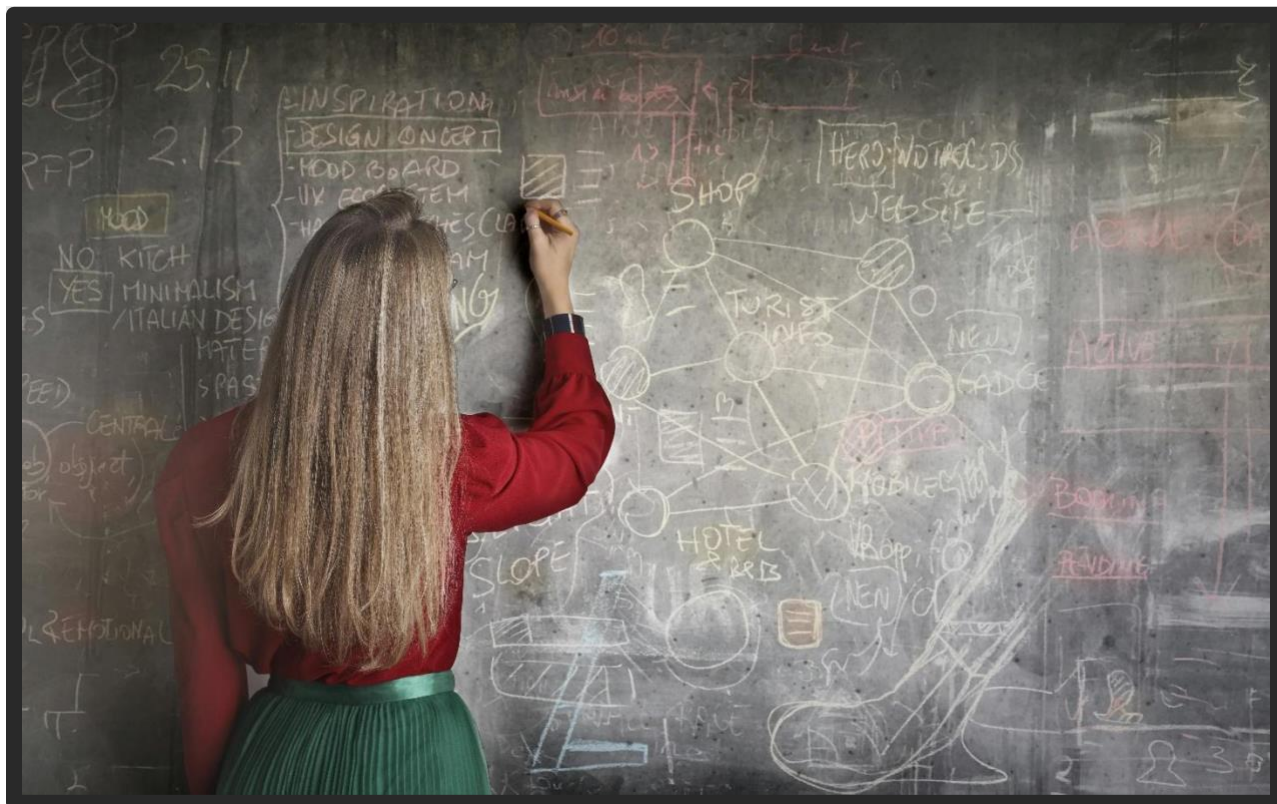

Referințe

- Dalio R. (2021). The Changing World Order. Simon & Schuster: UK
- Harrison, C. J., Könings, K. D., Schuwirth, L. W. T., Wass, V., & van der Vleuten, C. P. M. (2017). Changing the culture of assessment: the dominance of the summative assessment paradigm. BMC Medical Education, 17(73). <https://doi.org/10.1186/s12909-017-0912-5>
- Institute of Education Sciences. (2021). State and district strategies to reduce dropouts. U.S. Department of Education, National Center for Education Evaluation. Retrieved from: <https://ies.ed.gov/ncee/pubs/2021004/pdf/2021004.pdf>
- OECD (2018). Implementing Education Policies: Realising Effective Change in Education. Retrieved from: <https://www.oecd.org/education/implementing-education-policies-flyer.pdf>

Modulul 8. Aplicarea cunoștințelor și abilităților de perfecționare în mediul VET

Unitatea 8.1 Implicarea în promovarea pentru prevenirea abandonului școlar

Introdurre

Prin discuția despre ratele de abandon școlar, am aprofundat multe aspecte ale problemei. În această unitate, vom analiza rolul esențial al profesorilor în problemă. Profesorii joacă un rol important în sistemul educațional, în special în inspirarea și ajutarea elevilor întru dezvoltare. Deci, ce măsuri pot lua profesorii pentru a preveni abandonul școlar? Care sunt greșelile lor comune? Cum pot contribui profesorii la sistemul educațional? Profesorii trebuie să primească instruire pentru a face față acestei situații și să se străduiască să se îmbunătățească continuu. Formarea va permite profesorilor să joace un rol proactiv în scăderea ratelor de abandon școlar.

De ce este esențial să formăm profesori?

Sistemul educațional este pus sub semnul întrebării sub diverse aspecte, în principal în ceea ce privește adaptarea sa la piața muncii în evoluție. Mai mult, uneori disfuncționalitatea sistemului de învățământ și abandonul școlar al elevilor se datorează lipsei de pregătire a profesorilor. VET ar trebui să acorde prioritate perfecționării profesorilor lor, pentru a îmbunătăți experiența generală de învățare. Există o dezbatere în curs de desfășurare cu privire la impactul metodelor tradiționale de predare asupra elevilor. Predarea modernă creează un mediu mai personalizat pentru elevi, care răspunde nevoilor și ambițiilor lor. Formarea cadrelor didactice are ca scop înțelegerea diferitelor forme de predare și adaptarea acestora la diferite situații. Mai mult, perfecționarea profesorilor abordează decalajul de cunoștințe care se extinde în fiecare an datorită progresului tehnologic și social constant. Nu în ultimul rând, formarea profesorilor urmărește să-i îmbunătățească individual, scăzându-le dependența de autoritate și sporindu-le încrederea.

Beneficii personale

Formarea profesorilor nu afectează doar elevii, ci și pe profesorii înșiși. Învățarea și atingerea de noi obiective îi ajută să se dezvolte personal și profesional. Creșterea personală este de obicei combinată cu o creștere a încrederii, motivației și fericirii lor, crescând astfel satisfacția la locul de muncă. Când profesorii sunt într-o stare psihologică mai bună, rezultă adesea o performanță îmbunătățită la locul de muncă și bunăstare pentru a-și inspira elevii să rămână implicați și dornici să învețe.

Metoda de antrenament

1. Programe de dezvoltare a abilităților

În efortul de a reduce abandonul școlar, un pas cheie pentru profesori este reînnoirea abilităților, cunoștințelor și experiențelor lor, astfel încât elevii să se poată implica în subiecte mai moderne și mai relevante. Reînnoirea abilităților lor poate fi realizată prin programe de formare. Eficacitatea acestor programe a fost confirmată de un studiu realizat de Gibbs, Graham; Coffey, Martin (2004). Studiul a

analizat un grup de profesori și elevii lor după ce profesorii au participat la programe de formare. Studiul a avut loc în 22 de universități din 8 țări, programele educaționale durând între 4 și 18 luni. Proiectul și-a propus să îmbunătățească abilitățile profesorului, să încurajeze gândirea critică despre predare și să introducă metode pentru a crește interesul elevilor și, în cele din urmă, pentru să schimbe în bine procesul predării. Rezultatele studiului au arătat că elevii au avut cunoștințe mai profunde despre lecții, au fost mai interesați de activitățile lor școlare și au fost mai concentrați în timpul lecțiilor.

2. Managementul pedagogic și al clasei

Una dintre cele mai importante lecții pe care profesorii trebuie să le învețe pentru a preveni abandonul școlar este despre abilitățile pedagogice și managementul clasei. Programele cu rezultate pedagogice de învățare au ca scop actualizarea metodelor educaționale tradiționale cu cele moderne. Teoria din spatele acestui antrenament nu susține că metodele tradiționale sunt inutile, ci susține evoluția. Când vine vorba de managementul clasei, se concentrează mai mult pe elev ca individ și pe lecțiile în sine. Aceste programe îi învață pe profesori metode și strategii pentru a înțelege nevoile, ambițiile și sentimentele elevilor lor. În cele din urmă, aceste instruirii promovează adaptabilitatea la noile tehnologii, metode moderne și învățare bazată pe nevoile elevilor. Schimbarea formatului lecțiilor, astfel încât elevii să poată relaționa și înțelege mai bine, este un aspect crucial care îi va încuraja să nu abandoneze școala.

Cum poate un profesor să proiecteze și să practice metode pedagogice?

Profesorii, pentru a-și baza tehnicile de predare pe metode pedagogice, trebuie să urmeze câțiva pași. Ei încep prin a defini scopurile și scopurile lecțiilor în funcție de condițiile clasei. După determinarea rezultatelor dorite ale învățării, ei pot ajuta la construirea programului educațional într-o manieră

particularizată. Când faza de definire este finalizată, următorul pas este mai practic. Profesorii pregătesc proiecte, teme și teste, astfel încât să poată înțelege dacă elevii înțeleg pe deplin lecția. Ultimul pas se referă la evaluarea profesorilor. Și-au atins obiectivele? Ce rezultate ale învățării au fost stăpânite și care trebuie îmbunătățite? Procesul educațional este împărțit în sub-proiecte. Prima parte se concentrează pe explicare, prezentare și formarea conceptelor, în timp ce a doua implică efectuarea de teste pentru fiecare unitate studiată pentru a oferi feedback pentru corecții și activități suplimentare de formare (Allayarova Solikha Narzulloevna, Khusainova Firuza Tokhirovna, Akhrorova Zebo Bakhramovna, Sadikova Shoiria Odeldjanovna, Sodikov Ulugbek Jurayevich, 2020).

Ce metode pedagogice există?

Există diverse metode pedagogice, dar unele metode cheie sunt cele mai cunoscute, ușor de executat și ideale pentru începători.

1. **Metodele pedagogice inovatoare** au ca scop îmbunătățirea sistemului educațional, prin utilizarea instrumentelor tehnologice inovatoare în lecții. Utilizarea tehnologiei implică atât profesorii, cât și elevii, ajutându-i să câștige experiență și cunoștințe despre tehnologia folosită de companii astăzi. Aceste metode încurajează, de asemenea, elevii să participe activ la clasă, spre deosebire de metodele tradiționale.
2. **Metodele de predare bazate pe probleme** sunt metode interactive. În special, profesorii îi provoacă pe elevi prin probleme și sarcini pentru a încuraja învățarea independentă. Desigur, profesorii sunt acolo pentru a ghida, dar nu pentru a oferi soluții. De obicei, această tehnică este executată dintr-o combinație de abordări tradiționale și moderne.
3. **Metodele interactive** se concentrează pe importanța creării unui mediu pentru elevi care să le atragă interesul și să-i ajute să rămână concentrați. Câteva exemple de metode interactive sunt jocurile, simulările și învățarea bazată pe colaborare.
4. **Metoda ajutoarelor audiovizuale** se referă la limitările utilizării cărților și prelegerilor în predare. Deși s-au făcut pași în domeniul educațional cu mass-media audiovizuală, care i-au motivat pe elevi, utilizarea lor este încă limitată. În concluzie, profesorii nu ar trebui să se limiteze la echipamente simple, convenționale, ci ar trebui să exploreze și să descopere noi resurse.
5. **Abordarea diferențiată** analizează provocarea de a avea numeroase opțiuni educaționale tehnologice, care pot fi copleșitoare pentru educatori atunci când decid ce să aleagă și să utilizeze eficient. Determinarea tipului de tehnologie se poate face în mod specific pe baza domeniului

(economic, politic, matematic). În acest fel, educatorii se specializează în utilizarea echipamentului lor, facilitând implementarea lecției și îmbunătățind lecția în sine.

6. **Monitorizarea și evaluarea** este o modalitate simplă atât pentru profesori, cât și pentru sistemul educațional de a evolua continuu prin monitorizarea și evaluarea evaluării. Prin identificarea erorilor și rezolvarea lor, VET se adaptează mai bine la nevoile elevilor săi. Metoda își propune să promoveze învățarea eficientă și modernizată.

(Allayarova Solikha Narzulloevna, Khusainova Firuza Tokhirovna, Akhrorova Zebulun Bakhramovna, Sadikova Shoiri Odeldjanovna⁴, Sodikov Ulugbek Jurayevich, 2020).

Programe anti-bullying

Un factor cheie în abandonul școlar al unui elev este agresiunea. Chiar dacă elevul este interesat de studii, dacă se percepe ca fiind într-un mediu periculos, îl poate abandona. Deși aceste situații sunt mai frecvente la vârste mai tinere, ar fi benefic ca profesorii să fie informați. Adesea, aceste programe se concentrează mai mult pe prevenție, dar ele prezintă și semnele de victimizare din comportamentul abuziv. Principala problemă în această situație specifică este că profesorii, din cauza volumului de muncă și a numărului mare de elevi, nu consideră că este responsabilitatea lor să supravegheze (Elise T. Pas, TracyE. Waasdorp, Catherine P. Bradshaw (2019)).

VET și piața muncii

Comunicarea și crearea de oportunități pe piața muncii sunt puncte focale cruciale pentru elevi. Comunicarea poate avea loc în diferite moduri. Etapa inițială implică pregătirea elevului pentru interviuri. Cursurile despre pregătirea CV-urilor și simularea interviului de angajare ar ajuta elevul să se simtă mai pregătit. Ulterior, furnizarea de informații simple elevilor despre zilele de carieră și stagiile oferite de

companii de renume va evidenția interesul VET pentru viitorul elevilor săi. VET poate stabili relații și cu companii importante, de exemplu pentru stagii, care sunt un avantaj major pentru CV-uri. În plus, orientarea elevului este un aspect important. Chiar dacă și-au ales deja studiile, gama de locuri de muncă disponibile cu fiecare diplomă este de obicei largă, așa că îndrumarea profesorilor în funcție de nevoi este esențială. Un alt scenariu este atunci când un elev își pierde în cele din urmă interesul pentru diploma aleasă, ceea ce îl determină să ia în considerare renunțarea la VET. Comunicarea cu profesorii despre schimbarea specializărilor, în loc de abandon, este o abordare mai bună.

Unul dintre cele mai importante aspecte ale studiilor este încrederea dintre profesor și elev. Dacă un elev se poate gândi să-și abandoneze studiile, va reconsidera această decizie dacă profesorii sunt bine informați, folosesc instrumente moderne și îi pot asigura un viitor în carieră. În zilele noastre, există o mulțime de resurse și tehnici pentru a sprijini profesorii în îndeplinirea cerințelor elevilor. Prin urmare, VET ar trebui să-i încurajeze să profite de ele.

Unitatea 8.1. Specificul din Romania

Adaptarea la piața muncii în schimbare este cel mai important aspect care pune sub semnul întrebării sistemul educațional profesional. Mai mult, profesorii care nu sunt bine pregătiți pot provoca disfuncționalitatea sistemului școlar și abandonul elevilor. Sistemul educațional profesional ar trebui să acorde prioritate perfecționării profesorilor pentru a îmbunătăți experiența generală de învățare și să fie diminuat procentul elevilor aflați în risc de abandon, și pentru a oferi variante de lucru profesorilor, diferite metode de predare și cum să le aplice în diferite situații.

Impactul metodelor tradiționale de predare asupra elevilor este un subiect controversat. Învățarea personalizată, cu abordare modernă și atractivă oferă elevilor un mediu mult mai atractiv, adaptat nevoilor și aspirațiilor lor. Astfel, identificarea timpurie a elevilor care prezintă semnale de alarmă precum: absențe frecvente, scăderea performanței școlare, schimbări de comportament, izolarea socială, dificultăți în relaționarea cu profesorii sau colegii ar reprezenta un prim pas și cel mai important pentru a interveni.

Legătura permanentă cu consilierul școlar și discuțiile despre elevii în situații de risc și solicitarea asistenței specializate pentru evaluare și intervenție va favoriza crearea unui mediu de învățare pozitiv și deschis, în care profesorului îi pasa de succesul elevilor și în care se vor construi relații de încredere, elevii simțindu-se valoroși într-o atmosferă de toleranță și respect reciproc.

Suportul individualizat și sprijinul emoțional oferit elevilor care au nevoie de sprijin suplimentar va încuraja participarea elevilor și va favoriza crearea unui mediu în care elevii se simt încurajați să participe la discuții și să își exprime opiniile.

Implicarea activă a elevilor în procesul de învățare prin utilizarea metodelor de predare variate și interactive și utilizarea unor strategii variate vor îmbunătăți interesul elevilor pentru școală, mai ales dacă sunt combinate cu ore și cursuri de recuperare pentru elevii care întâmpină dificultăți la anumite materii.

Conectarea învățării cu lumea reală și implementarea unor proiecte practice care să le arate elevilor aplicabilitatea cunoștințelor dobândite vor ajuta elevii să găsească oportunități pe piața muncii și să fie pregătiți pentru a fi integrați.

Referințe

- Elise T. Pas, Tracy E. Waasdorp, Catherine P. Bradshaw (2019). Coaching Teachers to Detect, Prevent, and Respond to Bullying Using Mixed Reality Simulation: An Efficacy Study in Middle Schools, *International Journal of Bullying Prevention*. Available from: [Coaching Teachers to Detect, Prevent, and Respond to Bullying Using Mixed Reality Simulation: an Efficacy Study in Middle Schools | International Journal of Bullying Prevention \(springer.com\)](https://www.springer.com/journal/10767/issue/1)
- Gibbs, Graham; Coffey, Martin (2004). *The Impact Of Training Of University Teachers on their Teaching Skills, their Approach to Teaching and the Approach to Learning of their Students*. Available from: [The Impact Of Training Of University Teachers on their Teaching Skills, their Approach to Teaching and the Approach to Learning of their Students - Graham Gibbs, Martin Coffey, 2004 \(sagepub.com\)](https://www.sagepub.com/journalsPermissions.nav)
- Allayarova Solikha Narzulloevna, Khusainova Firuza Tokhirovna, Akhrorova Zebo Bakhramovna, Sadikova Shoiri Odeldjanovna, Sodikov Ulugbek Jurayevich, 2020. MODERN PEDAGOGICAL METHODS IN EFFECTIVE ORGANIZATION OF LESSONS, *Journal of Critical Reviews*. Available from: [Journal-of-Critical-Reviews-MODERN-PEDAGOGICAL-METHODS-IN-EFFECTIVE-ORGANIZATION-OF-LESSONS.pdf \(researchgate.net\)](https://www.researchgate.net/publication/354444444)

Unitatea 8.2 Implementarea strategiilor și intervențiilor în contexte VET din lumea reală

Introducere

Tranziția de la lecțiile teoretice la lecțiile practice poate ajuta la prevenirea abandonului școlar și la îmbunătățirea sistemului educațional. Odată ce elevii au înțeles pe deplin teoria, profesorii ar trebui să înceapă prin a implementa exerciții practice și apoi în viața reală. Un sistem educațional modern care vizează execuția practică este bazat pe simulare. În această unitate, vom analiza modul în care funcționează simularea și diferitele sale categorii.

Ce este un exercițiu de simulare?

Un exercițiu de simulare creează un mediu folosind echipamente tehnologice sau recuzită auxiliară pentru a simula o experiență similară cu realitatea. Elevii se antrenează în situații ipotetice în care rezultatul nu implică risc, anxietate sau teamă de eșec. Acest lucru permite angajaților să dobândească cunoștințe și abilități adecvate pentru a se adapta la sarcini complicate. Unele categorii de exerciții de simulare sunt jocurile de management, studiile de caz, jocurile de rol și antrenamentul de gestionare a sarcinilor (Kanu Raheja (2015)).

1. Jocuri de management

Jocurile de management combină părțile serioase ale învățării cu distracția jocului. Această educație întărește abilități precum munca în echipă, comunicarea, managementul timpului și leadershipul. Toate aceste atribute contribuie la o mai bună comunicare între profesor și elev. Mai mult, jocurile de management îi ajută pe elevi să facă față stresului. Instruirea bazată pe joc se concentrează pe educație practică, cu execuție directă.

2. Studiu de caz

Studiile de caz sunt un proces sau o înregistrare a cercetării dezvoltării unei anumite persoane, grup sau situație pe o perioadă de timp. Conținutul acestor studii de caz poate include greșeli făcute de profesori care au crescut abandonul școlar sau cazuri în care profesorii își dau seama cum să reducă abandonul. Studiile de caz sunt motive de reflecție despre modul în care o situație similară poate îmbunătăți practicile curente.

3. Jocurile de rol

Jocurile de rol urmăresc să familiarizeze cursantul cu situațiile mai întâi în medii simulate ca apoi să gestioneze situații reale cu mai multă experiență. În jocul de rol, situațiile ipotetice sunt reconstituite, iar cursanții "joacă" ceea ce ar face oamenii implicați în circumstanțele respective. Pașii implicați în jocul de rol includ definirea obiectivelor, alegerea contextului și a rolurilor, introducerea exercițiului, pregătirea/cercetarea cursanților, jocul de rol, discuția finală și evaluarea. Tipurile de jocuri de rol pot fi jocuri de rol multiple, jocuri de rol unice, rotație de roluri și jocuri de rol spontane.

Un scenariu posibil în această formare specială este ca profesorul să joace rolul elevului care vrea să plece și un coleg care joacă rolul profesorului care discută și încearcă să rezolve problema. Instruirea îi va ajuta

pe profesori să abordeze situațiile într-un mod mai obiectiv, experimentând și punctul de vedere al elevului.

4. Antrenament de gestionare a sarcinilor

Instruirea in-basket sau in-tray presupune prezentarea unui set de lucrări de afaceri (rapoarte, propuneri etc.), apoi în ceea ce privește conținutul elevul trebuie să reacționeze și să sugereze soluții sau propuneri în funcție de situație. Acest tip de educație poate fi benefic pentru abordarea problemelor abandonului școlar. De exemplu, un profesor va primi feedback că elevul matur a picat un test, scopul său este să găsească care a fost problema cu progresul predării, pentru a preveni dezamăgirea elevului.

5. Învățare colaborativă (CL)

Învățarea colaborativă este un termen umbrelă pentru o varietate de abordări educaționale, caracterizate în principal prin muncă în echipă și colaborare. Cursanții învață lucrând cu echipa lor să facă schimb de opinii, să împărtășească o experiență, să rezolve probleme sau să îndeplinească sarcini. Învățarea colaborativă poate fi aplicată pentru ca profesorii să învețe din experiențele celorlalți sau pentru a-și ghida reciproc practica reflexivă. În plus, fundamentul învățării colaborative este ca educatorii să nu se considere experți, ci ca parte a echipei: fiecare membru poate predă și învăța ceva de la restul grupului. Profesorii vor avea șansa de a adapta acest mod de gândire atunci când comunică cu clasa lor pentru a fi mai deschiși să înțeleagă nevoile și mințile elevilor lor (Barbara Leigh Smith și Jean T. MacGregor (2012)).

Unitatea 8.2. Specificul din Romania

Efectele semnificative ale abandonului școlar în România impun o abordare multifactorială care ar trebui să țină cont de circumstanțele unice ale fiecărui elev și ale fiecărei instituții de învățământ, context în care strategiile și intervențiile implementate în România pot genera rezultate vizibile.

Instrumente de evaluare pentru identificarea rapidă a elevilor în risc, chestionarele și instrumentele standardizate pentru a identifica elevii cu probleme de adaptare socială, probleme de comportament sau dificultăți de învățare pot contura adoptarea unor soluții personalizate, prin colaborarea cu consilierii școlari care vor lucra cu elevii identificați.

Planurile de intervenție personalizate pentru fiecare elev aflat în situații de risc și dezvoltarea unui plan de acțiune individualizat, care să includă sprijin academic, social și emoțional, la fel ca și mentoratul individualizat pe care îl pot oferi profesorii sau consilierii școlari pentru a oferi îndrumare și suport moral elevilor, reprezintă alte variante de intervenții eficiente în problema

Pentru a îmbunătăți mediul școlar și pentru a încuraja participarea elevilor la activitățile școlare, relațiile pozitive dintre profesori și elevi și promovarea unui mediu școlar în care interesul elevilor pentru oportunitățile de dezvoltare personală sunt prioritare, la fel ca și colaborările cu părinții, partenerii locali, asociații non-guvernamentale și agenții economici.

Referințe

- Kanu Raheja (2015), METHODS OF TRAINING AND DEVELOPMENT, INNOVATIVE JOURNAL OF BUSINESS AND MANAGEMENT. Available from: [16-libre.pdf \(d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net\)](#)
- Barbara Leigh Smith and Jean T. MacGregor (2012). Collaborative learning: what is it? [Procedia - Social and Behavioral Sciences](#). Available from: [Collaborative learning: what is it? - ScienceDirect](#)